ANKARA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

EĞİTİMDE PSİKOLOJİK HİZMETLER ANABİLİM DALI
(EĞİTİMDE ÖLÇME DEĞERLENDİRME BİLİM DALI)

AVRUPA DİLLERİ ÖĞRETİMİ ORTAK ÇERÇEVE PROGRAMI ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU'NUN GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Olga Ekin Küçükali

Ankara
Haziran 2009

ANKARA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

EĞİTİMDE PSİKOLOJİK HİZMETLER ANABİLİM DALI
(EĞİTİMDE ÖLÇME DEĞERLENDİRME PROGRAMI)

AVRUPA DİLLERİ ÖĞRETİMİ ORTAK ÇERÇEVE PROGRAMI ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU'NUN GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Olga Ekin Küçükali

Danışman: Prof. Dr. Nizamettin Koç

Ankara
Haziran 2009

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'ne,

Bu çalışma jürimiz tarafından Eğitimde Psikolojik Hizmetler Anabilim Dalında, Ölçme ve Değerlendirme Bilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ ÇALIŞMASI RAPORU olarak kabul edilmiştir.

Başkan ……

Prof. Dr. Nizamettin Koç (Danışman)

Üye…….

Doç. Dr. Nükhet Çıkrıkçı - Demirtaşlı

Üye…….

Doç. Dr. Şener Büyüköztürk

Onay
Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

…/…/2009

Prof. Dr. Ayşe Çakır İLHAN
Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Küreselleşen dünyamızda, kültürel paylaşımların ve karşılıklı hoşgörünün artırılması ile yaşam boyu öğrenmenin hayata geçirilmesi temel anlayışlardan biri olmuştur. Çok kültürlülüğün ve karşılıklı anlayışın artırılması için çok dilliliğin teşvik edilmesi esas alınmıştır. Bu sebeple dil öğrenimi ve öğretiminin önemi giderek artmış ve dil öğrenimi ve öğretiminde standartların oluşturulması gerekliliği doğmuştur. Bu doğrultuda Avrupa Konseyi kapsamında dil eğitim politikaları geliştirilmektedir. Avrupa Dil Portfolyosu, Avrupa Konseyi'ne üye ülkelerin geliştirdiği en yaygın dil eğitim politikası projesidir. Avrupa Dil Portfolyosu ile dil öğreniminde öğrenen merkezli uygulamalarla beraber hem süreç hem ürün odaklı ölçme değerlendirme yöntemlerinin kullanımı önem kazanmıştır. Öğrenenin kendini değerlendirmesi, öğretim sürecine aktif katılması ve öğrenen özerkliğinin ön plana çıkması Avrupa Dil Portfolyosu'nun temel özellikleridir. Portfolyo, Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı'na dayalı bir değerlendirme sistemidir. Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı, Avrupa'da ortak bir yabancı dil öğretim programı ve yabancı dil öğretiminde ortak bir standart, ortak ölçütler geliştirmeyi amaçlamaktadır. Avrupa Birliği tarafından gerekli görülen Dil Portfolyosu'nun içerdiği ilkelerin, Avrupa Birliği üyeliği yolunda adım atan Türkiye'de de tanınması ve Türkiye'nin eğitim sistemine uyarlanması önem taşımaktadır. Bu anlayış doğrultusunda, bu araştırma ile Avrupa Dil Portfolyosu'nu tanıtmak ve Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı kapsamında geliştirilen Öz Değerlendirme Formu'nun teknik özelliklerini incelemek amaçlanmıştır.

Bu araştırmanın gerçekleşmesine katkıda bulunanlar içinde öncelikle tez çalışması danışmanım ve değerli Hocam Sayın Prof. Dr. Nizamettin Koç'a şükranlarımı sunarım. Kıymetli yönlendirmeleri, hoşgörüsü ve anlayışı için teşekkür ederim. Destekleri ve rehberlikleri ile beni cesaretlendiren tüm bölüm Hocalarıma;. Sayın Doç. Dr. İsmail Hakkı Mirici'ye kaynaklara ulaşmam konusundaki paylaşımları için; araştırmanın uygulama bölümlerinde benden yardımlarını esirgemeyen Doç. Dr. Semih Şahinel ve Taner Yapar'a minnetlerimi iletirim. Hayatımın her aşamasında yanımda olan ve bu

araştırmanın yürütülmesi ve tamamlanması için her türlü özveriyi gösteren biricik anneme teşekkür ederim.

Ankara, Haziran, 2009

Olga Ekin Küçükali

ÖZET

AVRUPA DİLLERİ ÖĞRETİMİ ORTAK ÇERÇEVE PROGRAMI ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU'NUN GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

Küçükali, Olga Ekin
Yüksek Lisans, Eğitimde Psikolojik Hizmetler Anabilim Dalı
Tez Danışmanı: Prof. Dr. Nizamettin Koç
Haziran 2009, X-108 sayfa

Bu çalışmada Avrupa Dil Portfolyosu'nun bir bölümü olan Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı kapsamında geliştirilen Öz Değerlendirme Formu'nun geçerlik ve güvenirliğine ilişkin veriler elde etmek amaçlanmıştır. Bu amaçla Test of English As a Foreign Language (TOEFL) testini almış bireylere uygulanan Öz Değerlendirme Formu puanları ile aynı bireylerin TOEFL testinden aldıkları puanlar karşılaştırılarak Öz Değerlendirme Formu'nun bireylerin İngilizce okuduğunu ve dinlediğini anlama dil becerilerini yansıtma derecesi incelenmiştir. İlişkisel tarama modeli niteliğinde olan araştırmanın araştırma grubu TOEFL testini almış 152 bireyden oluşmaktadır. Bireylerin, TOEFL okuduğunu anlama ve dinlediğini anlama alt testlerinden aldıkları puanlarla Öz Değerlendirme Formu'ndan elde edilen veriler Cramer's V testi kullanılarak karşılaştırılmıştır. Bu karşılaştırmanın sonucunda bireylerin öz değerlendirme sonuçları ile ilgili TOEFL alt testlerinden edindikleri puanlar arası ilişkinin anlamlı olduğu tespit edilmiştir. İlişki derecelerinin 0,51 ile 0,38 olarak belirlenmiş olması Öz Değerlendirme Formu'nun geçerliğine ilişkin önemli bir göstergedir. Araştırmada ayrıca test - tekrar test yöntemi kullanılarak Öz Değerlendirme Formu'nun güvenirliğine ilişkin veriler elde edilmiştir. Öz Değerlendirme Formu bir ay arayla 91 bireye uygulanmış ve bu uygulamalardan elde edilen veriler arasındaki ilişkiler Cramer's V testi kullanılarak hesaplanmıştır. Elde edilen veriler SPSS programında çözümlenmiştir. Bu araştırmadan elde edilen bulgular, Öz Değerlendirme Formu'nun iki farklı zamanda uygulanması sonucunda; okuduğunu anlama, dinlediğini anlama, karşılıklı konuşma, sözlü anlatım, yazılı anlatım olmak

üzere her bir alt boyutta bireylerin öz değerlendirme verileri arasındaki ilişki değerleri 0,14 ile 0,94 arasında değişmektedir. Bu değerlerin α 0,05 düzeyinde okuduğunu anlama alt boyutu dışında tüm alt boyutlar için istatistiksek bakımdan anlamlı olduğu belirlenmiştir.

Anahtar sözcükler: Avrupa Dil Portfolyosu, Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı, Öz Değerlendirme Formu, Test of English As a Foreign Language (TOEFL)

ABSTRACT

A RESEARCH ABOUT THE TECHNICAL PROPERTIES OF COMMON EUROPEAN FRAMEWORK OF REFERENCES FOR LANGUAGES SELF ASSESSMENT GRID

Küçükali, Olga Ekin

Graduate, Department of Educational Measurement and Evaluation

Supervisor: Prof. Dr. Nizamettin Koç

June 2009, X-108 pages

The aim of this study is to find out psychometric properties of the 'Self Assessment Grid' which is based on Common European Framework of Reference for Languages (CEF) and is also a part of The European Language Portfolio. The Self Assessment Grid was given to 152 students who have taken the Test of English As a Foreign Language (TOEFL). TOEFL Reading and TOEFL Listening scores of these students are compared with the data obtained from the same language skills of the Self Assessment Grid by computing Cramer's V test. The study investigated that between the compared data sets there is a significant association. In addition, the Self Assessment Grid was given to 91 students twice within a month and the data gained from these two applications are analyzed. The analyzes are computed by using the SPSS programme. The result of the analyses has shown that for each language skill except reading; listening, spoken interaction, spoken production, writing; the association between the first and second data set vary in a range of 0,14 and 0,94 where these values are found significant at the α level 0,05.

Key words: Common European Framework (CEF), European Language Portfolio (ELP), Self Assessment Grid, Test of English As a Foreign Language (TOEFL)

ÇİZELGELER LİSTESİ

Çizelge 1: Avrupa Çapında Geçerliği Olan Yabancı Dil Sınavlarının Öz Değerlendirme Formu'ndaki Düzeylere Göre Dağılımı 24

Çizelge 2: Dereceli Puanlama Anahtarı Sınıflaması..... 26

Çizelge 3: Betimleyicilerin İfade Edilişi 27

Çizelge 4: Toefl Pbt Alt Testlerinin Madde Sayıları Ve Uygulama Süreleri ... 38

Çizelge 5: Toefl Pbt Alt Testlerinin Puan Aralıkları..... 40

Çizelge 6: Veri Girişi İçin Dönüşüm Tablosu 43

Çizelge 7: Öz Değerlendirme Formu İle Toefl'ın Dinlediğini Anlama Ve Okuduğunu Anlama Boyutlarından Elde Edilen Veriler Arasındaki İlişkiler 46

Çizelge 8: Öz Değerlendirme Formu'nun Alt Boyutlarının Güvenirliğine İlişkin Cramer's V Analizi Sonuçları 47

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Holec'in Öğrenen Özerkliği Şeması.....9

İÇİNDEKİLER

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI i

ÖNSÖZ ii

ÖZET iv

ÇİZELGELER LİSTESİ vii

ŞEKİLLER LİSTESİ viii

BÖLÜM

1. GİRİŞ 1

Problem 1

Amaç 5

Önem 5

Sınırlılıklar 6

Tanımlar 7

2. AVRUPA DİL PORTFOLYOSU'NUN GELİŞİMİ, ÖZELLİKLERİ VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR 14

Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı Kapsamında Geliştirilen Öz Değerlendirme Formu Hakkında Genel Bilgi 21

Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı Kapsamında Geliştirilen Öz Değerlendirme Formu'nun Teknik Özellikleri 25

3. YÖNTEM 33

Araştırmanın Modeli 33

Araştırma Grubu 33

Verilerin Toplanması 34

Verilerin Analizi 40

4. BULGULAR ve YORUMLAR 45
5. SONUÇ ve ÖNERİLER 50

KAYNAKÇA 53

EKLER 58
EK 1. Öz Değerlendirme Formu 59
EK 2. Europass Özgeçmişi (CV) ve Europass Özgeçmişi Kullanım Kılavuzu 61
EK3. Europass Dil Pasaportu 76
EK4. Sertifika Eki 98
EK 5. ÖZ Değerlendirme Formu Sunuş Yazısı ve Yönerge 101
EK6. TOEFL Puanlarının Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı'nda Denk Düştükleri Düzeyler 105
EK 7. Ki-Kare Dağılımı 107

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın problem durumuna, amacına ve önemine, araştırmayla ilgili varsayımlara, sınırlılıklara ve tanımlara yer verilmiştir.

Problem

Avrupa Birliği normlarına göre genç kuşak Avrupalıların en az üç dil bilerek yetişmeleri beklenmektedir. Bu amaçla, Avrupa Eğitim Komisyonu 1995 yılında Avrupa Birliği vatandaşlarının anadillerinin dışında en az iki Avrupa dilini yeter düzeyde bilmelerini ilke olarak benimsemiş ve bu konuda bireylere yardım edilmesi kararlaştırılmıştır.

Avrupa'da çok dilliliği yayma ve bunun üye ülkelerin eğitim politikalarına yansımasını sağlamak amacıyla Avrupa Konseyi'ne üye toplam 48 ülkede yürütülen en yaygın dil eğitim politikası projesi "Avrupa Dil Portfolyosu" projesidir. Avrupa Birliği'nin maddi destek sağladığı bu projenin 2004-2005 öğretim yılından itibaren tüm Avrupa Konseyi üye ülkelerinde uygulanmasının yaygınlaştırılması planlanmıştır (Council of Europe, 2009).

Bu proje ile Avrupa yurttaşları arasında karşılıklı anlayışın geliştirilmesi, değişik kültürlere saygı gösterilmesi, kültür ve dil farklılıklarının korunması, farklı ülkelerdeki dil öğretim programlarının birbirine uyumunun sağlanması ve dil öğretimine standartların getirilmesi amaçlanmaktadır.

Avrupa Dil Portfolyosu öğrenenin şahsına ait bir dosyadır ve bireylerin okul içinde ya da dışında yabancı dil öğrenimi süreci boyunca kendilerinin hangi düzeyde ve hangi becerileri geliştirmeleri gerektiğini kavrayabilmelerini ve planlamadan değerlendirmeye kadar tüm yabancı dil öğretimi sürecine katılımlarını sağlayan bir araçtır. Avrupa Dil Portfolyosu (ADP), Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı'na dayalı bir değerlendirme sistemidir. Bu değerlendirme sistemi, *dinleme, okuma, sözlü anlatım, karşılıklı konuşma ve yazma* becerilerine dayalı, A1 - A2 (*Başlangıç Düzeyi*), B1 - B2 (*Orta Düzey*) ve C1 - C2 (*İleri Düzey*) düzeylerinden oluşmaktadır (Demirel, 2004).

Avrupa Dil Portfolyosu; *Dil Pasaportu*, *Dil Öğrenim Geçmişi* ve *Dil Dosyası* olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır. *Dil Pasaportu* bireyin dil yeterliliklerinin, kültürler arası deneyimlerinin bir kaydıdır. Dil Pasaportu'nun içeriğini, Dil Becerileri Profili, Dil Öğrenimi ve Kültürlerarası Deneyimlerin Özeti, Sertifika ve Diplomaların Kaydı, Öz Değerlendirme Formu oluşturmaktadır. *Dil Öğrenim Geçmişi* dil öğrenme sürecinin ayrıntılı bir biçimde kişisel olarak kaydedilmesidir. Dil öğrenim öyküsü, dil öğrenim sürecini değerlendirme, dil ve kültürlerarası deneyimlerin ve kişisel dil başarılarının yer aldığı bölümdür. Dil Dosyası bireyin öğrendiği yabancı dillerde aldığı tüm belgelerin yer aldığı bölümdür (Demirel, 2005).

Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı (Common European Framework of References for Languages, CEF)

Avrupa'da ortak bir yabancı dil öğretim programı oluşturmayı ve yabancı dil öğretiminde standart, ortak ölçütleri temel alan bir değerlendirme aracı geliştirmeyi amaçlayan Avrupa Konseyi Modern Diller Bölümü, Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı'nı oluşturmuştur. Bugün tüm Avrupa ülkelerinde yabancı dil öğretimi bu çerçeve programa dayalı olarak gerçekleştirilmektedir. Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı, yabancı dil öğretimi ve öğrenme düzeyleri için geçerliği onaylanmış dil yeterliliği ölçütlerini içeren Öz Değerlendirme Formu EK 1'de verilmiştir.

Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı'nın yabancı dil öğreniminde temel olarak ele aldığı kavramlar; öğrenen özerkliği (learner autonomy), öz değerlendirme (self-assessment), öğrenmeyi öğrenme (learning to learn) ve kültürlerarası deneyim (cross-cultural experience) olmuştur (Little, 1999).

Avrupa Dil Projesi'nin Türkiye'de Uygulanması

Mayıs 2003'te Türkiye'de Ankara Üniversitesi, TÖMER Türkçe ve Yabancı Dil Araştırma ve Uygulama Merkezi tarafından yetişkinler için hazırlanan Dil Portfolyosu Avrupa Konseyi, Modern Diller Bölümü tarafından incelenmiş, Avrupa Konseyi dil öğrenme standartlarına uygun bulmuş ve 56.2004 onay numarası ile bu projeyi tescil (akredite) etmiştir. Akredite edilen Avrupa Dil Portfolyosu'nun CD biçiminde elektronik kopyası da hazırlanmış, yabancı dil öğretmenlerinin ve öğrencilerin kullanımına sunulmuştur. Yetişkinler için hazırlanan Portfolyo'nun yanı sıra 15-18 yaş grubu için de bir model oluşturulmuş ve bu model 47.2003 onay numarası verilerek akredite edilmiştir (Demirel, 2005).

Türkiye'de, 10-14 yaş grubu çocuklar için Avrupa Konseyi Dil Politikaları Bölümü'nce 79.2006 ve 80.2006 onay numarası ile onaylı iki adet Avrupa Dil Portfolyosu geliştirilmiştir. Bunlardan birincisi, özel okullarda okuyan öğrencilere yönelik A1, A2, B1, B2 düzeylerinde İngilizce ve Almanca dillerinde hazırlanan Bilfen Modeli; ikincisi ise devlet okullarında okuyan çocuklar için A1ve A2 düzeylerinde ve İngilizce hazırlanmış olan Millî Eğitim Modelidir. Ayrıca 5-9 yaş grubu çocuklar için 85.2007 onay numaralı Avrupa Dil Portfolyosu Bilfen Modeli bulunmaktadır (Mirici, 2006).

Türkiye'de Avrupa Dil Portfolyosu'nun bir bölümü olan ve Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı kapsamında geliştirilen Öz Değerlendirme Formu'nun tanıtılması ve kullanımının yaygınlaştırılması, yabancı dil eğitimindeki gelişmelere ayak uydurabilmek açısından önemlidir. Bu araştırmanın problemi dildeki beceriler ve yeterlilik düzeylerinin tanımlandığı

Öz Değerlendirme Formu'nun geçerlik ve güvenirliğine ilişkin veriler ortaya koymaktır.

Öz Değerlendirme Formu'nun geliştirilmesinde temel alınan Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı'na ilişkin Türkiye'de bazı çalışmalar yürütülmüştür. Bu çalışmalar arasında, A2 düzeyi için yazma ve okuma becerisine yönelik eğitim programı önerileri, C1 düzeyi için okuma ve konuşma becerilerinin geliştirilmesine yönelik izlence önerileri, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde Ortak Ölçütler Çerçevesi'nin kullanımı sorunsalı bulunmaktadır. Öz Değerlendirme Formu'nun geçerlik ve güvenirliğine ilişkin Türkiye'de yapılmış herhangi bir istatistiksel çalışmaya rastlanmamıştır. Formun Avrupa Dil Portfolyosu çalışmaları kapsamında gerçekleştirilen Türkçe'ye çevirisinin ötesinde literatürde başka bir çalışma bulunamamıştır.

Avrupa Dil Portfolyosu'nun önemi ve kullanımı giderek artmaktadır. Hem iş olanakları ve istihdam süreçlerinde hem de yabancı dil eğitimine ilişkin program geliştirme ve değerlendirme süreçlerinin oluşturulmasında Avrupa Dil Portfolyosu ve Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı kapsamında geliştirilen Öz Değerlendirme Formu yaygın olarak kullanılmaktadır. Avrupa Dil Portfolyosu'nun Türkiye'de kullanımı yaygınlaşmaya ve bu konudaki farkındalık artmaya başlamıştır. Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı'nın ve bu kapsamda geliştirilen Öz Değerlendirme Formu'nun da Türkiye'de tanıtılması büyük önem taşımaktadır. Yabancı dil düzeyi tespitine uluslar arası bir standart getiren Öz Değerlendirme Formu'nun geçerliğine ve güvenirliğine ilişkin kanıtlar elde etmek bu araştırmanın problemini oluşturmaktadır. Öz Değerlendirme Formu ile ilgili program geliştirme uzmanları ve dilbilimciler tarafından çeşitli araştırmalar yapılmış olmakla beraber Formun geçerlik ve güvenirliğine ilişkin yapılan bir çalışmaya rastlanmadığından bu alanda araştırma yapma gerekliliği bulunmaktadır.

Amaç

Bu araştırmanın amacı Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı kapsamında geliştirilen Öz Değerlendirme Formu'nun geçerlik ve güvenirliğine ilişkin veriler elde etmektir. Bu amaçla Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi (TOBB ETÜ) hazırlık sınıfı öğrencilerinin katılımıyla test - tekrar test yöntemi ile Öz Değerlendirme Formu'nun güvenirlik kapsamında kararlılığına ilişkin kanıtlar elde edilmiştir. Aynı araştırma grubuna Aralık 2008'de TOEFL'ı almış bireylere uygulanan Öz Değerlendirme Formu puanları ile aynı bireylerin TOEFL'dan aldıkları puanlar karşılaştırılarak Öz Değerlendirme Formu'nun bireylerin İngilizce okuduğunu ve dinlediğini anlama dil becerilerini yansıtma derecesi incelenmiştir.

Araştırmanın genel amacı doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Öz Değerlendirme Formu'nun;

a. dinlediğini anlama becerisi puanları ile aynı beceriye ilişkin TOEFL puanları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

b. okuduğunu anlama becerisi puanları ile aynı beceriye ilişkin TOEFL puanları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

2. Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı kapsamında geliştirilen Öz Değerlendirme Formu'nun güvenirliği ne düzeydedir?

Önem

Avrupa Dil Portfolyosu, küreselleşen dünyamızda, kültürel paylaşımların ve karşılıklı hoşgörünün artırılması ile yaşam boyu öğrenmenin hayata geçirilmesi amacını taşımaktadır. Bu dosyanın, Avrupa Birliği üye ülkeleri içerisinde serbest dolaşım hakkı, iş bulma olanakları vb. alanlarda

bireylere çeşitli avantajlar sunması öngörülmektedir. Avrupa Birliği tarafından gerekli görülen Dil Portfolyosu'nun içerdiği ilkelerin, Avrupa Birliği üyeliği yolunda adım atan Türkiye'de de tanınması büyük önem taşımaktadır.

Eğitim ve öğretimdeki yenilikler doğrultusunda yabancı dil öğrenimi ve öğretiminde de değişiklikler meydana gelmiştir. Öğrenen merkezli uygulamalarla beraber hem süreç hem ürün odaklı ölçme değerlendirme yöntem ve tekniklerinin kullanımı önem kazanmıştır. Öz değerlendirme ile bireylerin farkındalık düzeyleri artar ve kendilerini nesnel bir gözle ele alırlar. Bireyler kendi performanslarındaki güçlü ve gelişime açık yönleri fark ederek değerlendirme sürecine doğrudan katılmış olurlar, bu durum da bireylerin öğrenmeye karşı güdülenmişlik düzeylerini artırır. Öz değerlendirme; karar verme, eleştirel düşünme, problem çözme gibi üst düzey zihinsel becerilerin ve sorumluluk alma, öz denetim, öz planlama gibi becerilerin kazanılmasına katkı sağlar. Kişisel gelişime katkı sağladığı gibi, öz değerlendirme geribildirim sisteminin çok boyutlu olmasını da sağlamaktadır. Öğrenenin kendini değerlendirmesi, öğretim sürecine aktif katılması ve öğrenen özerkliğinin ön plana çıkması Avrupa Dil Portfolyosu'nun ve Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı'nın temel özellikleridir. Bu değerlendirme sisteminin ve bu sistemde kullanılan araçların incelenerek tanıtılması ve Türkiye'nin eğitim sistemi ile ilişkilendirilmesi yararlı olacaktır.

Sınırlılıklar

1. Bu araştırmada karşılaştırılan Öz Değerlendirme Formu puanları ile TOEFL puanları sadece okuduğunu anlama ve dinlediğini anlama becerileri ile sınırlandırılmıştır. Öz Değerlendirme Formu'nun geçerlik ve güvenirliğine ilişkin kanıtlar elde etmek amacıyla Formun tüm alt boyutlarının (okuduğunu anlama, dinlediğini anlama, konuşma, yazılı anlatım) ele alınarak bir araştırma yapılması hedeflenmiştir. Bu hedefe ulaşmak Form'dan elde edilen verilerle TOEFL iBT (TOEFL İnternet Based Test) testinden elde edilen puanların karşılaştırılmasıyla mümkündür. Ancak TOEFL iBT sonuçları bireylerin şahsi

posta adreslerine gönderilmektedir. Bu bireylere tek tek ulaşılması çok zaman alacağı için bu ideal gerçekleştirilememiştir.

2. Araştırma 2008 Aralık ayında TOBB ETÜ'de TOEFL'ı alan bireyler ile sınırlıdır. Bu sınırlılığın nedeni Ankara'da TOEFL'ı kurumsal olarak uygulayan ve test sonuçlarına toplu olarak ulaşılabilen tek kurumun TOBB ETÜ olmasıdır.

3. Öz Değerlendirme Formu'ndan elde edilen veriler, ulusal bir yabancı dil testinden elde edilecek puanlarla karşılaştırılmak istenmişse de Form'dan, okuduğunu anlama, dinlediğini anlama gibi becerilere yönelik ayrı ayrı veri elde ediliyor olması, ulusal yabancı dil testlerinden ise yabancı dil yeterliğine ilişkin genel bir puan elde edilmesinden kaynaklanan yapı farklılığı nedeniyle bu ideal gerçekleştirilememiştir.

Tanımlar

Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı kapsamında geliştirilen Öz değerlendirme Formu ile ilgili yapılan literatür taramasında, Öa Değerlendirme Formu için ölçek (the scale), tablo, çizelge gibi ifadelerin kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu araştırmada işevuruk tanım olarak yabancı dil yeterlik ölçütleri çerçevesinde geliştirilen 'Öz Değerlendirme Formu' ifadesi kullanılmıştır.

Araştırma kapsamında kullanılan durum belirleme, öğrenen özerkliği, öz yansıtma, kendini değerlendirme (öz değerlendirme), beceri ve portfolyo (gelişim dosyası) gibi bazı tanımlar aşağıda kısaca açıklanmıştır:

Durum Belirleme: Durum belirlemede ölçme sonuçlarının ölçülen özellik ile ilgili bilgi vermesi ve bu sonuçların yargıya varmaktan çok var olan durumu betimleyerek yönlendirme amaçlı kullanılması söz konusudur (Kutlu, Doğan ve Karakaya 2008).

Bu araştırmada bireylerin yabancı dil düzeylerinin ortaya konulmasında Avrupa Dil Portfolyosu ve Portfolyo'yu oluşturan tüm bölümler ve Öz Değerlendirme Formu durum belirleme aracı olarak tanımlanmaktadır. Bireylerin yabancı dil seviyeleri ile ilgili veriler bireyler hakkında bir karar almaktan çok kendi düzeyleri hakkında betimlemelere ulaşma amacını gütmektedir.

Öğrenen Özerkliği: Öğrenen özerkliği ve öz yansıtma kavramları Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı'nın temel aldığı görüşlerdir. Avrupa Dil Portfolyosu ve içerisindeki değerlendirme araçlarının geliştirilmesinde bu kavramlar esas alınmıştır. Öğrenen özerkliği dil öğrenimi açısından ele alındığında dil öğrenmeyi aktif ve bağımsız olarak uygulayabilmeyi, öğrenenin hangi dili öğreneceğine kendisinin karar vermesi ve yeni bir dili öğrenmeyi aktif ve bağımsız olarak gerçekleştirebilmesini ifade eder (Council of Europe, 2004). Öğrenen özerkliği öğrenmede sorumluluk alma, öğrenmede kendini yönlendirme yeteneği ve öz yansıtma gibi kavramları içermektedir. Öğrenmede sorumluluk alma öğrenenin kendisine ait bireysel çalışma planı ve programını dışarıdan yardım alarak ya da almadan geliştirip uygulayabilmesini içerir. Öğrenmede kendini yönlendirme öğrenenin yeni bir dili hangi yolla öğrenebileceğini kendisinin belirleyebilmesi ve çeşitli öğrenme durumlarında kendi bireysel stilini geliştirebilmesidir (Council of Europe, 1998). Şekil 1'de Holec'in şemasıyla "Öğrenen Özerkliği" kavramı şematik olarak özeti gösterilmiştir.

Şekil 1: Holec'in Öğrenen Özerkliği Şeması (Holec, 1994)

Avrupa Konseyinin "Modern Dillerde Öğrenen Özerkliği" olarak adlandırdığı kavram yukarıdaki şema üzerinden aşağıdaki tanımlarla açıklanmaktadır:

Öğrenen Özerkliği: Holec'e (1994) göre dil öğrenmeyi aktif ve bağımsız olarak uygulayabilmeyi, öğrenenin hangi dili öğreneceğine kendisinin karar vermesi ve yeni bir dili öğrenmeyi aktif ve bağımsız olarak gerçekleştirebilmesini ifade eder.

Öğrenmede Sorumluluk Alma: Öğrenenin kendisine ait bireysel çalışma plan ve programını dışarıdan yardım alarak ya da almadan geliştirip uygulayabilmesini içerir.

Öğrenmede Kendini Yönlendirme Yeteneği: Öğrenenlerin bu yolla nasıl öğrenebileceğini bildiğine ikna edilmesi amaçlanmıştır. Öğrenenin yeni bir dili hangi yolla öğrenebileceğini kendisinin belirleyebilmesi ve çeşitli öğrenme durumlarında kendi bireysel stilini geliştirebilmesini ifa eder (Holec, 1994).

Öğrenen Özerkliğini hedefleyen yaklaşımların amacı, öğrenmeyi gerçekleştiren bireylerin öğrenme sorumluluklarını kendilerinin almalarını sağlayarak etkin öğrenme süreçlerinin sağlanabilmesi için şartları yaratmaktır. Kısaca bu yaklaşımla, öğrenenler kendi öğrenme sorumluluklarını alma yeteneği edinmeli, öğrenenler kendi kendilerine öğrenmelerine olanak sağlayan kaynaklar edinmeli, öğretenler de bu doğrultuda yeni rollerine uygun biçimde eğitilmelidir (Mirici, 2006).

Öz Yansıtma: Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı'nın temel aldığı diğer bir görüş olan ö*z yansıtma* bireylerin kendi çalışmaları hakkında öz analizlerini yapma ve kendi öğrenme süreçlerini planlama durumlarıdır. Bireyler kendi gelişimlerini görmek için yansıtma yazıları yazarak öğrenim planlarını yapmaktadırlar. Bu sayede öğrenme sorumluluğunu üzerlerine alarak öğrenme sürecine doğrudan katılmış olmaktadırlar. Haladyna (1997) öz yansıtmanın not vermek amaçlı değil güdüleme aracı olarak kullanılması gerektiğini belirtmiştir.

Bu araştırmada ise öğrenen özerkliği ve öz yansıtma bireylerin yabancı dil öğrenme, değerlendirme süreçlerine aktif katılımını ve öğrenme sorumluluğunu almalarını ifade etmektedir.

Öz Değerlendirme: Dil Portfolyosu uygulaması ile öz değerlendirme (self-assessment) kavramı da gündeme gelmektedir. Bu değerlendirme yaklaşımı ile birey kendini ve dil gelişim sürecini sürekli değerlendirme imkanı bulabilmektedir. Bunun yanı sıra bireyden öğrenmeyi öğrenmesi de beklenmektedir.

Öz değerlendirme ile ilgili çeşitli tanımlar bulunmaktadır. Bir tanıma göre öz değerlendirme, bireyin belli bir konuda güçlü ve zayıf yönlerini kendisinin tanımlanması, performansının değerini belirlemesidir. Bireylerin gelecekte daha iyi performans sergileyebilmeleri için kendi performanslarının kalitesini yargılamalarıdır (Ross, 2006). Bir başka tanıma göre öz değerlendirme, bireyin kendi performansını değerlendirme becerisi, bireyin kendi yeteneklerinin düzeyi hakkında karar vermesidir. Birey öz

değerlendirme ile kendi öğrenmesinin sorumluluğunu almakta ve ilgili konuda kendi gelişimini izlemektedir (Noonan ve Duncan, 2005). Hibbard'a (2000) göre ise öz değerlendirme bireyin kendi performansını analitik veya holistik (bütünsel) puanlama aracı ile puanlaması işlemidir. Karakaya (2007) öz değerlendirmeyi bireylerin kendi çalışma ya da performanslarını belirli ölçütler doğrultusunda değerlendirmesi olarak tanımlamıştır.

Bu araştırmada öz değerlendirme ile Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı kapsamında hazırlanan Öz Değerlendirme Formu'nu kullanarak bireylerin yabancı dil düzeylerini kendilerinin belirlemesi kastedilmektedir.

Öz değerlendirme yaparken bireyler bazı süreçlerden geçmektedir. Öz değerlendirme ile öğrenenler öncelikle öz gözlem yapıyorlar, performans betimleyicileri (ölçütler) çerçevesinde bireyler kendi performanslarının belirli yönleri üzerine odaklanıyorlar, daha sonra genel ve özel ölçütlere ulaşıp ulaşmadıkları konusunda öz yargılarda bulunuyorlar, son olarak hedefe ulaşma becerileri ile ilgili yorumlarda bulunuyorlar. Bu da öz yeterlik (self-efficacy) inançları üzerinde olumlu etkiler yaratıyor. Kendisini başarılı olarak değerlendiren bireyin benzer konuda ileride de başarılı olacağına inancı daha fazla oluyor (Bandura, 1997). Başka bir deyişle öz değerlendirme öğrenen başarısı ve gelişimi üzerinde olumlu etkilere sahiptir (Ross, 2006). Bireylerin yabancı dil seviyeleri ile ilgili durumlarını belirlemede de olduğu gibi öz değerlendirmenin yararları şöyle sıralanabilir:

- Bireylerin farkındalık düzeyleri artar ve kendilerini nesnel bir gözle ele alırlar.
- Kendi performanslarındaki güçlü ve gelişime açık yönleri fark ederler.
- Değerlendirme sürecine doğrudan katıldıkları için öğrenmeye karşı güdülenmişlik düzeyleri artar.
- Karar verme, eleştirel düşünme, problem çözme gibi üst düzey zihinsel becerilerin ve sorumluluk alma, öz denetim, öz planlama gibi becerilerin kazanılmasına katkı sağlar.

- Performans ve öğrenme düzeyleri hakkında ayrıntılı geribildirim sağlar.
- Yaşam boyu öğrenme anlayışının edinilmesine yardımcı olur (Karakaya, 2007; Kutlu, Karakaya, Doğan, 2008).

En iyi ve başarılı öz değerlendirme, bireyin bütün olumlu ve olumsuz yönlerini olabildiğince nesnel bir yaklaşımla belirleyebilmesidir. Öz değerlendirmenin olumsuz özellikleri arasında yeteri kadar objektif değerlendirme yapamama bulunmaktadır (Alderson, Banerjee, 2001).

Öz Değerlendirmenin güvenirliği ve geçerliğine ilişkin yapılan çalışmalarda öz değerlendirmenin nasıl yapılacağı konusunda tecrübeli veya eğitimli bireylerin katıldığı çalışmalarda elde edilen öz değerlendirme sonuçlarının daha güvenilir ve geçerli olduğu tespit edilmiştir (Karakaya 2007). Ross'a (2006) göre öz değerlendirmede geçerlik, öz-öğretmen, öz-akran değerlendirmelerinden elde edilen sonuçlar arasındaki benzerliktir. Shameem 1998'de yaptığı çalışmada, kendilerinin belirlediği ölçütleri kullanan Hint ögrenciler ile yapılan öz değerlendirme çalışmalarında, bu konuda deneyimsiz olanlara oranla daha güvenilir sonuçlar elde edildiğini belirtmiştir. Ayrıca farklı kültürlerin öz değerlendirmeye bakış açıları da öz değerlendirme çalışmalarının geçerlik ve güvenirlikleri üzerinde etkili olmaktadır (Alderson, Banerjee, 2001)

.

Beceri: Avrupa Dil Portfolyosu ve Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı'nda sıkça kullanılan bir tanım olan *beceri*, kişinin yatkınlık ve öğrenime bağlı olarak bir işi başarma ve bir işlemi amaca uygun olarak sonuçlandırmasıdır (Türk Dil Kurumu, 2008). Haladyna (1997) beceriyi tanımlarken erişi (achievement), beceri (skill) ve yetenek (ability) kavramlarının birbiriyle ilişkili fakat aynı zamanda farklı kavramlar olduğunu belirtmiştir. Erişiyi bilgi ve beceri oluşturmaktadır. Bilgi belli bir içeriğin zihne kaydedilmesi veya hatırlanmasını içermektedir. Beceri, bilgilerin kullanılarak uygulamaya dökülmesini ifade etmektedir. Yetenek ise erişi ve becerinin birarada kullanımının gerekli olduğu daha karmaşık, öğrenilmesi daha zor ve uzun süren bir süreci belirtmektedir. Örneğin, noktalama ve yazım kurallarının

ezberlenmesi bilgiyi, yazım ve noktalama kurallarına uygun bir metin yazma beceriyi, ikna edici bir makale yazma ise yeteneği temsil etmektedir.

Bu araştırmada beceri, İngilizce'yi yabancı dil olarak öğrenen ya da öğrenmiş araştırma grubu dahilindeki bireylerin İngilizce okuduğunu anlama, dinlediğini anlama boyutlarında gerekli bilgilerin uygulamaya yönelik kullanılmasını ifade etmektedir.

Portfolyo (Gelişim Dosyası): Dil Portfolyosu ve öğelerinin anlaşılması için p*ortfolyo (gelişim dosyası)* ile ilgili çeşitli tanımlar verilmiştir. Berberoğlu'na (2006) göre gelişim dosyaları (portfolyolar) öğrencilerin belli bir alandaki gelişimini yansıtan çalışmalardan seçilmiş dokümanların (belgelerin, ürünlerin) toplandığı dosyalardır. Başka bir tanıma göre portfolyo öğrencilerin belli bir alandaki bilgi, beceri ve yeteneklerini yansıtan öğrenci çalışmalarının sürekli ve sistemli bir şekilde toplanarak öğretmen, öğrenci ve öğrenci arkadaşları tarafından değerlendirilmesini içerir (Kutlu, Doğan ve Karakaya, 2008). Kubiszyn ve Borich'e (2003) göre portfolyolar, amacı, içeriği ve değerlendirme ölçütleri belirlenmiş gelişim aşamalarını gösteren öğrenci ürünlerinin planlı koleksiyonudur. Portfolyolarda öğrencilerin en iyi ve anlamlı çalışma örnekleri, proje sonuçları, raporları, öz yansıtma yazıları, puanlama ölçütleri, öğretmen ve akran değerlendirmeleri gibi belgeler bulunmaktadır (Haladyna, 1997).

Bu araştırmada adı geçen Avrupa Dil Portfolyosu, bireylerin okul içinde ya da dışında yabancı dil öğrenimi süreci boyunca kendilerinin hangi düzeyde hangi becerileri geliştirmeleri gerektiğini kavrayabilmelerini ve planlamadan değerlendirmeye kadar tüm yabancı dil öğretimi sürecine katılımlarını sağlayan bir araçtır. Bu Portfolyo, dil öğrenim öyküsünü, dil öğrenim sürecini değerlendirmeyi, dil ve kültürler arası deneyimler, yabancı dille ilgili sertifika ve belgeleri, varsa kişisel dil başarılarını içermektedir.

BÖLÜM II

AVRUPA DİL PORTFOLYOSU'NUN GELİŞİMİ, ÖZELLİKLERİ VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Avrupa'da çok dilliliği, çok kültürlülüğü yayma, kültürler arası anlayışı geliştirme amacıyla geliştirilen Dil Gelişim Dosyası, Avrupa Konseyi'nin bünyesinde yer alan 'Dil Politikası Birimi' tarafından yürütülen Avrupa Dil Gelişim Projesi'nin bir parçasıdır.

Avrupa Konseyi kavramı ilk olarak Winston Churchill tarafından 1946 yılında Zürih'te "Avrupa Birleşik Devletleri" konulu bir konuşmada ortaya atılmıştır. 5 Mayıs 1949 yılında 10 Avrupa ülkesinin (Belçika, Danimarka, Fransa, Hollanda, İngiltere, İrlanda, İsveç, İtalya, ve Norveç) kurucu üye olarak katıldığı Avrupa Konseyi örgütü kurulmuş ve örgütün merkezi Fransa'nın Strasbourg kenti olmuştur.

Konseyin amacı, demokrasi ve insan haklarını korumak, Avrupa toplumunun karşılaştığı, ırkçılık, etnik ayrımcılık, çevrenin korunması ve organize suçlar gibi temel sorunlar için çözüm yolları bularak Avrupalı vatandaşların yaşam koşullarını iyileştirmek, farklı kültürlere sahip Avrupa vatandaşları arasında karşılıklı anlayışı geliştirmek ve tüm bireylere Avrupalılık kimliğini kazandırmaktır.

Konseyin Strasburg'daki toplantı yeri 'Palais de l'Europe'dur. Konseyin resmî dilleri İngilizce ve Fransızca'dır. Ancak konseye üye 48 ülkede çok farklı diller konuşulmakta ve farklı kültürler yer almaktadır (Council of Europe, 1997).

Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyinde çalışma dilleri olarak İngilizce ve Fransızca'nın kabul edilmiş olmasının yanı sıra Birliğe tam üye ülkelerin tüm dillerinin kullanılması benimsenmiştir.

Konsey, Avrupa'nın geleceği için "çok kültürlü, çok dilli" bir toplum yaratma anlayışını vazgeçilmez bir eğitim hedefi olarak belirlemiş ve bu hedefe ulaşma konusunda üye ülkeleri yönlendirmeye başlamıştır. Bu yönlendirmeyi ve çok dillilik bilincini yaymak için Avrupa Konseyi, 2001 yılını 'Avrupa Diller Yılı' olarak ilan etmiştir (Sheils, 2001).

Diller yılını ilan etmedeki temel amaç, Avrupa Konseyine üye ülkelerin dil ve kültür miraslarına sahip çıkmaları ve bunu diğer Avrupa ülkeleriyle birlikte paylaşmalarıdır; bunun yanı sıra çok kültürlü, çok dilli Avrupalı olma bilincini yayarak birden çok dil öğrenmeyi teşvik etmektir. Bu yolla çok dil öğrenmenin farklı dil ve kültürel geçmişleri olan insanlar arasında hoşgörüyü arttıracağı ve bireylerin birbirlerini daha iyi anlamalarını sağlayacağı beklenmektedir.

Türkiye – Avrupa Konseyi İlişkileri

Türkiye, Avrupa Konseyine 1949 yılında katılan ilk ülkelerden biri olmuş ve kurucu üye statüsünde Konseyin tüm çalışmalarına kesintisiz katılmıştır. Avrupa Konseyi ile Millî Eğitim Bakanlığı arasında yabancı dil öğretimi bağlamında yapılan en somut çalışmalar 1968 yılında başlamıştır. Yabancı dil öğretiminin daha etkili yapılabilmesi için bir komisyon kurulmuş ve Avrupa Konseyinin katkıları ile eğitim programlarının gözden geçirilmesi ve ders kitaplarının hazırlanması çalışmaları 1972'ye kadar devam etmiştir.

1972'den itibaren okullarımızda ders kitabı olarak "An English Course for Turks" dizisi İngilizce dersleri için, "Wir Lernen Deutsch" Almanca dersleri için ve "Je Parle Français" Fransızca dersleri için hazırlanmıştır. Bu ders kitapları ile Avrupa Konseyi standartlarında dil öğretiminde yeni yaklaşımlar uygulanmaya başlanmıştır.

1972 yılında MEB Talim ve Terbiye Kuruluna bağlı kurulan “Yabancı Diller Öğretimini Geliştirme Merkezi” ile Avrupa Konseyi arasında geliştirilen iş birliği çerçevesinde yabancı dil öğretim programları ve ders kitapları hazırlanmıştır. Hazırlanan program 1973 yılında 1747 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanmıştır. 1974-75 öğretim yılından itibaren kademeli olarak önceki program ve ders kitapları kaldırılmış yerine yeni program ve ders kitaplarının devreye girmesi ve bu işlemin 1977 yılına kadar tamamlanması karar altına alınmıştır.

1980'li yılların başında yabancı dil öğretim programlarıyla ilgili olarak Anadolu liseleri programının hazırlanması için bir komisyon kurulmuştur. Hazırlanan program 1984 yılında 2170 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanmıştır. Bu çalışmayı Anadolu Teknik ve Meslek liseleri için hazırlanan programlar izlemiştir (Demirel, 2005).

1988-90 yıllarında yabancı dil öğretiminde basamaklı kur sistemi uygulamasına geçilmesi kararlaştırılmıştır. Yabancı dil öğretmenlerinin hizmet içinde yetiştirilmesi ve öğretim materyallerinin hazırlanması amacıyla MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığına bağlı “Yabancı Dil Eğitimini Geliştirme Merkezi” (YADEM) kurulmuş ancak, uygulamadan kaynaklanan sorunların çözümlenememesi nedeniyle bu uygulamaya 1989-90 öğretim yılı başında son verilmiştir.

1990'lı yılların başında ise yabancı dil ağırlıklı program uygulamasına geçilmesi kararlaştırılmıştır. Bu uygulama ile lisenin önüne yoğun bir yıl yabancı dil hazırlık sınıfının konulmuş ve liselerde öğretim Türkçe devam etmiştir. 1992-93 öğretim yılında 28 okulda başlayan bu uygulama, 1997-98'de 662 okula ulaşmıştır (Milli Eğitim Bakanlığı, 2009).

1997 yılında 8 yıllık zorunlu ilköğretim uygulamasına geçilmiş, Anadolu liselerinde devam eden altıncı sınıf öncesi yabancı dil hazırlık sınıfı uygulaması kaldırılmış ve yabancı dil açısından oluşan bu boşluğu doldurmak

amacıyla tüm ilköğretim okullarında yabancı dil öğretimine 4. sınıftan başlanmasına karar verilmiştir.

2000'li yılların başında yabancı dil öğretimine ilişkin olarak Avrupa Konseyi ile ortak yürütülen son uygulamalardan biri 2001 - Avrupa Diller Yılı kutlamaları olmuştur (Council of Europe, 2009).

Avrupa'da çok dilliliği yayma amacıyla Konseyin bünyesinde yer alan 'Yaşayan Diller Bölümü', 'Dil Politikası Birimi'ne dönüştürülmüştür. Birimin temel görüşüne göre demokratik vatandaşlık hakları bağlamında herkesin dil öğrenme hakkı vardır. Bu hak o ülkenin resmî dilinin dışında yer alan tüm dilleri de içermektedir. Diller zenginliğine sahip Avrupa kıtasında yaşayan insanlar için çok dil öğrenmek kültürel mirası yeni kuşaklara devretmek için ve mevcut dilleri yaşatabilmek için bir zenginliğin doğurgusudur. Bu dil zenginliğine sahip çıkılmalıdır. Bu bağlamda dil politikası birimi Avrupa kıtasında çok dilliliği yaygınlaştırmak için çalışmalar yapmakta seminerler düzenlemekte ve projeler üretmektedir. Avrupa Konseyine üye toplam 48 ülkede yürütülen en yaygın dil eğitim politikası projesi "Avrupa Dil Portfolyosu" projesidir. Aşağıda bu proje açıklanmıştır (Council of Europe, 2004).

Avrupa Dil Portfolyosu Projesi

Avrupa Diller Yılını kutlama etkinlikleri nedeniyle Avrupa Konseyi, Dil Politikaları Birimi tarafından geliştirilen Avrupa Dil Portfolyosu projesi, 15-17 Ekim 2000 tarihleri arasında Polonya'nın Cracow kentinde düzenlenen Eğitim Bakanları Daimi Konferansı sonunda imzalanan sonuç bildirgesiyle Konseye üye tüm ülkelerde uygulanması karar altına alınmıştır. Bu bağlamda, 2004-2005 öğretim yılına kadar önce pilot okullarda uygulamaların yapılması, 2004-2005 öğretim yılından sonra da, tüm Avrupa Konseyi üye ülkelerinde bu uygulamanın yaygınlaştırılması planlanmıştır. Avrupa Birliği bu projeye parasal destek sağlamaktadır.

Bu proje ile Avrupa yurttaşları arasında karşılıklı anlayışın geliştirilmesi, değişik kültürlere saygı gösterilmesi, kültür ve dil farklılıklarının korunması, farklı ülkelerdeki dil öğretim programlarının birbirine uyumunun sağlanması ve dil öğretimine standartlarının geliştirilmesi amaçlanmıştır (Milli Eğitim Bakanlığı, 2009).

Bu projenin temel amacı, her Avrupa vatandaşının bir dil pasaportuna sahip olmasıdır. Bu pasaportu taşımaktaki temel amaç, Avrupa vatandaşlarının çok dilli yetiştirmelerini sağlamak ve onları çok dil öğrenmeye teşvik etmektir. Başka bir anlatımla, çok dillilik ve çok kültürlülük bağlamı içerisinde her Avrupa vatandaşı, ilköğretimde birinci yabancı dili, orta öğretimde ikinci yabancı dili ve üniversitede de üçüncü yabancı dili öğrenmesi gerektiğini vurgulamak ve onları dil öğrenmeye teşvik etmektir. Avrupa Dil Portfoyosu'nun da dahil olduğu belgeler bütünü ola Europass hakkında aşağıda açıklamalar verilmiştir.

Europass

Avrupa Dil Portfolyosu, Euoropass şeffaflık belgelerinden bir tanesidir. Europass, bireylerin beceri ve yeteneklerini Avrupa ülkelerinde daha iyi anlatabilmelerine yardımcı olmak amacıyla hazırlanan "Beceri ve niteliklerin şeffaflığı" olarak açıklanabilir. Europass şeffaflık belgeleri; *Europass CV* (EK 2), *Europass Diploma Eki*, *Europass Hareketlilik*, *Europass (Avrupa) Dil Portfolyosu*, *Europass Sertifikalar Eki* olmak üzere beş belgeden oluşmaktadır (Scatoli, 2006). Bu belgeler aşağıda ana hatlarıyla tanımlanmıştır:

Europass CV: Europass CV özgeçmiş hazırlama ve iş başvurularında kullanılmak üzere ortak bir biçim benimsenmesi amacıyla oluşturulmuş standart bir yapı sunmaktadır. *Europass Diploma Eki:* Diploma Eki yüksek öğretim derecelerinin şeffaflığını sağlamak için verilmektedir. Bu belge ilgili yüksek öğretim kurumu tarafından hazırlanmaktadır. *Europass Hareketlilik: Bu belge* eğitim amacıyla yapılan hareketlilik deneyimini belli bir formatta sunmak

için geliştirilmiştir. “Yurtdışı iş deneyimi” ve “Erasmus akademik değişimleri” için formatlar bulunmaktadır (Demirel, 2005).

Avrupa Dil Portfolyosu**:** *Dil Pasaportu*, *Dil Öğrenim Geçmişi*, *Dil Dosyası* olmak üzere 3 bölümden oluşmaktadır. *Dil Pasaportu* (EK 3)*,* bireyin dil becerisinin, dil yeterliliklerini ve kültürler arası deneyimlerinin bir kaydıdır. Dil becerileri, Avrupa Ortak Ölçütler Çerçevesi belgesinde sunulan yeterlilik düzeyleriyle tanımlanmaktadır. Öz Değerlendirme Formu dil pasaportunun bir parçası olduğu gibi dil öğretim programlarının düzenlenmesi, dil becerileri düzeylerinin tespit edilmesi amacıyla da kullanılan bir belgedir. Dil pasaportunun içeriği; dil becerileri profili, dil öğrenimi ve kültürler arası deneyimlerin özeti ve sertifika ve diplomaların kaydından (EK 4) oluşmaktadır.

Dil Öğrenim Geçmişi, dil öğrenim öyküsünün bir kaydıdır. Kişinin dil öğrenim hedeflerini belirlemesine, kendini değerlendirme şemasında dil yetkinliklerini ve ilerlemesini kaydetmesine yardımcı olur. Dil geçmişinin dil pasaportundan farkı, öğrenme sürecinde kişisel bir günlük gibi düzenli olarak kullanılmasıdır. Dil Öğrenim Geçmişinin içeriği; dil öğrenim öyküsü, dil öğrenim sürecini değerlendirme, dil ve kültürler arası deneyimler ve kişisel dil başarılarım bölümlerinden oluşmaktadır. Dil geçmişi bölümü, dil öğrenim öyküsünü, dil öğrenim sürecini değerlendirmeyi, dil ve kültürler arası deneyimleri ve kişisel dil başarılarını açıklar. Dil öğrenim geçmişi âdeta bir öz geçmiş görünümündedir ve bu bölüme dil öğrenim geçmişi yazılmaktadır. Bu bölümde daha çok ilgili dili öğrenmek için harcanan süre, dili öğrenmedeki amaç, nerede ve nasıl öğrenildiği ve bu dilin kültürüyle olan etkileşim düzeyi açıklanmaktadır. Örneğin, özel bir ilköğretim kurumuna okula devam eden bir öğrencinin, yaz tatilinde İngiltere'de bir yaz okuluna gidiyor, kaç ay süreyle İngiltere'ye gittiğini, o kültürle etkileşiminin ne kadar olduğunu, ne tür etkinliklere katıldığını dil biyografisi bölümünde belirtmesi gerekiyor (Demirel, 2004).

Dil Dosyası, kişinin öğrendiği yabancı dilde aldığı tüm belgelerin yer aldığı bölümdür. Bu bölümde, gelişim dosyası sahibinin amaç dilde yazmış olduğu yazılar ya da yapmış olduğu her türlü çalışma, bildiri, kitap gibi

yayınlar, aldığı diploma ve sertifikalar yer almaktadır. Bu dokümanların tarih ve adlarıyla ya da örnekleri ile dosyada bulundurulması gerekmektedir (Demirel, 2005).

Avrupa Dil Portfolyosu'nun hedefleri dil öğrenimlerini ve deneyimlerinin gelişimini güçlendirmek, çok sayıda dil öğrenimini teşvik etmek, eğitim ve iş alanları arasında hareketliliği sağlamak, Avrupa'da demokratik vatandaşlığı geliştirmek, bireysel öğrenmenin desteklenmesini ve kişilerin her yaşta öğrenme isteklerinin canlı tutulmasını sağlamak, dilsel değerlerin çeşitliliğini göstermek ve korumak, açık ve uluslararası düzeyde geçerli bir biçimde dil yeterliliklerini sunarak Avrupa'da serbest dolaşımı kolaylaştırmak, çok dillilik ve çok kültürlülüğün önemini vurgulamak ve Avrupa'da ortak anlayışın gelişmesine katkıda bulunmak, kendi kendine öğrenme ve kendi kendini değerlendirme yeteneğini geliştirmektir.

Yabancı dil öğrenenler açısından Avrupa Dil Portfolyosu'nun amaçları arasında kendi dil yeterliliklerini değerlendirme ve betimleme, kendi dil yeterliliklerinin Avrupa Konseyi'nin uluslararası geçerliliği olan dil formundaki yerini saptama, okul içi ya da dışındaki dil öğrenimlerini ve kültürler arası deneyimlerini belgeleme ve yansıtma, okul değiştirirken, bir dil kursuna başlarken, bir değişim programına katılırken ya da bir işe başvururken, farklı dillerdeki dil yeterlilikleriyle ilgilenen kişileri bilgilendirme, kişisel dil hedeflerini saptamalarına ve sonraki öğrenimlerini planlamalarına yardımcı olma sayılabilir (Council of Europe, 1998).

Öğretmenler, okullar ve diğer eğitim kurumları açısından Avrupa Dil Portfolyosu'nun amaçları arasında; dil öğrenenlerin ihtiyaçlarını ve motivasyonunu belirleme ve öğrenim amaçlarını saptayıp programları bir araya getirme, dil öğrenenlerin okul içi veya dışında daha önceden edindikleri dil deneyimleri hakkında bilgi edinme gibi unsurlar bulunmaktadır. Bunlara ek olarak, dil becerilerini düzeylere ayrılmış bir forma göre değerlendirip belgeleme, sertifikaları ve nitelikleri Avrupa yabancı dil öğretimi ortak ölçütlerine göre düzenleme, kendi dil öğretim programlarını betimleme ve dil

öğrenim deneyimlerini gösteren belgeler oluşturmalarına yardımcı olma Avrupa Dil Portfolyosu'nun diğer amaçları arasında sayılabilir.

Şirketler, ofisler ve işverenler açısından Avrupa Dil Portfolyosu çalışanların ya da iş başvurusunda bulunanların dil yeterlikleri hakkında bilgi edinmelerini, çalışanlarının nitelik ihtiyaçlarını belirleyip hizmet içi ve harici eğitim programları tasarlamalarına, işyerinde yabancı dil kullanımını değerlendirme çizelgeleri ve diğer dil alanlarında mesleki gelişim dönemleri hazırlamalarına yardımcı olmaktadır.

Avrupa Dil Portfolyosu'nun iki işlevi mevcuttur. Birincisi, ***bilgilendirme*** işlevi yani kişinin dil öz geçmişi hakkında bütün bilgilerin bu dosyada yer almasıdır. Yabancı bir dili öğrenmek için ayrılan süreden, öğrenim yaptığı kuruma, öğrendiği dille ilgili aldığı sertifikalar, diplomalar hepsi bu işlevi yerine getirmektedir. İkinci işlev ise Dil Gelişim Dosyasının ***eğitsel*** işlevidir. Eğitsel işlev, bireyin dil öğrenme konusundaki kararları kendisinin vermesine yardımcı olması ve bir dil öğrenme konusunda öğrencinin özerk olması başka bir deyişle öğrenme otonomisine sahip olmasını sağlamasıdır. Bu anlayışla, dil öğrenen kişi kendisini öğrenme sürecinde bağımsız hissedecek ve kendi kendini değerlendirme şahsına sahip olacaktır. Bu eğitsel yararların yanı sıra Dil Gelişim Dosyası dil öğrenmenin saydam olması, dil düzeylerinin belirlenmesi, öğrenmiş olduğu bu bilgileri aktarabilmesi, transfer edebilmesi açısından da bireye önemli katkılar getirmektedir. Bu anlamda öğrenen özerkliği (learner autonomy) kavramı devreye girmekte ve dil öğrenme sürecinin bireye dönük olduğu ve bunun sınıf içinde değil yaşamın her aşamasında olduğu gerçeği ön plana çıkmaktadır (Ataç, 2006).

Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı Kapsamında Geliştirilen Öz Değerlendirme Formu Hakkında Genel Bilgi

Avrupa Konseyi Öz Değerlendirme Formu ile dil öğrenimine yeni standartlar getirmeyi amaçlamış, her mesleğin standartları olduğu gibi dil

öğretiminde de bu standartların işe koşulması hedeflenmiştir (Aksun ve Mirici, 2005).

Öz Değerlendirme Formu A1, A2, B1, B2, C1, C3 olmak üzere aşamalılık içeren 6 düzeyden oluşmaktadır. Bu düzeyler, Association of Language Testers in Europe (ALTE), International Certificate Conference (ICC), International English Language Testing System (IELTS) ve DIALANG gibi Avrupa Birliği içinde yabancı dil öğrenimi ve öğretimi sürecinde uzman kurumların çalışmaları sonucunda oluşturulmuştur. Öz Değerlendirme Formu'ndaki altı düzey, *okuduğunu anlama*, *dinlediğini anlama*, *karşılıklı konuşma*, *sözlü anlatım* ve *yazılı anlatım* olmak üzere 5 farklı dil becerisi ile ilişkilendirilmiştir. Her bir dil becerisi ve her bir düzey için 'yapabilirim, edebilirim' gibi ifadelerden oluşan betimleyiciler oluşturulmuştur. Örneğin A1 düzeyi dinlediğini anlama becerisi için oluşturulan betimleyici şöyledir: *'Benimle, ailemle ve yakın çevremle ilgili tanıdık sözcükleri ve çok temel kalıpları, yavaş ve net konuşulduğunda anlayabilirim.* Öz Değerlendirme Formu analitik ve genel (generic) durum belirleme aracıdır. Analitik olma özelliği yabancı dil becerileri okuduğunu ve dinlediğini anlama, konuşma ve yazılı anlatım olmak üzere boyutlara ayrılmış olması ile; genel (generic) olma özelliği ise Form'daki betimleyicilerin durumdan duruma veya bireyden bireye değişmiyor olması ile açıklanmaktadır (Council of Europe, 2004).

Öz Değerlendirme Formu'nda belirlenen dil düzeyleri, başlangıç, orta ve ileri düzey olmak üzere üç ana düzey, toplamda altı düzeyde ele alınmaktadır. Bu düzeyler aşağıda gösterilmiştir:

I. Başlangıç düzeyi (Temel Kullanıcı): A1, A2
II. Orta düzey (Bağımsız Kullanıcı): B1, B2
III. İleri düzey (Yetkin Kullanıcı): C1, C2

Yeni düzeylerin belirlenmesi ve uygulanmaya başlanmasıyla her meslekte olduğu gibi yabancı dil öğretiminde standartların oluşturulması hedeflenmiştir. Bu doğrultuda, her ülke, bireylerin dil yeterlik düzeylerinin belirlenmesi için Öz Değerlendirme Formu'ndaki düzeyleri dikkate alarak

ulusal dil sınavları ve sertifikaları üzerinde çalışmalar yürütmüşlerdir (Akan, 2007). Bu çalışmalar sonunda Avrupa çapında geçerliliği olan sertifikaların Öz Değerlendirme Formu'ndaki düzeylere göre dağılımı Çizelge 1'de verilmiştir:

Çizelge 1. Avrupa Çapında Geçerliği Olan Yabancı Dil Sınavlarının Öz Değerlendirme Formu'ndaki Düzeylere Göre Dağılımı

	A1	A2	B1	B2	C1	C2
Catala		Certificat de nivell Bàsic de català	Certificat de nivell Elemental de català	Certificat de nivell Intermedi de català	Certificat de nivell Suficiéncia de català	Certificat de nivell superior de català
Dansk		Prøve i Dansk 1	Prøve i Dansk 2	Prøve i Dansk 3	Studieprøven,	
Deutsch	Start Deutsch 1	Start Deutsch 2	Zertifikat Deutsch (ZD)		Zentrale Mittelsürungprüfung (ZMP)	Zentrale Obertufenprüfung (ZOP) Kleines Deutsches Sprachdiplom (KDS)
English		Key English Test (KET)	Preliminary English Test (PET)	First Certificate in English (FCE)	Certificate in Advanced English (CAE)	Certificate of Profiency in English (CPE)
Español			Diploma de Español (Nivel Inicial)	Diploma Bàsico de Español (Nivel Intermedio)		Diploma de Español (Nivel Superior)
Euskara					Euskararen Gaitasun Agiria (EGA)	
Français		Certificat d'Etudes de Français Pratique 1 (CEFP 1)	Certificat d'Etudes de Français Pratique 2 (CEFP 2)	Diplome de Langue Française (DL)	Diploma Supérieur d'Etudes Françaises Modernes (DS)	Diplôme de Hautes Etudes fransçaises (DHEF)
Italiano		Certificato di Conoscenza della Lingua Italiana, Livello 1 (CELI 1)	Certificato di Conoscenza della Lingua Italiana, Livello 2 (CELI 2)	Certificato di Conoscenza della Lingua Italiana, Livello 1 (CELI 3)	Certificato di Conoscenza della Lingua Italiana, Livello 4 (CELI 4)	Certificato di Conoscenza della Lingua Italiana, Livello 5 (CELI 5)
Norsk			Språkprøven i norsk for voksne innvandrere		Test i norsk for fremmedspråklige Høyere nivå	

Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı Kapsamında Geliştirilen Öz Değerlendirme Formu'nun Teknik Özellikleri

Bu bölümde Öz Değerlendirme Formu'nun yapısal özelliklerine ve Form geliştirilirken izlenen stratejilere yer verilmiştir. Öncelikle Formun genel yapısal özelliklerine; daha sonra betimleyicilerin oluşturulmasında temel alınan ilkelere, kriterlere; ardından da Formun geliştirilmesinde uygulanan yöntemlere değinilmiştir.

Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı Kapsamında Geliştirilen Öz Değerlendirme Formu, hedef yabancı dildeki becerilerin düzeyini görmek ve dildeki yeterliklerin ulaştırılması hedeflenen düzeylerini göstermek amacıyla geliştirilmiş bir öz değerlendirme aracıdır. Öz Değerlendirme Formu genel (generic) amaçlı geliştirilmiş ve analitik yapıda hazırlanmış bir dereceli puanlama anahtarıdır. Dereceli puanlama anahtarlarına ilişkin tanımlamalar şöyle özetlenebilir: Gözlenen durumun 'var' ya da 'yok' şeklinde iki kategoride değerlendirilemeyeceği durumlarda ölçülmek istenen performansın (özelliğin) niteliklerine göre derecelendirilerek değerlendirilmesi (puanlandırılması) söz konusu olmaktadır (Kubiszyn ve Borich, 1996). Bu tür değerlendirmelerde (performans değerlendirmede) dereceli puanlama anahtarları (scoring rubric) kullanılan araçlar arasında yer almaktadır. Popham'a (2000) göre dereceli puanlama anahtarı değerlendirilecek niteliğin ne olduğunu ve bunun ölçütlerini gösteren araçtır. Başka bir deyişle dereceli puanlama anahtarı, ölçülen özelliğin boyutlarını, bu boyutların tanımlarını ve (başarı) düzeylerini içeren bir puanlama aracıdır (Kutlu, Karakaya, Doğan, 2008). Dereceli puanlama anahtarlarının temelini ölçülecek özelliğin boyutlarının tanımlanması ve tanımlanan boyutların hangi niteliklere göre değerlendirileceğinin belirlenmesi oluşturmaktadır (Berberoğlu, 2006). Dereceli puanlama anahtarlarının farklı türleri bulunmaktadır. Haladyna (1997) dereceli puanlama anahtarlarını yapılarına göre analitik ve bütünsel (holistic); amaçlarına göre ise genel (generic) ve göreve özel (task specific) olarak sınıflamıştır. Bu sınıflama Çizelge 2'de gösterilmektedir.

Çizelge 2. Dereceli Puanlama Anahtarı Sınıflaması

	Dereceli Puanlama Anahtarı			
Yapı	Analitik		Bütünsel	
Amaç	Genel	Göreve Özel	Genel	Göreve Özel

Analitik dereceli puanlama anahtarında ölçülecek özelliğin parçalarına ayrılması ve her bir parçanın kendi ölçütleriyle puanlanmasını esas almaktadır. Bu tür dereceli puanlama anahtarı daha çok sürece odaklı olup daha detaylı veriler elde etmeyi sağlar (Kutlu, Doğan ve Karakaya, 2008).

Bütünsel dereceli puanlama anahtarında ölçülecek özellik bir bütün olarak parçalara ayrılmadan ele alınmaktadır. Ölçülen özellik farklı düzeyler için tanımların ancak özelliğin boyutları ayrı ayrı değil bir bütün halinde puanlanır. Bu tür dereceli puanlama anahtarları daha çok sonuca odaklıdır.

Genel puanlama anahtarı, ölçülen özellik her defasında aynı araç ile değerlendirilebiliyorsa kullanılmaktadır. Yabancı dil seviyesinin belirlenmesinde tekrar tekrar kullanılabilen dereceli puanlama anahtarı genel puanlama anahtarıdır.

Göreve özel puanlama anahtarı, ölçülen özellikle ilgili olarak yalnızca belirli bir göreve yönelik ölçüt ve tanımlamaları içermekte ve yalnızca görevi ölçmek için kullanılmaktadır. Genel puanlama anahtarlarına göre daha ayrıntılı tanımlamalar içerdiğinden göreve özel puanlama anahtarları ile daha fazla bilgi elde etmek mümkündür (Haladyna, 1997).

Öz Değerlendirme Formu Hazırlanırken Dikkate Alınan İlkeler

Öz Değerlendirme Formu'nun betimleyicilerinin oluşturulmasında esas alına ilkeler *olumluluk, kesinlik, açıklık, kısalık (özlük) ve bağımsızlıktır*. *Olumluluk ilkesi* ile farklı düzeydeki betimleyicilerin bireylerin söz konusu

dildeki durumlarını belirlemek için bir araç olarak kullanılmasından çok bireylerin söz konusu dildeki yeterliliklerinin ulaştırılması istenen hedef olarak görülmesi esas alınmıştır. Bu durumda, o düzeyin betimleyicisinin oluşturulmasında olumlu ifadelerin kullanılmasının daha uygun olduğu görülmüştür (Council of Europe, 2004). Aynı betimleyicinin hem olumlu hem olumsuz şekilde ifade edilişi Çizelge 3'te verilmiştir.

Çizelge 3. Betimleyicilerin İfade Edilişi

Olumlu İfade	Olumsuz ifade
Günlük yaşam durumlarıyla baş edebilmek için gerekli olan temel dil beceri ve stratejilerine sahiptir.	Sözcük dağarcığı dar ve kendi sözcükleriyle ifade etme becerisi yetersizdir.
Sözcük dağarcığı temel nesneler, varlıklar, yerler ve yaygın akraba adlarından oluşmaktadır.	Sınırlı sözcük kullanımı, fikirlerin aktarılması ve iletişimi engelliyor.

Kesinlik ilkesi doğrultusunda betimleyicilerin kesin ifadelerden oluşturulmasına dikkat edilmiştir. Bu ilke kapsamında iki önemli unsur üzerinde durulmuş olup, bunlar aşağıda ele alınmıştır:

1. Betimleyicilerin belirsiz ifadelerden oluşturulmasından kaçınılmıştır. Örneğin: "Konuşmalarında birbirinden farklı uygun stratejileri kullanabilir." ifadesinde strateji sözcüğü ile ne kastedildiği ve neye göre uygun olduğu açık değildir. Formda bu tür ifadelerden kaçınılmıştır.

2. 1940'lardan itibaren formlardaki düzeyler arası farkların niteleyici sıfatların değiştirilmesiyle oluşturulmaması prensip olarak benimsenmiştir. Alt düzeylerde "biraz" bir üst düzeyde "orta düzeyde" üst düzeylere çıkıldıkça "oldukça fazla" gibi sözcüklerle tanımlama yapmak yerine düzeyler arası anlamlı ve gerçek ayrımlar, tanımlamalar yapılması esas alınmıştır (Council of Europe, 1998).

Açıklık ilkesi ile betimleyicilerin karışık, anlaşılmaz terminoloji ile değil anlaşılır açık bir dille oluşturulması hedeflenmiştir. Betimleyicileri oluşturan cümlelerin sözcük diziminin mantıklı, kolay anlaşılır bir yapıya sahip olması görüşü benimsenmiştir.

Kısalık (Özlük) ilkesi doğrultusunda betimleyicilerin çok uzun paragraflar halinde oluşturulmamasına çalışılmıştır. Çok uzun betimleyicilerin dezavantajı olarak görülen unsurlardan biri her bireyin tipik olmaması ve bu uzun paragraftaki tüm özellikleri aynı anda üzerinde bulundurmaması sayılabilir. Ayrıca değerlendiricilerin değerlendirme sürecinde betimleyicilerde belirtilen tüm nitelikleri tam olarak aynı anda gözlemlemelerinin zorluğu da uzun betimleyici kullanımının olumsuz yönleri arasında yer almaktadır.

Bağımsızlık ilkesi gereği betimleyiciler daha kısa, öz ve birbirlerinden bağımsız olma özelliğine sahiptir. Kısa betimleyicilerde ifade edilen davranışın bireyler tarafından gösterilip gösterilmediği kolayca tespit edilebilir. Başka bir deyişle bu betimleyicilerde "Evet bu kişi bu davranışa sahiptir" demek kolaylaşmaktadır (Council of Europe, 2004).

Öz Değerlendirme Formu Geliştirilirken Kullanılan Yöntemler

Öz Değerlendirme Formu'nda *Dinlediğini Anlama*, *Okuduğunu Anlama*, *Karşılıklı Konuşma*, *Sözlü Anlatım* ve *Yazılı Anlatım* olmak üzere 5 dil becerisi için A1 (en düşük)'den başlayarak C2 (en yüksek)'e kadar aşamalılık içeren 6 farklı düzey belirlenmiştir. Düzeyler arasındaki farkı ortaya koymak amacıyla her bir dil becerisi ve düzey için ayrı ayrı betimleyiciler oluşturulmuştur. Dil uzmanlığının belirlenmesinde farklı düzeylere ait betimleyicilerin oluşturulması için farklı yöntemler uygulanmaktadır. Bu yöntemleri üç grupta toplamak mümkündür: *Mantığa dayalı yöntemler*, *nitel (qualitative) yöntemler* ve *nicel (quantitative) yöntemler*. Avrupa Konseyi Dil Politikaları Birimi tarafından en uygun yaklaşımın bu üç yönteminin bileşiminden oluşan yaklaşım olduğu benimsenmiştir. Nicel yöntemin uygulanması için hazırlık aşamasında

materyal seçiminde akılcı yolun kullanımı gerekmektedir. Nitel yöntemde ise sayısal veriler kullanılmalı ve elde edilme sonuçlar akılcı bir şekilde yorumlanmalıdır.

Nitel ve nicel yöntemde betimleyiciler ve performans örnekleri üzerinde durulmaktadır. Betimleyiciler nitel aşamanın girdisidir. Betimleyicilerin oluşturulması, belirlenen özellikle ilgili unsurların yazılması, gerektiğinde düzeltilmesinden oluşur. Betimleyiciler müfredat destekli olmalarının yanısıra, tanımlanacak becerilerin yapısı da dikkate alınarak oluşturulmuştur (Council of Europe, 2004). Betimleyicilerin ve performans örneklerinin oluşturulmasında kullanılan farklı yöntemler aşağıda açıklanmaktadır:

Mantığa Dayalı Yöntemler

Bu yöntemler yapılandırılmış veri toplamayı gerektirmemektedir. İlkelere ve deneyimlere dayalı yorumlardan oluşmaktadır. Bu yöntemler aşağıda ele alınmıştır:

***Uzman Çalışması*:** Bir uzmandan, hedef grubun ihtiyaçlarını dikkate alarak ilgili dil seviyelerini ve bu seviyelere yönelik betimleyicileri içeren bir form hazırlamaları istenir. Böylesi bir formun geliştirilmesinde bu alanda önceden geliştirilmiş ve kullanılmış diğer ölçeklerden, öğretim programlarından ve ilgili diğer kaynaklardan yararlanılır. Daha sonra hedef grubun özelliklerine uygun bir grup üzerinde bu formun pilot uygulaması yapılır ve bu uygulamanın sonuçları doğrultusunda form üzerinde gerekli düzeltmeler yapılır.

***Komite Çalışması*:** Uzman çalışmasında yürütülen çalışmaya benzer bir çalışma bir uzmanlar komitesi tarafından gerçekleştirilir. Komite hazırlanan taslak formları inceler. Komite üyeleri kendi tecrübeleri ve dil öğrenimi ilkelerine göre dil öğrenimine örnek teşkil eden performans örnekleri üzerinde yorumlar yaparak hem dil öğretim programlarının zayıf ve güçlü yönlerini

tartışır hem de hazırlanan form taslakları ile ilgili mantıksal inceleme, değerlendirmeler yapılır (Council of Europe, 1998).

***Deneysel Çalışma*:** Uzmanlardan oluşan bir grup formlardaki düzeyler ve kriterler üzerinde fikir birliğine varır. Ortak bir anlayış temelinde performans örnekleri belirlenir ve performans örnekleri (betimleyicilerin oluşturulması) tanımlanır. Dil ve anlatım açısından incelemeler yapılır. Özellikle formlarda yetkinlik düzeylerinin oluşturulmasında izlenen yollardan biridir.

Nitel Yöntemler

Küçük çalışma grupları ile istatistiksel olmayan, yorumların ve incelemelerin yapıldığı yöntemlerdir. Bu yöntemler aşağıda kısaca açıklanmıştır:

***Anahtar sözcüklerin formüle edilmesi*:** Var olan taslak form parçalara ayrılır ve formu kullanacak bireylerin profiline uygun tipik bir gruba verilerek onlardan bu parçaları (formu oluşturan tanımlamaları) doğru olduklarını düşündükleri şekilde sıraya koymaları istenir. Daha sonra sıralamayı böyle yapmalarının gerekçeleri sorulur. Bu gerekçelerden yola çıkılarak sıralamada belirleyici ve kafa karıştırıcı (yanıltıcı) noktalar belirlenir.

***Anahtar sözcükler, betimleyicilerin performans örnekleriyle eşleştirilmesi*:** Betimleyiciler, bunlara örnek teşkil edecek tipik performanslarla eşleştirilir. Örneğin IELTS (International English Testing System) betimleyicileri de, bir grup uzmanın öncelikle performansı açıklayan anahtar unsurları belirlemesinin ardından bunları derecelendirerek farklı düzeylerin karakteristik yapılarını oluşturmasıyla meydana gelmiştir.

***Performans örneklerinin sıralanması*:** Performans örnekleri hedef grubun özelliklerine benzer özelliklere sahip bireyler tarafından aşamalı olarak sıralanır. Her bireyin yaptığı sıralama tartışılarak bu sıralamada esas alınan

kriterler açıklanır ve ortak bir sıralama oluşturulur, başka bir deyişle dormdaki düzeyler belirlenir.

***İkili karar çalışması*:** Temsili performans örnekleri kümeler halinde düzeylere ayrılır. Farklı düzeyler arasındaki sınırlar, belirleyici anahtar özellikler belirlenir. Belirlenen bu özellik "evet-hayır" şeklinde yanıtlanabilecek kısa ölçüt sorularına dönüştürülür. Böylece değerlendiriciler için iki yanıt seçeneği olan sorulardan oluşan bir algoritma oluşturulmuş olur (Council of Europe, 2004).

***Karşılaştırmalı yargılar*:** Gruplar performans çiftlerini karşılaştırmalı olarak ele alarak hangisinin daha iyi olduğu konusunda fikir yürütürler. Dilbilimi kullanılarak öne çıkan özellikler yeniden tanımlanır.

***Betimleyici Havuzu*:** Var olan taslak betimleyiciler oluşturulduktan sonra uzmanlar tarafından bu betimleyiciler kategori ve düzeylerine göre sıralanır. Gerekli görülen durumlarda düzeltmeler, iptaller yapılır ve açık, konuyla ilgili ve kullanışlı olanlar belirlenir. Böylece yetkinlik seviyelerinin dayandırıldığı betimleyici havuzu oluşturulmuş olur.

Nicel Yöntemler

Nicel yöntemler arasında 3 yöntem üzerinde durulmuştur. Kullanılan yöntemler aşağıda açıklanmıştır:

***Diskriminant analizi*:** Uzmanlardan oluşan bir ekip tarafından önceden oylanmış bir performans seti diskriminant analizine tabi tutulur. Bu analiz performans setinde kullanılan farklı özellikleri belirler ve ne sıklıkta tekrar edildiklerini sayar. Ardından düzeylerin belirlenmesinde hangi özelliklerin daha belirgin olarak kullanıldığının tespit edilmesi için çoklu regresyon kullanılır. Ortaya çıkan anahtar özellikleri betimleyicilerin biçimlendirilmesinde kullanılır.

***Çok yönlü ölçekleme (multidimensional scaling)*:** Bu yöntem ile anahtar özellikler ve bunların birbirleriyle olan ilişkisi incelenir. Performanslar birkaç kategoriden oluşan analitik formla değerlendirildikten sonra düzeyleri belirlemede kesin olarak etkili olan kategoriler belirlenir. Bununla beraber kategorilerin birbirine yakınlığı ve uzaklığını gösteren diagramlar oluşturulur. Bu, baskın, belirgin ve vazgeçilmez olan kriterlerin belirlenmesinde kullanılan bir araştırma yöntemidir (Council of Europe, 2009).

***Madde tepki kuramı (item response theory)*:** Madde tepki kuramı (MTK) birkaç ölçme ve ölçekleme modelini içinde barındırmaktadır. Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı çalışmaları kapsamında bu modellerden Danimarkalı matematikçi George Rasch'ın adı ile anılan Rasch Modeli kullanılmıştır. MTK olasılık kuramından geliştirilmiştir. Bu kuram bir soru (madde) bankasındaki her bir sorunun (maddenin) güçlüğünü belirlemek amacıyla kullanılır. O maddenin ölçtüğü özellikle ilgili gelişmiş düzeyde hakimiyeti olan bireyin temel düzeydeki maddeleri doğru yanıtlama olasılığının yüksek olduğu; o madde ile ölçülen özelliğe temel düzeyde sahip bireyin üst düzey soruları doğru yanıtlama olasılığının düşük olduğu anlayışını esas alır. Rasch Modeli test maddelerinde kullanıldığı gibi ölçekleme yöntemi olarak da kullanılmaktadır. Betimleyiciler "……yapabiliyor mu?" ("Can he/she do?") şeklinde sorulara dönüştürülerek soru formları oluşturulur. Böylece betimleyicileri derecelere ayırarak aynen soru bankasındaki sorularda olduğu gibi sıralama ve düzey belirleme yapılabilmektedir (Council of Europe, 2004).

BÖLÜM III

YÖNTEM

Araştırmanın yöntem kısmında araştırmanın modeli, araştırma grubu, veriler ve toplanması, verilerin analizi ve yorumlanması ve çalışma planı yer almaktadır.

Araştırmanın Modeli

Avrupa Dil Portfolyosu'nun bir parçası olan Dil Pasaportunda bulunan ve Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı kapsamında geliştirilen Öz Değerlendirme Formu'nun geçerlik ve güvenirliğini ortaya koyacak veriler elde etmek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda Öz Değerlendirme Formu'nun güvenirliğine ilişkin veriler elde etmek için test – tekrar test yöntemi kullanılmış ve iki uygulama sonuçları arasındaki ilişki hesaplanmıştır. Öz Değerlendirme Formu uygulamasından elde edilen verilerle uluslararası düzeyde geçerliği ve güvenirliği kanıtlanmış bir yabancı dil testinden edinilen puanlar arasındaki ilişki incelenerek Formun geçerliğine ilişkin veriler elde edilmiştir. Bu inceleme için ilişkisel tarama modeli kullanılarak korelasyon türü ilişki ile elde edilen değerler ortaya konulmuştur.

Araştırma Grubu

Evren, örneklem tanımı yerine Öz Değerlendirme Formu'nu uygulayan ve yabancı dil düzeyini ölçen uluslararası uzman bir kuruluş olan ETS tarafından geliştirilen Test of English As a Foreign Language (TOEFL) testini alacak bireylerden oluşan araştırma grubu tanımı kullanılmıştır. Bu grup 29

Aralık 2008 tarihinde 2008-2009 öğretim yılı güz ve bahar dönemi Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi (TOBB ETÜ) hazırlık sınıfı öğrencilerinden TOEFL'ı almış 152 kişiden ve Öz Değerlendirme Formu'nun iki farklı zamanda uygulanmasına katılan 91 kişiden oluşmaktadır.

Verilerin Toplanması

Verilerin toplanmasında Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve programı kapsamında geliştirilen Öz Değerlendirme Formu ile TOEFL dinlediğini anlama ve okuduğunu anlama alt testleri kullanılmıştır. Tanımlanan araştırma grubuna 28 Kasım 2008'de Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı kapsamında geliştirilen Öz Değerlendirme Formu uygulanmıştır. Bu Form bir sunuş yazısı ve yönerge ile birlikte katılımcılara verilmiştir (EK 5). Sunuş yazısında uygulamanın amacı, araştırmada edinilen bilgilerin sadece bilimsel amaçlar için kullanılacağı belirtilmiştir. 2008-2009 öğretim yılı hazırlık sınıfı öğrencilerinden oluşan 10 şubede bulunan toplam 180 öğrenciye Öz Değerlendirme Formu uygulanmıştır. Yabancı Diller Bölüm Başkanlığının onayı ile ders saatinin ilk 25 dakikası uygulamaya ayrılmıştır. Öz Değerlendirme Formları sunum yazısıyla beraber 10 (şube sayısı kadar) ayrı zarfa her bir sınıf mevcudu kadar konulmuş ve zarfların üzerine ilgili şubelerin isimleri yazılmıştır. Uygulama saatinden 30 dakika önce sınıfların bulunduğu koridora gidilerek şube öğretmenlerine zarflar teslim edilmiştir. Öğretmenlerden, her bir öğrenciye bir adet form vermesini, öğrencilere formların üzerine isimlerini yazmalarını ve işaretleme yaparken tamamen kendi düşünceleri doğrultusunda hareket etmelerini belirtmeleri gerektiği belirtilmiştir. Öz Değerlendirme Formu'nun uygulaması için hazırlık sınıfı öğrencilerine 25 dakikalık süre verilmiştir. Uygulamaya toplam 180 kişi katılmıştır. 180 Öz Değerlendirme Formu'nun 11 tanesi kuralına uygun cevaplanmadığından araştırma dışında bırakılmıştır. Öz Değerlendirme Formu ile elde edilen puanlar arasındaki tutarlılığı tespit etmek amacıyla aynı çalışma grubuna Form, uygulamaya katılanların ölçülen özellikle ilgili değişmenin olmayacağı kadar kısa ve ilk uygulamada yaptıkları işaretlemeleri hatırlamayacakları kadar uzun bir süre sonra, 26 Aralık 2008'da ikinci kez

uygulanmıştır. Öz Değerlendirme Formu aynı çalışma grubuna iki farklı zamanda iki kere uygulanarak iki uygulamadan elde edilen puanlar arası ilişkiye bakılmıştır.

Araştırma grubuna uygulanan Öz Değerlendirme Formu'ndan edinilen verilerle aynı grubun, uluslararası düzeyde geçerliği ve güvenirliği kanıtlanmış bir yabancı dil testi olan TOEFL PBT testinden aldıkları puanlar arasındaki ilişkinin incelenmesi için ilgili TOEFL PBT testi puanları ilgili kurumun izni ile sağlanmıştır. TOEFL PBT testini alan 167 kişi içerisinden Öz Değerlendirme Formu uygulamasına katılan 152 kişi araştırma kapsamına alınmıştır.

Bu araştırmada Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı kapsamında geliştirilen Öz Değerlendirme Formu ve TOEFL PBT testinden elde edilen veriler kullanılmıştır. TOEFL hakkında genel bilgiler aşağıda verilmiştir:

Bir Yabancı Dil Olarak İngilizce Testi (Test of English as a Foreign Language - TOEFL) Hakkında Genel Bilgi

TOEFL anadili İngilizce olmayan bireylerin İngilizce yeterlik seviyelerini ölçmek amacıyla Educational Testing Service (ETS) tarafından geliştirilmektedir. İngilizce eğitim veren kolej veya üniversitelerin birçoğu kayıt ve kabul önkoşulu olarak TOEFL'dan alınan sonuçları dikkate almaktadır. TOEFL 110 ülkede yaklaşık olarak 6 000 üniversite, özel okul (kolej) ve çeşitli resmi kurumlarında geçerli kabul edilmektedir (Educational Testing Service, 2008). TOEFL 180'den fazla ülkede bulunan uygulama merkezleri ile dünyanın en yaygın test merkezlerine sahiptir. Tüm dünyada 4 000'i aşkın test merkezi bulunmaktadır (Educational Testing Service, 2006).

TOEFL'ın hazırlanması için ilk olarak 1962'de Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) bir konsey kurulmuştur. Anadili İngilizce olmayan ve ABD'de kolej veya üniversitelerde eğitim görmek veya çalışmak isteyen bireylerin İngilizce yeterlik düzeylerini belirlemek isteyen bu konseyin üyeleri

arasında otuzu aşkın özel organizasyon ve resmi kurum bulunmakta idi. 1963 - 1964 yıllarından itibaren bu konsey TOEFL'ın hazırlanması, geliştirilmesi ve uygulanması için maddi destekte bulunmuştur. Ford ve Danforth şirketi tarafından finanse edilen ilk TOEFL programı Modern Diller Kurumu (Modern Language Association) tarafından uygulanmıştır. 1965 yılında the College Board ve ETS, programın sorumluluğuna ortak olmuşlardır. 1973'te test katılımcılarının büyük bir çoğunluğunu mezun bireyler oluşturduğundan bu ortaklığa Lisansüstü Giriş Sınavı (The Graduate Record Examinations - GRE) Board da katılmıştır. Günümüzde TOEFL Kurulu 15 üyeden oluşmaktadır. Bu üyelerin bazıları uluslar arası eğitimle ilişkili yüksek öğretim kurumları, kolejler, kar amacı gütmeyen eğitim organizasyonları, resmi ve özel eğitim kuruluşlarıdır; diğer bir bölümü ise İngilizce dili öğretimi uzmanlarıdır (Educational Testing Service, 2008).

İlk TOEFL 5 bölüm halinde hazırlanmış, 1976'da, yürütülen geniş araştırma ve çalışmalar sonucunda 3 bölümden oluşan iki test olarak geliştirilmiştir. 1990'lardan itibaren iletişimsel becerileri daha çok yansıtan, katılımcı olan uluslar arası öğrencilerin İngilizce'yi akademik ortamlarda kullanma becerisi hakkında daha çok bilgi verecek yapıda testlere ihtiyaç duyulmuştur. Bu doğrultuda 1998'de TOEFL'ın geliştirilmesi ve iyileştirilmesi için 21. yüzyılın ihtiyaçlarını karşılayabilecek yeni TOEFL olarak TOEFL CBT'i (Bilgisayar Temelli Test) geliştirmiştir. Eylül 2005'te ise TOEFL iBT (İnternet Temelli Test) geliştirilmiştir. TOEFL iBT ilk olarak ABD'de uygulanmış 2005 ve 2006 yıllarında dünyada uygulama merkezleri yaygınlaştırılmaya başlanmıştır. TOEFL iBT, iletişimde önemli rol oynayan konuşma, dinleme, okuma ve yazma olmak üzere dört dil becerisini içermektedir. TOEFL iBT'e geçiş sürecinde sistem yerleşene kadar TOEFL CBT bir süre daha uygulanmaya devam edilmiş Eylül 2006'da uygulamadan kaldırılmıştır. TOEFL PBT (Kağıt – Kalem Testi), TOEFL iBT ağının gelişimi tam olarak sağlanana ve test merkezleri yaygınlaştırılıncaya kadar kullanılmaya devam edilecektir (Educational Testing Service, 2008).

TOEFL iBT sonuçları uygulama tarihinden sonra 15 gün içerisinde internetten duyurulmaktadır. Sonuçlar ayrıca katılımcılara posta yolu ile

gönderilmektedir. TOEFL PBT sonuçları posta ile gönderilmekte olup aynı zamanda belirli bir ücret karşılığında telefon ile de öğrenilebilmektedir. Ayrıca fiziksel engelli katılımcılar için ETS'in uygun gördüğü koşullar çerçevesinde standart dışı özel uygulamalar sağlanmaktadır. TOEFL PBT'ye kayıt yaptırdıktan sonra katılımcıların adresine posta yolu ile örnek maddelerle cevap anahtarlarını içeren TOEFL alıştırma materyali gönderilmektedir. Bunun yanı sıra **www.ets.org/toefl** bağlantısında birçok madde örneğine ulaşılabilmektedir. TOEFL üç buçuk saat sürmektedir. Belirlenen bölgelerde yılda 6 kez uygulanmaktadır. Test merkezleri ve uygulama tarihlerini gösteren çizelgelere yukarıda belirtilen internet bağlantısından ulaşmak mümkündür (Educational Testing Service, 2006).

TOEFL PBT, TOEFL iBT olmak üzere iki farklı uygulama biçimi bulunan testlerden bu araştırmanın konusu olan test TOEFL PBT testidir. TOEFL PBT dinlediğini anlama, dilbilgisi ve okuduğunu anlama olmak üzere üç ayrı bölüm ve her katılımcının alması zorunlu olan 30 dakikalık İngilizce kompozisyon yazma testinden (TWE: Test of Written English) oluşmaktadır. Ayrıca başvurulan ve katılımcının talebi üzerine TSE (Test of Spoken English) testi ile İngilizce konuşma becerisinin düzeyi ölçülmektedir. TOEFL PBT'deki tüm maddeler 4 seçeneklidir. Testin içinde TOEFL puanına etki etmeyen bazı maddeler bulunmaktadır. Bu maddeler ETS'in belli koşullar altında testin nasıl işlediğini görmek için teste eklediği maddelerdir (Educational Testing Service, 2008).

TOEFL PBT uygulamasında katılımcılara bir test kitapçığı ve boş cevap kağıdı verilmektedir. Testin her bölümü için ayrılan belli bir süre bulunmaktadır. Test gözetmenleri uygulama sırasında ne kadar süre olduğunu veya kaldığını belirtmektedir. Bir bölüm için ayrılan sürenin bitiminden önce diğer bölüme geçmek veya ek süre talep etmek mümkün değildir. Aksi durumda test puanlarının iptal edilmesi söz konusu olabilmektedir (Educational Testing Service, 2008). Çizelge 4'te TOEFL PBT'nin alt bölümlere göre uygulama süreleri ve madde sayıları gösterilmektedir.

Çizelge 4. TOEFL PBT alt testlerinin madde sayıları ve uygulama süreleri

Testin Bölümleri	Madde Sayısı	Süre
Dinlediğini Anlama	50	30-40 dakika
Dilbilgisi	40	25 dakika
Okuduğunu Anlama	50	55 dakika
Yazma-Kompozisyon (*Test of Written English)*	1 konu	30 dakika

Dinlediğini anlama bölümü kısa ve uzun diyalogları, teknik olmayan söyleşileri anlama becerisini ölçmeye yöneliktir. Bu bölümde Kuzey Amerika aksanının hakim olduğu günlük konuşmaları içeren kayıtlar kullanılmaktadır. Bu bölüm üç alt bölümden oluşmaktadır. Birinci alt bölümde iki kişi arasında yapılan kısa konuşma kayıtları yer almaktadır. Kayıtlar dinlenirken katılımcılar not alabilmektedir. Her bir ses kaydı yalnızca bir kere dinlenebilmektedir, dinlenen materyalleri ikinci kere dinleme şansı yoktur. Kayıtlar dinlendikten sonra konuşma ile ilgili sorular sorulmaktadır ve test katılımcılarının 4 seçenek arasından doğru olduğunu düşündükleri yanıtı işaretlemeleri gerekmektedir. İkinci alt bölümde daha uzun konuşma kayıtları dinlenerek ilgili sorular yanıtlanmaktadır. Üçüncü alt bölümde ise karşılıklı konuşmalar yerine bir olayın bir kişi tarafından anlatıldığı, sunulduğu konuşma kayıtları dinlenmekte ve ilgili sorular yanıtlanmaktadır (Educational Testing Service, 2008).

Dilbilgisi bölümü önemli yapısal elemanların ölçüldüğü tamamlamalı, metindeki yanlış sözcüğü bulma gibi maddelerden oluşmaktadır. Kullanılan cümleler farklı konulardan oluşmaktadır. Bunlar herhangi bir alanda uzman ya da birikimli kişilere avantaj sağlamayacak konulardır.

Okuduğunu anlama bölümü okuma parçaları ve bunlarla ilgili maddelerden oluşmaktadır. Seçilen konular tarih, kültür, sanat ile ilgili olup maddeleri yanıtlamak için içerikle ilgili altyapı ya da ön bilgiye sahip olmak gerekmemektedir (Educational Testing Service, 2006).

TWE (Test of Written English) 30 dakika süren ve tüm TOEFL PBT katılımcılarının almak zorunda olduğu bir testtir. İngilizce yazma becerisinin ölçülmesini amaçlamaktadır ve bunun için katılımcılardan teknik olmayan bir konu hakkında kompozisyon yazmaları beklenmektedir. Belirtilen konu ile ilgili kompozisyonun TOEFL yanıt anahtarına eklenmiş çift taraflı boş bir kağıt üzerine yazılması gerekmektedir. Başka bir konu hakkında yazılan kompozisyonlar puanlanmamaktadır. Katılımcılara kompozisyonla ilgili not alma hakkı tanınmaktadır, test gözetmenleri nereye not alınabileceği konusunda katılımcıları yönlendirmektedir (Educational Testing Service, 2008).

TSE (Test of Spoken English) testine ayrıca başvurulmaktadır ve bu test için uygulama merkez ve tarih çizelgeleri bulunmaktadır. Bu testin amacı İngilizceyi sözlü olarak kullanabilme becerisini ölçmektir. Test 20 dakika sürmektedir ve katılımcıların İngilizce konuşma yapmasını gerektiren 9 maddeden oluşmaktadır. Maddeler düz anlatım, tavsiyede bulunma, ikna etme, bir fikri savunma, örneklerle veya kanıtlarla geliştirme gibi örneklerden oluşmaktadır. Uygulama sırasında katılımcının dinlediği ses kayıtlarına, test kitapçığındaki yönergeler doğrultusunda verdiği yanıtlar kaydedilmektedir. Her bir madde için 30 ile 90 saniye arasında bir süre verilmektedir. İlgili yönergeler ve süre sınırlamaları test kitapçığında belirtilmektedir (. TSE-A ve TSE-P olmak üzere iki farklı yapıda TSE bulunmaktadır. TSE-A, öğretmenler ve araştırma görevlileri, akademik görevlilerin katıldığı testtir. TSE-P ise akademik alan dışında isteyen tüm bireylerin alabileceği testtir (Educational Testing Service, 2006).

TOEFL PBT Puanlarının Hesaplanması

TOEFL PBT'den puan alabilmek için her üç (dinlediğini anlama, okuduğunu anlama, dilbilgisi) bölümden en az bir maddenin yanıtlanmış olması gerekmektedir. Her bir bölüm için ayrı ayrı puan hesaplanmaktadır. Yanlış yanıtlanan maddeler, doğru yanıtlanan maddeler üzerinde olumsuz bir etkiye sahip değildir. Toplam doğru yanıt sayısı ham puan olarak

adlandırılmaktadır. Her bir ham puan, istatistiksel ortalamalar kullanılarak TOEFL test ölçeğine dönüştürülmektedir. Toplam TOEFL PBT puanı 310 ile 677 arasında raporlaştırılmaktadır. Geçme ve kalma gibi bir baraj puan söz konusu değildir. Başvurulan ya da TOEFL PBT sonuçlarının gönderileceği kurumların beklentileri farklılık göstermektedir. TOEFL PBT puanları 2 yıl süreyle geçerlidir (Educational Testing Service, 2006).

Çizelge 5'te detaylı bir şekilde gösterildiği gibi TOEFL PBT puanları her bir alt bölüm için 31 ile 68 puan arasında değişmektedir.

Çizelge 5. TOEFL PBT Alt Testlerinin Puan Aralıkları

Testin bölümleri	Puan Aralığı
Dinlediğini Anlama	31 - 68
Dilbilgisi	31 - 68
Okuduğunu Anlama	31 - 67
Toplam Puan	310 - 677

TWE ise 6 düzeyden oluşan bir ölçek kullanılarak puanlanmaktadır. Ölçekte iki puan tam puanların yanısıra 5.5, 3.5 gibi kesirli puanlar da verilmektedir. Bu puan TOEFL sonuç belgesinde ayrı bir kısımda gösterilmektedir.

Educational Testing Service tarafından 2007 yılında yürütülen çalışmalar sonucunda TOEFL dinlediğini anlama ve okuduğunu anlama alt testlerinin her biri için güvenirlik 0.85 düzeyinde; TOEFL'ın tüm alt testleriyle bir bütün olarak hesaplanan güvenirlik düzeyi 0.94 olarak bulunmuştur.

Verilerin Analizi

Araştırmanın amaçlarından biri Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı kapsamında geliştirilen Öz Değerlendirme Formu'nun kararlılık düzeyine ilişkin veriler elde etmektir. Bu doğrultuda Öz Değerlendirme Formu

araştırma grubuna iki farklı zamanda uygulanmış ve elde edilen veriler analiz edilmiştir.

Öz Değerlendirme Formu'nun araştırma grubuna, iki farklı zamanda uygulanması ile elde edilen veriler arasındaki ilişkiyi hesaplamak için Cramer's V katsayısı kullanılmıştır. Öz Değerlendirme Formu ile birey, hedef dildeki becerilerine (okuduğunu anlama, dinlediğini anlama, karşılıklı konuşma, sözlü anlatım,yazılı anlatım) ilişkin toplam 6 düzeyden (A1, A2, B1, B2, C1, C2) bir tanesini işaretleyerek kendi algısı doğrultusunda yine kendi dil yeterlik düzeyi için işaretleme yapmıştır. Öz Değerlendirme Formu'nda her bir dil becerisi (alt boyut), her bir düzey için tanımlanmış ve betimleyiciler bulunmaktadır. Başka bir deyişle Form'da 5 dil becerisine ilişkin 6 düzey betimlenerek bir sınıflama formu oluşturulmuştur. Birey bu betimleyiciler arasından kendi dil yeterliğine en uygun olduğunu düşündüğü betimleyiciyi ve düzeyi (kategoriyi) seçmiştir. Araştırma kapsamında yapılan uygulamalardan elde edilen bu sınıflama verileri arasındaki ilişkiyi hesaplamak için parametrik olmayan testlerde kullanılan Cramer's V katsayısı kullanılmıştır.

Cramer's V katsayısı, ki-kare (χ^2) testi gibi kategorik verilerle analiz yapmak için kullanılan bir testtir. Bu katsayı phi (π) katsayısının bir türevidir. Phi katsayısından farkı ise 2 X 2'den daha büyük çapraz tablo gerektiren analizlerde kullanılmasıdır. Ki-kare testi iki sınıflamalı değişken arasında ilişki bulunup bulunmadığını incelemek için kullanılır. Başka bir anlatımla değişkenler arasında bağımsızlık olup olmadığı araştırılır. Bu analizde gözlem sonuçları satır ve sütunlardan oluşan çapraz tabloda sınıflandırılmış şekilde gösterilir. Herhangi bir sıradaki elemanla sütun arasındaki eleman ilişki incelenir. Bunun için her sıra ve sütundaki elemanlara ait beklenen (expected) frekanslar (E_{ij}) ve gözlenen (observed) frekanslarla (O_{ij}) karşılaştırılır. Ki-kare değerleri aşağıdaki formülle bulunur:

$$\chi^2 = \frac{(O_{ij} - E_{ij})^2}{E_{ij}}$$

Ki-kare testinde tablodaki her bir gözenek için ki-kare değeri hesaplanır ve toplam ki-kare değeri bulunur. Ki-kare testinde belirlenen α düzeyi ile serbestlik derecesi kullanılarak EK 7'de verilen kritik tablo değeri ile hesaplana χ^2 değeri karşılaştırılır. Hesaplanan χ^2 değerinin tablo değerinden büyük olması H_o hipotezini reddedebileceğimiz anlamına gelmektedir (Büyüköztürk, Bökeoğlu ve Köklü, 2008). Aynı yorum SPSS sonuçlarından da yapılabilir. SPSS'ten elde ettiğimiz 'Asymp. Sig (2-sided)' değerinin, belirlenen α düzeyinden düşük olması durumunda H_o hipotezi reddedilebilir.

Ki-kare testinin kullanılabilmesi için bazı şartların sağlanmış olması gerekir. Ki-kare testinin varsayımları aşağıda sunulmuştur:

1. Analiz yapılan değişkenlere ilişkin oluşturulan çapraz tabloda yer alan gözeneklerin her birindeki frekans sayısı en az beş olmalıdır.
2. Araştırmaya katılan bir deneğin bir kategoride seçim yapmış olması diğer bir deneğin yapacağı seçimden bağımsızdır.
3. Araştırmada bir kategorideki denekler ele alındığında diğer kategoriyi seçen diğer denekler de ayrı bir kategori olarak değerlendirilir.
4. Her bir denek için bir kez ölçüm yapılır (Büyüköztürk, Bökeoğlu ve Köklü, 2008).

Ki-kare testi değişkenler arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını ortaya koymaktadır. Cramer's V değişkenler arasındaki ilişkinin derecesi hakkında ek bilgi vermektedir. Bu analiz çapraz tablosunun 2 satır 2 sütundan (2 X 2) daha fazla gözenekten oluşan kategorik analizlerde kullanılır. Cramer's V aşağıdaki formülle hesaplanır:

$$V = \sqrt{\frac{\chi^2}{n(k-1)}}$$

Yukarıdaki formüldeki k satır veya sütun sayısını göstermektedir. Cramer'S V değeri 0 ile 1 arasında değişmektedir. Bu değer 1'e yaklaşması

değişkenler arasındaki ilişkinin daha kuvvetli olduğu anlamına gelir (Cramer, 1999).

İstatistiksel analizlerin yapılabilmesi için Öz Değerlendirme Formu'nun iki uygulamasından elde edilen veriler bilgisayar ortamında MsOffice Excel programında düzenlenmiştir. Uygulamaya katılan öğrencilerin isimleri ve Form'da yaptıkları işaretlemeleri tek tek Excel dosyasına girilmiştir. Yapılan işaretlemelerde A1-C2 olan düzeyler 1'den 6'ya kadar rakamlarla gösterilmiştir. Bu dönüşüm Çizelge 6'da gösterilmiştir.

Çizelge 6. Veri Girişi İçin Dönüşüm Tablosu

Düzeylerin Harflerle Gösterilişi	**Düzeylerin Rakamlarla Gösterilişi**
A1	1
A2	2
B1	3
B2	4
C1	5
C2	6

Veriler düzenlenirken A1 için 1, A2 için 2, B1 için 3, B2 için 4, C1 için 5, C2 için 6 rakamları kullanılmıştır. Bu düzenlemenin ardından veriler SPSS 15 programına aktarılarak istatistiksel analizler yapılmıştır.

Araştırma sürecinde toplanan veriler araştırmanın çerçevesinde analiz edilmiştir. Araştırmanın amaçlarından olan, Öz Değerlendirme Formu okuduğunu anlama becerisi puanları ile aynı beceriye ilişkin TOEFL puanları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını ve Öz Değerlendirme Formu dinlediğini anlama becerisi puanları ile aynı beceriye ilişkin TOEFL puanları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını ortaya koymak hedeflenmiştir. Öz Değerlendirme Formu'ndan elde edilen sonuçlarla katılımcıların TOEFL PBT

alt testlerinden aldıkları puanlar arasındaki ilişkiyi ortaya koymak için Cramer's V katsayısı hesaplanmıştır. Öz Değerlendirme Formu'nun düzeylerinin sınıflama yapıyor olması, başka bir deyişle Formun A1, A2, B1, B2, C1, C2 olmak üzere parametrik olmayan bir araç olması nedeniyle Cramer's V katsayısı kullanılmıştır.

Toplanan veriler öncelikle MsOffice Excel programında düzenlenmiştir. Uygulamaya katılan öğrencilerin isimleri ve Form'da yaptıkları işaretlemeler tek tek Excel dosyasına girilmiştir. Yapılan işaretlemelerde A1-C2 arasında olan düzeyler Çizelge 6'da gösterilen şekilde 1'den 6'ya kadar rakamlarla gösterilmiştir. Daha sonra öğrencileri TOEFL alt testleri olan okuduğunu anlama ve dinlediğini anlama alt testlerinden aldıkları puanlar Excel programına girilmiştir. TOEFL'ı geliştiren ETS tarafından, TOEFL'ın tüm alt testlerinden edinilen puanların, Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı'nda denk düştükleri düzeyleri gösteren bir çalışma yapılmıştır. Bu çalışmanın sonucunda oluşturulan tablo (EK 6) kullanılarak araştırma kapsamında edinilen TOEFL puanları önce A1, A2, B1, B2, C1 ve C2 düzeyleri olarak gösterilmiş daha sonra Çizelge 6'da gösterildiği gibi bu düzeyler 1'den 6'a kadar rakamlarla kodlanmıştır. Düzenlemelerin ardından SPSS 15 programı kullanılarak Cramer's V katsayısı hesaplanarak analizler yapılmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde araştırmanın bulguları sunulmuş ve yorumlanmıştır. Bulguların sunuluşunda araştırmada cevaplandırılmak üzere ele alınan soruların sırası izlenmiş; her soru hatırlatılmış ve sorulara ilişkin bulgular sunulmuştur.

Araştırmada cevap aranmaya çalışılan ilk soru ile Öz Değerlendirme Formu'nun geçerliğine ilişkin bulgular ve yorumlar aşağıda verilmiştir.

1. Öz Değerlendirme Formu'nun;

a. dinlediğini anlama becerisi puanları ile aynı beceriye ilişkin TOEFL puanları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

b. okuduğunu anlama becerisi puanları ile aynı beceriye ilişkin TOEFL puanları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

Bu araştırmada Öz Değerlendirme Formu'nun geçerliğine ilişkin kanıtlar elde etmek amacıyla TOEFL'dan elde edilen puanlar ölçüt olarak alınmıştır. Diğer bir deyişle 'halihazır geçerliği' (concurrent validity) çalışması yapılmış ve bu çerçevede araştırma grubunu oluşturan 152 öğrenciden edinilen Öz Değerlendirme Formu verileri ile TOEFL'dan edinilen puanlar arasındaki ilişkiler Cramer's V katsayısı kullanılarak hesaplanmıştır. TOEFL puanları ile yapılan karşılaştırmalarda, araştırma grubunu oluşturan öğrencilerin Öz Değerlendirme Formu'nun;

a. dinlediğini anlama ve TOEFL'ın aynı beceriyi ölçen verileri arasındaki ilişki,

b. okuduğunu anlama ve TOEFL'ın aynı beceriyi ölçen verileri arasındaki ilişki,

ayrı ayrı hesaplanmıştır. Çizelge 7 Öz Değerlendirme Formu ve TOEFL'ın belirtilen boyutlarından elde edilen verileri arasındaki ilişkileri göstermektedir.

Çizelge 7. Öz Değerlendirme Formu ile TOEFL'ın Dinlediğini Anlama ve Okuduğunu Anlama Boyutlarından Elde Edilen Veriler Arasındaki İlişkiler

Boyutlar	V	p
Dinlediğini Anlama	0.51	0.00
Okuduğunu Anlama	0.38	0.00

Çizelge 7 incelendiğinde Öz Değerlendirme Formu'nun dinlediğini anlama alt boyutu ile TOEFL'ın aynı beceriye yönelik alt testinden elde edilen veriler arasındaki ilişki 0,51 düzeyinde bulunmuş olup bu ilişki istatistiksel bakımdan anlamlıdır (V= 0,51; p=0,00<0,05). Okuduğunu anlama alt boyutuna yönelik olarak Öz Değerlendirme Formu ve TOEFL'dan edinilen veriler arasındaki ilişki 0.38 bulunmuş olupbu ilişki de istatistiksel bakımdan anlamlıdır (V= 0,38; p=0,00<0,05).

Öz Değerlendirme Formu'nun iki alt boyutu ile TOEFL'ın benzer boyutları arasında hesaplanan ilişkiler bir bütün olarak değerlendirildiğinde, Öz Değerlendirme Formu'nun kabul edilebilir düzeylerde bir geçerliğe sahip olduğuna ilişkin bir yorum yapılabilir. Yukarıda da belirtildiği gibi karşılaştırması yapılan iki ölçeğin tüm alt boyutları değil, sadece benzer ikişer boyutunun ele alındığı düşünülecek olursa bu araştırmada teknik özelliklerine

ilişkin kanıt sağlanmaya çalışılan Öz Değerlendirme Formu'nun kabul edilebilir düzeylerde bir geçerliğe sahip olduğu savunulabilir.

Araştırmada cevap aranmaya çalışılan diğer soru ile Öz Değerlendirme Formu'nun güvenirliğine ilişkin bulgular ve yorumlar aşağıda verilmiştir.

2. Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı kapsamında geliştirilen Öz Değerlendirme Formu'nun test- tekrar test yöntemiyle edinilen güvenirliği ne düzeydedir?

Öz Değerlendirme Formu'nun her bir alt boyutunun güvenirliğe ilişkin kanıtlar elde etmek amacıyla araştırma grubunu oluşturan öğrencilere test-tekrar test yöntemi kullanılarak bir ay arayla Öz Değerlendirme Formu uygulanmıştır. İki uygulamadan elde edilen veriler arasındaki ilişkiyi ortaya koymak için yapılan Cramer's V analizlerinin sonuçları Çizelge 8'de sunulmuştur.

Çizelge 8. Öz Değerlendirme Formu'nun Alt Boyutlarının Güvenirliğine İlişkin Cramer's V Analizi Sonuçları

Boyutlar	V	p
Dinlediğini Anlama	0,94	0,00
Okuduğunu Anlama	0,14	0,12
Yazılı Anlatım	0,34	0,00
Karşılıklı Konuşma	0,71	0,00
Sözlü Anlatım	0,56	0,00

Çizelge 8 incelendiğinde Öz Değerlendirme Formu'nun alt boyutlarına ilişkin ilişkilerin 0,14 ile 0,94 arasında değiştiği görülmektedir. Okuduğunu

anlama alt boyutu dışında tüm alt boyutlar için edinilen ilişkiler istatistiksel bakımdan anlamlıdır. En yüksek dereceli ilişki Öz Değerlendirme Formu'nun dinlediğini anlama alt boyutu için 0,94 olarak hesaplanmıştır (V = 0,94; p=0,00<0,05). En düşük dereceli ilişki ise yazılı anlatım alt boyutu için 0,34 olarak bulunmuştur (V = 0,34; p=0,00<0,05).

Öz Değerlendirme Formu'nun okuduğunu anlama alt boyutuna ilişkin ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı bulunmaması ve yazılı anlatım, karşılıklı konuşma, sözlü anlatım alt boyutları için çok yüksek derecede ilişki çıkmaması, araştırma grubunu oluşturan öğrencilerin Formda yanlı işaretlemeler yapmış olma ihtimaliyle açıklanabilir. Öğrencilerin öz değerlendirme yaparken sosyal beğenirlik unsuru nedeniyle Öa Değerlendirme Formu'nda yanlı davranmış olabilecekleri, bu durumun da hesaplanan ilişkiler üzerinde etkili olduğu savunulabilir.

Öz Değerlendirme Formu'nun alt boyutlarının güvenirlik katsayılarını olumsuz yönde etkileyen diğer bir faktörün Formun uzunluğu olduğu ifade edilebilir. Form dinlediğini anlama, okuduğunu anlama, yazılı anlatım, karşılıklı konuşma ve sözlü anlatım olmak üzere 5 farklı dil becerisine yönelik 6 düzey için detaylı betimleyiciler içermektedir. Uygulama için verilen sürenin sınırlı olması her bir betimleyicinin okunarak, öz değerlendirmenin yapılması, araştırma grubunu oluşturan öğrencilerin dikkatinin dağılmasına neden olmuş olabilir.

Öz Değerlendirme Formu bireyin dil gelişim sürecini kendi algısına göre değerlendirmesini sağlayan bir araçtır. Bu doğrultuda araştırma bulgularını etkileyen bir diğer unsur olarak araştırma grubunu oluşturan öğrencilerin öz değerlendirme tekniği hakkında yeterli bilgi ve deneyimlerinin olmayışı gösterilebilir.

Araştırma bulgularını etkileyen bir diğer faktör ise araştırma grubunun büyüklüğü ve homojenliğidir. Bu araştırma, sınırlılıklarda da belirtildiği gibi sınırlı sayıda ve homojen yapıda bir grup üzerinde yürütülmüştür. Grubun TOEFL dinlediğini anlama ve okuduğunu anlama puanlarının 6 düzeyden 3.

(B1) ve 4. (B2) düzeylerde yoğunlaştığı görülmektedir. Bu homojen yapının Öz Değerlendirme Formu'nun alt boyutlarının güvenirliği üzerinde etkisi olduğu savunulabilir.

Araştırma grubunu oluşturan öğrencilerin, kendi dil becerilerine yönelik öz değerlendirmelerinde oluşan değişimin de analiz sonuçları üzerinde etkili olduğu savunulabilir. Birinci ve ikinci uygulama arasında geçen süre içerisindeki yaşantıları sonucunda öğrenciler ilgili yabancı dildeki yeterlikleri hakkında farklı görüşler edinmiş olabilirler. Bu durumun da elde edilen verileri ve dolayısıyla Öz Değerlendirme Formu'nun güvenirlik katsayılarını etkilediği ifade edilebilir.

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırma bulguları doğrultusunda çıkarılan sonuçlara yer verilmiştir ve bu sonuçlara ilişkin önerilerse bulunulmuştur.

Sonuçlar

1. Öz Değerlendirme Formu'nun geçerliğine ilişkin kanıtlar elde etme çerçevesinde Form ve TOEFL dinlediğini anlama ve okuduğunu anlama alt boyutları arasındaki ilişkinin ortaya konulması için Aralık 2008'de TOEFL'ı alan 152 öğrenciye uygulanmıştır. Yapılan analizlerin sonucunda;

- dinlediğini anlama alt boyutu için 0,51 derecesinde
- okuduğunu anlama alt boyut için 0,38 derecesinde

istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Bu değerler aracın geçerliğine ilişkin önemli birer göstergedir.

2. Öz Değerlendirme Formu'nun güvenirliğine ilişkin kanıt elde etmek için Form araştırmaya katılan 91 öğrenciye uygulanmış ve test - tekrar test yöntemi kullanılarak elde edilen veriler arasındaki ilişkiler;

- dinlediğini anlama
- yazılı anlatım
- karşılıklı konuşma
- sözlü anlatım

alt boyutları için 0,34 ile 0,94 düzeyleri arasında bulunmuştur. Okuduğunu anlama alt boyutu dışında tüm alt boyutlar için edinilen ilişki değerleri istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur.

Öneriler

Öz Değerlendirme Formu'nun teknik özelliklerine ilişkin daha kapsamlı sonuçlar elde etmek amacıyla, daha geniş ve heterojen bir araştırma grubu üzerinde benzer bir çalışmanın yapılması önerilebilir.

Öz Değerlendirme Formu'nun tüm alt boyutlarını kapsayan bir araştırmanın yapılması daha tatmin edici sonuçlar elde edilmesini sağlayabilir. TOEFL'ın tüm alt testlerine ve Formun tüm alt boyutlarına ilişkin verilerin analiz edilerek araştırmanın genişletilmesi önerilebilir.

Öz Değerlendirme Formu'nun uygulamaları için verilen sürenin daha geniş tutularak araştırmanın yinelenmesi önerilebilir. Her bir betimleyicinin tam olarak okunup her betimleyici arasındaki farkın açıkça anlaşılabilmesi için araştırma grubunu oluşturan bireylere daha uzun süre verilmesi daha sağlıklı öz değerlendirme yapılmasını sağlayacağı savunulabilir.

Öz Değerlendirme Formu her kültürden ve her yaş grubunda bireylere üzerinde değişiklik yapılmadan uygulanmaktadır. Öz Değerlendirme Formu uzman bir ekip tarafından Türkçe'ye çevrilerek aynı şekilde her yaş grubuna değişikliğe uğratılmadan uygulanmaktadır. Form'daki ifadeleri anlayabilecek düzeyde İngilizce yeterliğe sahip bireylere hem Türkçe hem İngilizce Form uygulanarak, bireylerin bu iki uygulamada benzer işaretlemeyi yapıp yapmadıklarını inceleyen bir araştırma yapılabilir.

Öz değerlendirme bireylerin kendi algılarına dayandığından öz değerlendirme çalışmalarında yanlılık etkili bir unsur olabilir. Bireyler sosyal beğenirlik için öz değerlendirme çalışmalarında yanlı davranabilirler. Öz

değerlendirme formu uygulanan bir gruba sosyal beğenirlik ölçeğinin de uygulanarak yanlılık kaynakları ve bunların öz değerlendirmeye etkileri ile ilgili bir araştırma yapılması önerilebilir.

Yabancı dil öğretiminde standart oluşturmayı hedefleyen Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı kapsamında geliştirilen Öz Değerlendirme Formu'nun tanıtılması yabancı dil öğretimindeki gelişmelerin izlenebilmesi ve uygulanabilmesi açısından önem taşımaktadır. Bu Formun tanınması bireylerin dil becerilerindeki yeterlikleri hakkında fikir sahibi olmaları açısından hem de dil becerilerini geliştirmede hedef belirlemeleri açısından faydalı olacaktır. Formun detaylı olarak tanınması ve Form'daki betimleyicilere aşina olunması ileride bu konuda yapılacak araştırmalarda daha sağlıklı sonuçlara ulaşılmasında sağlayacak önemli bir adım olabilir.

Öz değerlendirme becerisinin eğitim süreçlerinde yaygınlaştırılması, eğiticilerin bu konuda öğrencilere rehberlik etmesi ve öz değerlendirmeye yönelik kılavuzların hazırlanması ve öz değerlendirme çalışmalarının artırılması, bu çalışmaların desteklenmesi, öğrencilerin bu konuda güdülenmesi bu alanda yapılacak araştırmaların güvenirliğini artırabilir.

KAYNAKÇA

Alderson, J. C., BANERJEE J. (2001). Language Testing and Assessment (Part1). *Language Teaching,* Volume 35*,* 79-113.

Akan, S. B. U. (2007). *Avrupa Dil Gelişim Dosyasında Tanımlanan C1 (Etkin İşlevsel Beceri) Dil Düzeyinde Konuşma Becerilerinin Geliştirilmesine Yönelik Bir İzlence Önerisi.* Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Aksun, B., ve Mirici, İ.H. (2005, January). Preparing for The European Language Portfolio: Internet Connections. *Turkish Online Journal of Distance Education-TOJDE.* ISSN 1302-6488 Volume: 6 Number: 1, 84-98.

Ataç, B. (2006). Avrupa Konseyi Dil Politikaları Bağlamında Avrupa Dil Gelişim Dosyası Projesi (ELP). *Atılım Üniversitesi Dergisi*, Ekim 2006, 54-56.

Bandura A. (1997). *Self Efficacy: The Exercise of Control.* New York: Freeman

Berberoğlu, G. B. (2006). *Sınıf İçi Ölçme Değerlendirme Teknikleri.* İstanbul: Morpa

Büyüköztürk, Ş., Bökeoğlu Ö. Ç. ve Köklü N. (2008). *Sosyal Bilimler İçin İstatistik.* Ankara: Pegem Akademi

Cohen, J. (1988). *Statistical Power Analysis For The Behavioral Sciences*. (Second Edition) Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

Council of Europe (1997). *European Language Portfolio: Proposals for Development*. Strasbourg: Council of Europe.

Council of Europe. (1998). *Modern Languages: Learning, Teaching, Assessment A Common European Framework of Reference.* Strasbourg: Council of Europe.

Council of Europe. (2004). *Common European Framework of Reference for Languages.: Learning, Teaching, Assessment.* (Seventh edition) Strasbourg: Cambridge.

Council of Europe. (2009). Web. **http://www.coe.int/T/DG4/Portfolio/?L=E&M=/main_pages/introduction.html**, 18 Ocak 2009 tarihinde alınmıştır.

Cramer, H. (1999). *Mathematical Methods Of Statistics,* USA: Princeton University Press.

Demirel, Ö. (2004). *Yabancı Dil Öğretimi, Dil Pasaportu, Dil Biyografisi, Dil Dosyası.* Ankara: PegemA Yayıncılık.

Demirel, Ö. (2005, Yaz). Avrupa Konseyi Dil Projesi ve Türkiye Uygulaması. *Milli Eğitim,* 167, 71-81.

Educational Testing Service. (2006). *The Official Guide to the New TOEFL IBT.* USA: Mc Graw-Hill.

Educational Testing Service. (2008). *TOEFL 2008-2009 Information and Registration Bulletin for Paper-Based Testing*. USA: Educational Testing Service.

Haladyna, T. M. (1997). *Writing Test Items To Evaluate Higher Order Thinking.* USA: Allyn and Bacon.

Hibbard, K. M. (2000). *Performance-Based Learning and Assessment in middle School Science.* New York: Eye on Education, Inc.

Holec, H. (1994). *The Autonomous Learner: Some Conceptual Reference Points.* Strasbourg: Babylonia, Editions of Council Of Europe.

Karakaya İ. (2007, Nisan). Öğrenci Algısının Geliştirilmesi: Öz Değerlendirme, Akran Değerlendirme ve Grup Değerlendirme Formları. *İlköğretmen*, 35-37.

Kubiszyn, T. and Borich, G. (2003). *Educational Testing and Measurement* (Seventh edition). USA: John Wiley & Sons Inc.

Kutlu, Ö., Doğan, C. D. ve Karakaya İ. (2008). *Öğrenci Başarısının Belirlenmesi.* Ankara: Pegem Akademi.

Little, D. (1999). *The European Language Portfolio and Self-Assessment.* Strasbourg: Council of Europe.

Milli Eğitim Bakanlığı. (2009). Web. **http://adp.meb.gov.tr/nedir.php**, 06 Mayıs 2009 tarihinde alınmıştır.

Mirici, İ.H. (2006, Eylül). Avrupa Birliğine Giriş Sürecinde Ülkemiz Çocuklarına Yabancı Dil Öğretimi. *İlköğretmen*, 40-44.

Nooan, B., ve Duncan, C. R. (2005, November) Peer and Self-assessment in High Schools. *Practical Assessment, Research and Evaluation.* Volume 10, Number 17, 1-8.

Popham, J. W. (2000). *Modern Educational Measurement.* Needham: Allyn & Bacon.

Ross, J. A. (2006, November). The Reliability, Validity and Utility of Self-Assessment. *Practical Assessment, Research and Evaluation.* Volume 11, Number 10, 1-13.

Scatoli, C. (2006). Europass Does The Job, *The Magazine: Education and Culture in Europe*. Issue 26-2006, 12-13.

Shameem, N. (1998). Validating Self-Reported Language Proficiency By Testing Performance In An Immigrant Community: The Wellington Indo-Fijians *Language Testing*. Volume 15, Number 1, 86-108.

Sheils, J. (1999). European Year of Languages 2001: Towards a Language Portfolio For All. *Babylonia*. 1/1999, 62-63.

Türk Dil Kurumu. (2008). Web: **http://www.tdk.org.tr/TR/SozBul.aspx?F6E10F8892433CFFAAF6AA849816B2EF4376734BED947CDE&Kelime=beceri**, 02 Eylül 2008'de alınmıştır.

EKLER

EK 1

ÖZ DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

		A1	A2	B1	B2	C1	C2
ANLAMA	Dinleme	Benimle, ailemle ve yakın çevremle ilgili tanıdık sözcükleri ve çok temel kalıpları, yavaş ve net konuşulduğunda anlayabilirim.	Beni doğrudan ilgilendiren konularla ilişkili kalıpları ve çok sık kullanılan sözcükleri anlayabilirim. (Örneğin; En temel kişisel ve ailevi bilgiler, alışveriş, yerel çevre, meslek). Kısa, net, basit ileti ve duyurulardaki temel düşünceyi kavrayabilirim.	İş, okul, boş zaman vb. ortamlarda sürekli karşılaşılan bildik konulardaki net, standart konuşmanın ana hatlarını anlayabilirim. Güncel olaylar ya da kişisel ilgi alanıma giren konularla ilgili radyo ve televizyon programlarının çoğunun ana hatlarını yavaş ve net olduğunda anlayabilirim.	Güncel bir konu olması koşuluyla uzun konuşma ve sunumları anlayabilir, karmaşık tümcelerle yapılan tartışmaları takip edebilirim. Televizyon haberlerini ve güncel olaylara ilişkin programların çoğunu anlayabilirim. Standart dilin kullanıldığı filmlerin çoğunu anlayabilirim.	Açıkça yapılandırılmamış ve ilişkiler açıkça belirtilmemiş sadece ima edilmiş olsa bile uzun konuşmaları anlayabilirim. Televizyon programlarını ve filmleri fazla zorluk çekmeden anlayabilirim.	İster canlı ister yayın ortamında olsun, hiçbir konuşma türünü anlamakta zorluk çekmem. Sadece normal anadili konuşma hızında ise, aksana alışabilmem için biraz zamana ihtiyacım olabilir.
	Okuma	Katalog, duyuru ya da afiş gibi yazılı metinlerdeki bildik adları, sözcükleri ve çok basit tümceleri anlayabilirim.	Kısa ve basit metinleri okuyabilirim. İlanlar, kullanım kılavuzları, mönüler ve zaman çizelgeleri gibi basit günlük metinlerdeki genel bilgileri kavrayabilir ve kısa kişisel mektupları anlayabilirim.	Meslekle ilgili ya da günlük dilde en sık kullanılan sözcükleri içeren metinleri anlayabilirim. Kişisel mektuplarda belirtilen olay, duygu ve dilekleri anlayabilirim.	Yazarların belirli tutum ya da görüşü benimsedikleri, güncel sorunlarla ilgili makaleleri ve raporları okuyabilirim. Çağdaş edebi düzyazıyı anlayabilirim.	Üslup farklılıklarını da ayırt ederek uzun ve karmaşık, somut ya da edebi metinleri okuyabilir, ilgi alanımla alakalı olmasalar bile herhangi bir uzmanlık alanına giren makale ve uzun teknik bilgileri anlayabilirim.	Kullanım kılavuzları, uzmanlık alanına yönelik makaleler ve yazınsal yapıtlar gibi soyut, yapısal ve dilbilgisel açıdan karmaşık hemen hemen tüm metin türlerini kolaylıkla okuyabilir ve anlayabilirim.
KONUŞMA	Karşılıklı Konuşma	Karşımdaki kişinin söylediklerini daha yavaş bir konuşma hızında yinelemesi ve söylemek istediklerimi oluşturmada bana yardımcı olması koşuluyla, basit yoldan iletişim kurabilirim. O anki gereksinime ya da çok bildik konulara ilişkin alanlarda basit sorular sorabilir ve cevap verebilirim.	Bildik konular ve faaliyetler hakkında doğrudan bilgi alışverişini gerektiren basit ve alışılmış işlerde iletişim kurabilirim. Genellikle konuşmayı sürdürebilecek kadar anlamasam da kısa sohbetlere katılabilirim.	Dilin konuşulduğu ülkede seyahat ederken ortaya çıkabilecek bir çok durumla başa çıkabilirim. Bildik, ilgi alanıma giren ya da günlük yaşamla ilgili (Örneğin; aile, hobi, iş, yolculuk ve güncel olaylar gibi) konularda hazırlık yapmadan konuşmalara katılabilirim.	Öğrendiğim dili anadili olarak konuşan kişilerle anlaşmayı mümkün kılacak bir akıcılık ve doğallıkla iletişim kurabilirim. Bildik konularlardaki tartışmalarda, kendi görüşlerimi açıklayıp destekleyerek etkin bir rol oynayabilirim.	Kullanacağım sözcükleri çok fazla aramaksızın, kendimi akıcı ve doğal bir biçimde ifade edebilirim. Dili, toplumsal ve mesleki amaçlar için esnek ve etkili bir şekilde kullanabilirim. Düşünce ve fikirlerimi açık bir ifadeyle dile getirebilir ve karşımdakilerin konuşmalarıyla ilişkilendirebilirim.	Hiç zorlanmadan her türlü konuşma ya da tartışmaya katılabilir; deyimler ve konuşma diline ait ifadeleri anlayabilirim. Kendimi akıcı bir şekilde ifade edebilir, anlamdaki ince ayrıntıları kesin ve doğru bir biçimde vurgulayabilirim. Bir sorunla karşılaşırsam, geriye dönüp, karşımdaki insanların fark etmelerine fırsat vermeyecek bir ustalıkla ifadelerimi yeniden yapılandırabilirim.
	Sözlü Anlatım	Yaşadığım yeri ve tanıdığım insanları betimlemek için basit kalıpları ve tümceleri kullanabilirim.	Basit bir dille ailemi ve diğer insanları, yaşam koşullarımı, eğitim geçmişimi ve son işimi betimlemek için bir dizi kalıp ve tümceyi kullanabilirim.	Deneyimlerimi, hayallerimi, umutlarımı, isteklerimi ve olayları betimlemek için çeşitli kalıpları yalın bir yoldan birbirinebağlayabilirim. Düşünce ve planlara ilişkin açıklamaları ve nedenleri kısaca sıralayabilirim. Bir öyküyü anlatabilirim, bir kitap ya da filmin konusunu aktarabilirim ve izlenimlerimi belirtebilirim.	İlgi alanıma giren çeşitli konularda açık ve ayrıntılı bilgi verebilirim. Çeşitli seçeneklerin olumlu ve olumsuz yanlarını ortaya koyarak bir konu hakkında görüş bildirebilirim.	Karmaşık konuları, alt temalarla bütünleştirerek, açık ve ayrıntılı bir biçimde betimleyebilir, belirli bakış açıları geliştirip uygun bir sonuçla konuşmamı tamamlayabilirim.	Her konuda bağlama uygun bir üslupla ve dinleyenin önemli noktaları ayırt edip anımsamasına yardımcı olacak şekilde konuşmamı etkili ve mantıksal bir şekilde yapılandırabilir, açık, akıcı bir betimleme ya da karşıt görüş sunabilirim.
YAZMA	Yazılı Anlatım	Kısa ve basit tümcelerle kartpostal yazabilirim. Örneğin; Tatil kartpostalıyla selam göndermek gibi. Kişisel bilgi içeren formları doldurabilirim Örneğin: Otel kayıt formuna isim, uyruk ve adres yazmak gibi.	Kısa, basit notlar ve iletiler yazabilirim. Teşekkür mektubu gibi çok kısa kişisel mektupları yazabilirim.	Bildik ya da ilgi alanıma giren konularla bağlantılı bir metin yazabilirim. Deneyim ve izlenimlerimi betimleyen kişisel mektuplar yazabilirim.	İlgi alanıma giren çok çeşitli konularda anlaşılır, ayrıntılı metinler yazabilirim. Belirli bir bakış açısına destek vererek ya da karşı çıkarak bilgi sunan ve nedenler ileri süren bir kopozisyon ya da rapor yazabilirim. Olayların ve deneyimlerin benim için taşıdıkları önemi ön plana çıkaran mektuplar yazabilirim.	Görüşlerimi ayrıntılı bir biçimde, açık ve iyi yapılandırılmış metinlerle ifade edebilirim. Bir mektup, kompozisyon ya da rapor yazabilirim. Önemli olduğunu düşündüğüm konuları ön plana çıkararak karmaşık konularda yazabilirim. Hedef belirlediğim okuyucu kitlesine uygun bir üslup seçebilirim.	Uygun bir üslup açık, akıcı metinler yazabilirim. Okuyucunun önemli noktaları ayırt edip anımsamasına yardımcı olacak etkili, mantıksal bir yapılandırmayla bir durum ortaya koyan karmaşık mektuplar, raporlar ya da makaleler yazabilirim. Meslekî ya da edebî yapıt özetleri ve eleştirileri yazabilirim.

© Council of Europe / Conseil de l'Europe

EK2

EUROPASS ÖZGEÇMİŞİ (CV) ve EUROPASS ÖZGEÇMİŞİ KULLANIM KILAVUZU

europass

Europass Özgeçmişi

Fotoğraf ekleyin. İlgili değilse başlığı çıkarın (talimatlara bakın)

Kişisel bilgiler

Ad / Soyad	**Ad, Soyad** (ilgili değilse çıkarın, talimatlara bakın)
Adres	Ev numarası, sokak adı, posta kodu, şehir, ülke (ilgili değilse çıkarın, talimatlara bakın)
Telefon	(ilgili değilse çıkarın, talimatlara bakın) İş/Ev/Cep: (ilgili değilse çıkarın, talimatlara bakın)
Faks	(ilgili değilse çıkarın, talimatlara bakın)
e-posta	(ilgili değilse çıkarın, talimatlara bakın)
Uyruk	(ilgili değilse çıkarın, talimatlara bakın)
Doğum tarihi	(ilgili değilse çıkarın, talimatlara bakın)
Cinsiyet	(ilgili değilse çıkarın, talimatlara bakın)

Talep edilen iş / mesleki alan

(ilgili değilse çıkarın, talimatlara bakın)

İş deneyimi

Tarihler	Her ilgili iş için en sonuncusundan başlayarak ayrı girişler ekleyin (ilgili değilse çıkarın, talimatlara bakın)
Meslek veya konum	
Ana faaliyetler ve sorumluluklar	
İşverenin adı ve adresi	
İşletmenin veya sektörün türü	

Eğitim ve öğretim

Tarihler	Bitirdiğiniz ilgili her okul ya da kurs için en sonuncusundan başlayarak ayrı girişler ekleyin (ilgili değilse çıkarın, talimatlara bakın)
Kazanılan yeterliliğin adı	
Eğitim ve öğretim kapsamına giren temel konular / mesleki beceriler	
Eğitim ve öğretim veren kurumun adı ve türü	
Ulusal veya uluslararası sınıflandırma düzeyi	(ilgili değilse çıkarın, talimatlara bakın)

Kişisel beceri ve yeterlilikler

Ana dil(ler)	**Anadilinizi belirtin** (ilgili ise diğer dilleri ekleyin, talimatlara bakın)

© Avrupa Toplulukları, 2003 20060628

Diğer dil(ler)

Kişisel değerlendirme

Avrupa düzeyi (*)

	Anlama		Konuşma		Yazma
	Dinleme	Okuma	Karşılıklı konuşma	Sözlü anlatım	Yazılı anlatım
Dil					
Dil					

(*) Avrupa Ortak Ölçüt Çerçevesi (Common European Framework of Reference - CEF)

Sosyal beceri ve yeterlilikler

Bu metni, burada belirtilmesi gereken yeterliliklerinizin tanımlanması ile değiştirin ve bunların nerede elde edildiğini belirtin (İlgili değilse çıkarın, talimatlara bakın).

Organizasyonel beceri ve yeterlilikler

Bu metni, burada belirtilmesi gereken yeterliliklerinizin tanımlanması ile değiştirin ve bunların nerede elde edildiğini belirtin (İlgili değilse çıkarın, talimatlara bakın).

Teknik beceri ve yeterliliker

Bu metni, burada belirtilmesi gereken yeterliliklerinizin tanımlanması ile değiştirin ve bunların nerede elde edildiğini belirtin (İlgili değilse çıkarın, talimatlara bakın).

Bilgisayar beceri ve yeterlilikleri

Bu metni, burada belirtilmesi gereken yeterliliklerinizin tanımlanması ile değiştirin ve bunların nerede elde edildiğini belirtin (İlgili değilse çıkarın, talimatlara bakın).

Sanatsal beceri ve yeterlilikler

Bu metni, burada belirtilmesi gereken yeterliliklerinizin tanımlanması ile değiştirin ve bunların nerede elde edildiğini belirtin (İlgili değilse çıkarın, talimatlara bakın).

Diğer beceri ve yeterlilikler

Bu metni, burada belirtilmesi gereken yeterliliklerinizin tanımlanması ile değiştirin ve bunların nerede elde edildiğini belirtin (İlgili değilse çıkarın, talimatlara bakın).

Sürücü belgesi

Bir sürücü belgeniz olup olmadığını ve varsa hangi araç kategorisi için olduğunu belirtin. (İlgili değilse çıkarın, talimatlara bakın).

İlave bilgi

İlgili olabilecek diğer bilgileri buraya ekleyin, örneğin irtibat kişileri, referanslar vs. (İlgili değilse başlığı çıkarın talimatlara bakın)

Ek

Eklenen maddeler varsa listeleyin. (İlgili değilse başlığı çıkarın talimatlara bakın)

Europass'a ilişkin daha fazla bilgi için http://europass.cedefop.europa.eu adresini ziyaret ediniz
© Avrupa Toplulukları, 2003 20060628

europass

Europass Özgeçmişi Kullanım Talimatı

(http://europass.cedefop.europa.eu)

Giriş

Özgeçmiş (CV) hazırlanması herhangi bir iş veya eğitim arayışında önemli bir adımdır. CV genellikle muhtemel işverenle kurulan ilk temas olduğundan okuyan kişinin ilgisini çekmeli ve neden mülakata alınmanız gerektiğini göstermelidir.

Önemli! İşverenler aldıkları iş başvuruları arasında yaptıkları başlangıç seçimlerinde herhangi bir CV'ye bir dakikadan fazla zaman harcamazlar. Doğru etkiyi vermeyi başaramazsanız fırsatı kaçırırsınız.

Kendinize ilişkin bilgileri şablona girmeden önce aşağıdaki bilgileri dikkatle okuyun.

Genel Tavsiyeler

CV'nizi yazmaya başlamadan önce kendinize birkaç önemli prensibi hatırlatın:

CV'nizin sunumuma dikkat edin

Yeterlilik, beceri ve yeteneklerinizi, özel nitelikleriniz kolayca görülecek şekilde açıkça ve mantıklı olarak belirtin.

Bütün ayrıntılara dikkat edin, hem içerik hem de sunum açısından yazım ve noktalama hataları kesinlikle mazur görülmez!

Önemli noktalara odaklanın

- Bir CV kısa olmalıdır: çoğunlukla iki sayfa kim ve ne olduğunuzu göstermek için yeterlidir. İş deneyiminiz mükemmel de olsa üç sayfalık bir CV, bazı ülkelerde çok uzun olarak düşünülebilir.
- Okulu veya üniversiteyi yeni bitirmiş olmanız nedeniyle çalışma deneyiminiz sınırlı ise ilk önce eğitim ve öğrenimlerinizi belirtin; eğitim sırasındaki iş yerleştirmelerini vurgulayın (online örneklere bakınız);
- başvurunuza katma değer getiren önemli bilgilere odaklanın: eski veya başvuru ile alakası olmayan iş deneyimi veya eğitim çıkarılabilir.

CV'nizi başvuru yaptığınız işe uyarlayın

CV'nizi herhangi bir işverene göndermek istediğinizde, CV'nizin aranan profile uygun olup olmadığını görmek için CV'nizi sistematik olarak kontrol edin; gelecekteki işvereninizin özel şartlarına göre avantajlarınızı vurgulayın. Şirket hakkında iyi bir bilgi, CV'nizi uygun profile göre hazırlamakta yardımcı olacaktır.

Dikkat: CV'nizi yapay bir şekilde şişirmeyin; aksi halde bu durum mülakat sırasında tespit edilebilir.

Şablonun yapısına sadık kalın

Eurpass özgeçmişi size niteliklerinizi, beceri ve yeterliliklerinizi mantıksal bir sırada sunma imkanı verir:

- kişisel bilgiler;
- iş deneyimleriniz;
- eğitim ve öğretiminizin tanımlanması (sınırlı iş tecrübesine sahip kullanıcılar için bu kısım "İş deneyimi" başlığının önüne alınabilir; iki başlığın sırasını ters çevirmek için kelime işlem yazılımınızdaki "kopyala/yapıştır" komutunu kullanın);
- eğitiminiz, işiniz ve günlük hayatınız süresince elde edilen beceri ve yeterliliklerinizin ayrıntılı dökümü.

Notlar:

- özgeçmişinizi beyaz kağıda basın;
- önerilen yazı tipi ve sayfa düzenine sadık kalın;
- altı çizili yazmaktan veya cümleleri tamamen büyük harf veya kalın yapmaktan kaçının, zira bunlar belgenin okunabilirliği etkilenmektedir;
- bir başlık altındaki bilgileri (örneğin aldığınız kursların listesi) iki sayfaya yaymayın - bundan kaçınmak için kelime işleme yazılımınızdaki sayfa ekleme komutunu kullanın;
- farklı başlıklar içeren kutular belge basıldığında görülmemelidir;

Açık ve kısa tutun

Profiliniz, potansiyel işvereniniz tarafından birkaç saniyelik okumadan sonra anlaşılmalıdır. Bu nedenle:

- kısa cümleler kullanın;
- eğitiminiz ve iş deneyiminizin ilgili yönlerine odaklanın;
- opsiyonel başlıkları kaldırın (örneğin eğer "sanatsal beceri ve yeterlilikleriniz" (şablonun 2. sayfasına bakın) yoksa veya bu tür beceri ve yeterliliklerin başvurunuza katma değer getirmediğini düşünüyorsanız, tüm bilgileri kelime-işleme yazılımınızdaki "kes" komutuyla çıkarın.

Özgeçmişinizi yazmayı bitirdiğinizde başkasına okutun

Özgeçmişinizi yazmayı tamamladıktan sonra dikkatle kontrol ederek yazım hatalarını giderin ve açık ve mantıksal bir şekilde düzenlenmiş olmasını sağlayın.İçeriğin açık ve kolay anlaşılır olduğundan emin olmak için özgeçmişinizi başkasına okutun.

Europass özgeçmişini kullanmak için ayrıntılı talimatlar

(http://europass.cedefop.europa.eu)

Europass özgeçmişi nasıl hazırlanır?

I. Online arayüzü veya CV şablonunu kullanın:

(a) Europass web sitesinde bulunan online arayüzü kullanın (http://europass.cedefop.europa.eu). Özgeçmişiniz sonra istediğiniz dizine kaydedilebilir.

veya

(b) Aynı web sitesinden istediğiniz dildeki özgeçmiş şablonunu (Word veya OpenDocument) indirin ve bilgisayarınızın sabit diskine kaydedin; sonra sağ taraftaki sütundaki farklı başlıkları doldurun ve kişisel bilgilerinizi yerleştirin.

Eğer yardıma ihtiyacınız olursa, http://europass.cedefop.europa.eu adresindeki örnek CV'lere bakın.

II. Farklı bölümleri aşağıdaki gibi doldurun

Önemli:

- sol taraftaki sütunda yer alan kelimeleri değiştirmeyin;
- şablonda kullanılan düzene ve yazı tipine bağlı kalın.

europass

Europass Özgeçmişi

Eğer isteniyorsa fotoğraf ekleyin (isteğe bağlı)

Notlar:

- işveren tarafından istenmediği sürece bir CV'de resim çok önemli değildir
- format: tercihen jpg.

Kişisel bilgiler

Soyad / Ad
(gerekli değilse çıkarın)

Ülkenizde geçerli kurallara uygun olarak soyadınızı (tercihen büyük harfle) ve ilk adınızı (tercihen küçük harf kullanarak) belirtin, örneğin:

Smith, John Andrew

Not: Birden fazla adınız varsa genelde kullandığınız isimle başlayın.

Adres
(gerekli değilse çıkarın)

Sizinle temas kurulmasını istediğiniz posta adres(ler)inizi tam olarak belirtin, örneğin:

12, High Street, Newton AB12 3CD

Notlar:

- Size en hızlı şekilde ulaşılabilecek adresi belirtin. Eğer daimi adresiniz halen yaşamakta olduğunuz yerden farklı ise, bulunabileceğiniz tarihleri belirterek her iki adresi de yazabilirsiniz;
- bir adresteki unsurların sırası ülkeden ülkeye farklı olabilir; postanın çabukça ulaşması için sizin için geçerli kuralları takip edin; yurtdışına başvuruyorsanız ülke kodunu yazmayı unutmayın (bakınız örnek özgeçmiş).
- İrlanda, Birleşik Krallık ve Hollanda için ülkenin adı tam yazılır:

Dublin 2
Ireland

...

London SW1P 3AT
United Kingdom

...

2500 EA Den Haag
Nederland

Daha fazla ayrıntı için, online olarak mevcut bulunan kurumlar arası stil kılavuzuna bakın:
http://publications.europa.eu/code/en/en-000400.htm

Telefon
(gerekli değilse çıkarın)

Size ulaşılmasını istediğiniz telefon numaralarını belirtin; eğer gerekliyse sizinle hızla temas kurulabilmesi amacıyla ulaşılabilir oldıuğunuz gün ve saatleri de belirtin, örneğin:

Sabit: (90-212) 120 30 45 Cep: (90) 533 12 36 54

Notlar:

- Özgeçmişinizi diğer ülkelere göndermek isterseniz, ülke kodunu ve bölgesel kodu parantez içinde verin. Bu iki kodun arasına tire konmalıdır, örneğin: Londra'daki bir numara için (44-20) 80 12 34 56

telefon numarasını sağdan başlayarak ikili gruplara ayırın, basamak sayısı tek sayı ise son grup üçlü olabilir (gruplar arasında bir boşluk bırakılır, nokta değil), örneğin Dublin'de bir numara (353-1) 220 20 20.

Daha fazla ayrıntı için, online olarak mevcut bulunan kurumlar arası stil kılavuzuna bakın:

	http://publications.europa.eu/code/den/en-000400.htm
Faks (gerekli değilse çıkarın)	Telefon numarası için de gerçerli olan kurallara uyarak faks numaranızı yazın, örn: (90-212) 120 30 46
e-posta (gerekli değilse çıkarın)	e-posta adreslerinizi tam olarak yazın, kişisel veya mesleki adresiniz olup olmadığını belirtin, örneğin: bragov@whaoo.com
Uyruk (isteğe bağlı)	Uyruğunuzu yazın, örnek: İrlandalı
Doğum tarihi (isteğe bağlı)	Doğum tarihinizi girin (gg/aa/yyyy), örneğin: 02.04.1963
Cinsiyet (isteğe bağlı)	Cinsiyetinizi belirtin, (erkek / bayan) örnek: Erkek
Talep edilen iş / mesleki alan (gereklli değilse çıkarın)	İş hedefinizi veya mesleki alanınızı belirtin, örnek: **Veritabanı yöneticisi ve idarecisi** **Not:** bu bölüm temel becerilerinize odaklanarak profiliniz hakkında genel bir bakış verilir.

İş deneyimi

Bu başlık altında, **en yakındakinden başlayarak** yapılan her ilgili iş için ayrı bir giriş yapın.

Notlar:

- İlk işiniz için başvuruyorsanız, eğitiminiz sırasındaki iş dünyası ile ilk temasınızı sağlayan iş yerleştirmelerinizden bahsetmeyi unutmayın;
- Eğer iş deneyiminiz yine de sınırlı ise (okulu veya üniversiteyi yeni bitirmiş olmanız nedeniyle), ilk önce eğitiminizi ve kursunuzu tanımlayın (iki başlığın sırasını ters çevirmek için kelime işlem yazılımınızdaki "kopyala/yapıştır" komutunu kullanın); eğitim sırasındaki iş yerleştirmelerinizi vurgulayın (online örneklere bakın);
- Kısa olması amacıyla, başvurunuza ilave ağırlık sağlayan iş deneyimine odaklanın. Başvurduğunuz işin profili ile doğrudan ilgili olmasa da herhangi bir katkısı olabilecek tecrübeleri küçümsemeyin (örneğin, yurt dışında geçirilen süre, sizi kişilerle temasa geçiren çalışma deneyimi vs.);
- Tabloyu (kelime işlem yazılımınızdaki "kopyala/yapıştır" komutunu kullanarak) gerektiği kadar çoğaltın. Bir başlığı silmek için, kelime işlem yazılımınızdaki "Tablo" komutlarını kullanın.

Tarihler	Söz konusu işe ne kadar süreyle devam ettiğinizi gösteren tarihleri yazın, örneğin: Mart 1994'den Aralık 1999'a kadar
Meslek veya konum	İş unvanınızı veya mesleğinizin özelliğini belirtin, örneğin: HGV mekanik, bakım teknisyeni, resepsiyonist

Ana faaliyetler ve sorumluluklar	Ana faaliyetlerinizi ve sorumluluklarınızı belirtin, örneğin: Bilgisayarların bakımı Veya Tedarikçilerle ilişkiler Veya Park ve bahçelerin bakımı Eğer gerekirse, sorumluluklarınızı sayabilirsiniz (çalışma süresinin yüzdesi, her bir işte geçen süre, vs)
İşverenin adı ve adresi	İşverenin adı ve adresini belirtin, örneğin: Anderson and Dobbs Ltd., 12 Highland Road, Edinburgh EH3 4AB, United Kingdom **Not**: eğer gerekliyse daha fazla bilgi ekleyin (telefon, faks, e-posta veya internet adresi), örneğin: Tel.: (44-31) 123 45 67 - Faks (44-31) 123 45 68 - E-posta: J.Robinson@andes.co.uk; Web sitesi: http://www.anderdobbs.co.uk
İşletmenin veya sektörün türü	İşverenin işletmesinin veya sektörünün özelliğini belirtin, örneğin: Taşıma ve lojistik Veya Denetim Veya Motorlu araç parçası üreticisi

Eğitim ve öğretim

Bu başlık altında, tamamlanmış bulunan herbir iş için ayrı bir girişte bulunun, yani, **en sonuncusundan başlayarak**, bir yeterlilik sağlayan her bir eğitim, öğretim faaliyetinin ya da kursu yazın.

Notlar:

- Eğer iş deneyiminiz yine de sınırlı ise (okulu veya üniversiteyi yeni bitirmiş olmanız nedeniyle), ilk önce eğitim ve öğretiminizi tanımlayın (iki başlığın sırasını ters çevirmek için kelime işlem yazılımınızdaki "kopyala/yapıştır" komutunu kullanın);
- tüm nitelikleri göstermenize gerek yok: üniversite mezunuysanız ilkokula kadar gitmeyin; başvurunuz için önemli olabilecek niteliklere odaklanın.
- tabloyu (kelime işlem yazılımınızdaki "kopyala/yapıştır" komutunu kullanarak) gerektiği kadar çoğaltın. Bir başlığı silmek için, kelime işlem yazılımınızdaki "Tablo" komutlarını kullanın.

Tarihler	Eğitim ve öğretiminize ilişkin faaliyetlerinizin ne kadar sürdürdüğünü gösteren tarihleri yazın, örneğin: Eylül 1994'den Haziran 1999'a kadar
Kazanılan niteliğin adı	Kazanılan niteliğin tam adını yazın, örneğin: Ulusal Mesleki Yeterlilik (UMY), Nitelik, 2. Düzey: Fırıncılık Hizmeti **Not:** Kısaltmaları tek başına (UMY gibi) kullanmayın, mutlaka tam adlarını da yazın.

Eğitim ve öğretim kapsamına giren temel konular / mesleki beceriler	Söz konusu kurs sırasında öğretilen ana konuları veya mesleki becerileri özetleyin, kısa olması için gerektiğinde gruplayın, örneğin: **Genel** - İngilizce, Galler dili, matematik, yabancı dil (İspanyolca) - fiziksel eğitim ve spor **Mesleki** - Mesleki teknikler (normal ekmeklerin, özel ekmeklerin, kek ve pastaların yapımı) - Gıda ve ekipmana ilişkin uygulamalı bilimler (mikrobiyoloji, biyokimya, hijyen) - Mesleki teknoloji (temel prensipler, hijyen ve güvenlik) - Ekonomik, hukuki ve sosyal açıdan işletme bilgisi **Not:** Maddeleri birleştirin ve o mesleği icra etmeniz durumunda önemli olabilecek mesleki becerilere odaklanın.
Eğitim ve öğretimi veren kurumun adı ve türü	Devam edilen kurumun adını (ve uygunsa adresini) ve türünü belirtin, örneğin: South Wales Technical College Glamorgan Place Cardiff CF1 2AB
Ulusal ve uluslararası sınıflandırmada düzey (gerekli değilse çıkarın)	Eğer yeterliliğin düzeyi mevcut bir ulusal veya uluslararası sisteme karşılık geliyorsa, ilgili sınıflamanın (ulusal sınıflandırma, ISCED, vs içerisindeki) düzeyi belirtin, örneğin: ISCED 4 Gerekli olması durumunda, düzeyi öğrenmek için yeterliliği veren kuruma sorun. UNESCO tarafından oluşturulan ISCED (Uluslararası Standart Eğitim Sınıflandırması) hakkında daha dazla bilgi için aşağıdaki adrese bakın. http://www.uis.unesco.org/TEMPLATE/pdf/isced/ISCED_A.pdf

Kişisel beceri ve yeterlilikler

Bu sayfa, yaşamınız ve kariyeriniz boyunca edindiğiniz fakat resmi sertifika ve diploma almadığınız beceri ve yeterliliklere ayrılmıştır. Başka bir deyişle, bu sayfanın amacı beceri ve yeterliliklerinizin tam bir resmini vermektir. Aşağıdaki başlıklar (dil; sosyal, organizasyonel, teknik, bilgisayar bağlantılı, sanatsal ve diğer beceri ve yeterlilikler) size hem (tahsiliniz boyunca aldığınız) eğitim ve öğretimleriniz, seminer ve devam eden kurslarınız süresince hem de resmi olmayan tarzda (mesleki veya boş vakitlerinizdeki faaliyetler boyunca) edinilen becerileri ve yeterlilikleri tanımlamanızı sağlar.

Genel not: Kelime işlem yazılımınızdaki "kes" komutunu kullanarak söyleyecek bir şeyinizin olmadığı başlıkları silin.

Anadil	Ana dilinizi belirtin, örneğin: **İngilizce**

Diğer diller
(gerekli değilse çıkarın)

Not: Aşağıdaki bölümde yabancı dillerdeki beceri ve yeterliliklerinizi belirtin. Avrupa Konseyi tarafından anlama, konuşma ve yazmadaki yabancı dil beceri düzeylerinin kişilerin kendilerinin değerlendirmesine yardımcı olmak için geliştirilen Kişisel Değerlendirme Tablosu'nu kullanın (aşağıdaki başlık altındaki talimatlara bakın).

Kişisel değerlendirme	**Anlama**				**Konuşma**				**Yazma**	
Avrupa düzeyi (*)	Dinleme		Okuma		Karşılıklı konuşma		Sözlü anlatım		Yazılı anlatım	
İspanyolca	(C1)	Usta kullanıcı	B2	Bağımsız kullanıcı	(A2)	Temel kullanıcı	(B1)	Bağımsız kullanıcı	(B2)	Bağımsız kullanıcı
Fransızca	(B1)	Bağımsız kullanıcı	B2	Bağımsız kullanıcı	(A2)	Temel kullanıcı	(A2)	Temel kullanıcı	(A2)	Temel kullanıcı

(*) Avrupa Ortak Ölçüt Çerçevesi (Common European Framework of Reference-CEF)

Kişisel Değerlendirme Tablosu Kullanma Talimatı

Kişisel Değerlendirme Tablosu, Diller için Ortak Avrupa Referans Çerçevesi'nin Avrupa Konseyi tarafından geliştirilen altı düzeylik skalasına dayalıdır.

Tablo aşağıdaki gibi üç adet geniş düzeyden oluşur:

- Temel kullanıcı (A1 ve A2 düzeyleri);
- Bağımsız kullanıcı (B1 ve B2 düzeyleri);
- Usta kullanıcı (C1 ve C2 düzeyleri);

Yabancı dil düzeyinizi değerlendirmeniz için aşağıdaki açıklamaları okuyun ve özgeçmişinizdeki uygun kutuya (Dinleme, Okuma, Karşılıklı Konuşma, Sözlü Anlatım ve Yazılı Anlatım) ilgili düzeyi yazın (örneğin, Usta kullanıcı – C2).

ANLAMA

Dinleme

A 1: Benimle, ailemle ve yakın çevremle ilgili tanıdık sözcükleri ve çok temel kalıpları, yavaş ve net konuşulduğunda anlayabilirim.

A 2: Beni doğrudan ilgilendiren konularla ilişkili kalıpları ve çok sık kullanılan sözcükleri anlayabilirim. (Örneğin; En temel kişisel ve ailevi bilgiler, alışveriş, yerel çevre, meslek). Kısa, net, basit ileti ve duyurulardaki temel düşünceyi kavrayabilirim.

B 1: İş, okul, boş zaman vb. ortamlarda sürekli karşılaşılan bildik konulardaki net, standart konuşmanın ana hatlarını anlayabilirim. Güncel olaylar ya da kişisel ilgi alanıma giren konularla ilgili radyo ve televizyon programlarının çoğunun ana hatlarını yavaş ve net olduğunda anlayabilirim.

B 2: Güncel bir konu olması koşuluyla uzun konuşma ve sunumları anlayabilir, karmaşık tümcelerle yapılan tartışmaları takip edebilirim. Televizyon haberlerini ve güncel olaylara ilişkin programların çoğunu anlayabilirim. Standart dilin kullanıldığı filmlerin çoğunu anlayabilirim.

C 1: Açıkça yapılandırılmamış ve ilişkiler açıkça belirtilmemiş sadece ima edilmiş olsa bile uzun konuşmaları anlayabilirim. Televizyon programlarını ve filmleri fazla zorluk çekmeden anlayabilirim.

C 2: İster canlı ister yayın ortamında olsun, hiçbir konuşma türünü anlamakta zorluk çekmem. Sadece normal anadili konuşma hızında ise, aksana alışabilmem için biraz zamana ihtiyacım olabilir.

Okuma

A 1: Katalog, duyuru ya da afiş gibi yazılı metinlerdeki bildik adları, sözcükleri ve çok basit tümceleri anlayabilirim.

A 2: Kısa ve basit metinleri okuyabilirim. İlanlar, kullanım kılavuzları, mönüler ve zaman çizelgeleri gibi basit günlük metinlerdeki genel bilgileri kavrayabilir ve kısa kişisel mektupları anlayabilirim.

B 1: Meslekle ilgili ya da günlük dilde en sık kullanılan sözcükleri içeren metinleri anlayabilirim. Kişisel mektuplarda belirtilen olay, duygu ve dilekleri anlayabilirim.

B 2: Yazarların belirli tutum ya da görüşü benimsedikleri, güncel sorunlarla ilgili makaleleri ve raporları okuyabilirim. Çağdaş edebi düzyazıyı anlayabilirim.

C 1: Üslup farklılıklarını da ayırt ederek uzun ve karmaşık, somut ya da edebi metinleri okuyabilir, ilgi alanımla alakalı olmasalar bile herhangi bir uzmanlık alanına giren makale ve uzun teknik bilgileri anlayabilirim.

C 2: Kullanım kılavuzları, uzmanlık alanına yönelik makaleler ve yazınsal yapıtlar gibi soyut, yapısal ve dilbilgisel açıdan karmaşık hemen hemen tüm metin türlerini kolaylıkla okuyabilir ve anlayabilirim.

KONUŞMA

Karşılıklı konuşma

A 1: Karşımdaki kişinin söylediklerini daha yavaş bir konuşma hızında yinelemesi ve söylemek istediklerimi oluşturmada bana yardımcı olması koşuluyla, basit yoldan iletişim kurabilirim. O anki gereksinime ya da çok bildik konulara ilişkin alanlarda basit sorular sorabilir ve cevap verebilirim.

A 2: Bildik konular ve faaliyetler hakkında doğrudan bilgi alışverişini gerektiren basit ve alışılmış işlerde iletişim kurabilirim. Genellikle konuşmayı sürdürebilecek kadar anlamasam da kısa sohbetlere katılabilirim.

B 1: Dilin konuşulduğu ülkede seyahat ederken ortaya çıkabilecek bir çok durumla başa çıkabilirim. Bildik, ilgi alanıma giren ya da günlük yaşamla ilgili (Örneğin; aile, hobi, iş, yolculuk ve güncel olaylar gibi) konularda hazırlık yapmadan konuşmalara katılabilirim.

B 2: Öğrendiğim dili anadili olarak konuşan kişilerle anlaşmayı mümkün kılacak bir akıcılık ve doğallıkla iletişim kurabilirim. Bildik konularlardaki tartışmalarda, kendi görüşlerimi açıklayıp destekleyerek etkin bir rol oynayabilirim.

C 1: Kullanacağım sözcükleri çok fazla aramaksızın, kendimi akıcı ve doğal bir biçimde ifade edebilirim. Dili, toplumsal ve mesleki amaçlar için esnek ve etkili bir şekilde kullanabilirim. Düşünce ve fikirlerimi açık bir ifadeyle dile getirebilir ve karşımdakilerin konuşmalarıyla ilişkilendirebilirim.

C 2: Hiç zorlanmadan her türlü konuşma ya da tartışmaya katılabilir; deyimler ve konuşma diline ait ifadeleri anlayabilirim. Kendimi akıcı bir şekilde ifade edebilir, anlamdaki ince ayrıntıları kesin ve doğru bir biçimde vurgulayabilirim. Bir sorunla karşılaşırsam, geriye dönüp, karşımdaki insanların fark etmelerine fırsat vermeyecek bir ustalıkla ifadelerimi yeniden yapılandırabilirim.

Sözlü anlatım

A 1: Yaşadığım yeri ve tanıdığım insanları betimlemek için basit kalıpları ve tümceleri kullanabilirim.

A 2: Basit bir dille ailemi ve diğer insanları, yaşam koşullarımı, eğitim geçmişimi ve son işimi betimlemek için bir dizi kalıp ve tümceyi kullanabilirim.

B 1: Deneyimlerimi, hayallerimi, umutlarımı, isteklerimi ve olayları betimlemek için çeşitli kalıpları yalın bir yoldan birbirinebağlayabilirim. Düşünce ve planlara ilişkin açıklamaları ve nedenleri kısaca sıralayabilirim. Bir öyküyü anlatabilirim, bir kitap ya da filmin konusunu aktarabilirim ve izlenimlerimi belirtebilirim.

B 2: İlgi alanıma giren çeşitli konularda açık ve ayrıntılı bilgi verebilirim. Çeşitli seçeneklerin olumlu ve olumsuz yanlarını ortaya koyarak bir konu hakkında görüş bildirebilirim.

C 1: Karmaşık konuları, alt temalarla bütünleştirerek, açık ve ayrıntılı bir biçimde betimleyebilir, belirli bakış açıları geliştirip uygun bir sonuçla konuşmamı tamamlayabilirim.

C 2: Her konuda bağlama uygun bir üslupla ve dinleyenin önemli noktaları ayırt edip anımsamasına yardımcı olacak şekilde konuşmamı etkili ve mantıksal bir şekilde yapılandırabilir, açık, akıcı bir betimleme ya da karşıt görüş sunabilirim.

YAZMA

Yazılı anlatım

A 1: Kısa ve basit tümcelerle kartpostal yazabilirim. Örneğin; Tatil kartpostalıyla selam göndermek gibi. Kişisel bilgi içeren formları doldurabilirim Örneğin: Otel kayıt formuna isim, uyruk ve adres yazmak gibi.

A 2: Kısa, basit notlar ve iletiler yazabilirim. Teşekkür mektubu gibi çok kısa kişisel mektupları yazabilirim.

B 1: Bildik ya da ilgi alanıma giren konularla bağlantılı bir metin yazabilirim. Deneyim ve izlenimlerimi betimleyen kişisel mektuplar yazabilirim.

B 2: İlgi alanıma giren çok çeşitli konularda anlaşılır, ayrıntılı metinler yazabilirim. Belirli bir bakış açısına destek vererek ya da karşı çıkarak bilgi sunan ve nedenler ileri süren bir kopozisyon ya da rapor yazabilirim. Olayların ve deneyimlerin benim için taşıdıkları önemi ön plana çıkaran mektuplar yazabilirim.

C 1: Görüşlerimi ayrıntılı bir biçimde, açık ve iyi yapılandırılmış metinlerle ifade edebilirim. Bir mektup, kompozisyon ya da rapor yazabilirim. Önemli olduğunu düşündüğüm konuları ön plana çıkararak karmaşık konularda yazabilirim. Hedef belirlediğim okuyucu kitlesine uygun bir üslup seçebilirim.

C 2: Uygun bir üslup açık, akıcı metinler yazabilirim. Okuyucunun önemli noktaları ayırt edip anımsamasına yardımcı olacak etkili, mantıksal bir yapılandırmayla bir durum ortaya koyan karmaşık mektuplar, raporlar ya da makaleler yazabilirim. Meslekî ya da edebî yapıt özetleri ve eleştirileri yazabilirim.

Kişisel değerlendirme tablosuna, Avrupa Konseyi web sitesinden ulaşabilir (www.coe.int/portfolio).

Notlar:

- Dil becerinizi kanıtlayan bir sertifikanız varsa (örneğin TOEIC – Test Of English for International Communication gibi), düzeyinizi ve bu sertifikayı aldığınız tarihi belirtin;
- Dil düzeyinizi abartmayın , zira mülakat sırasında gerçek düzeyinizin ne olduğu kontrol edilebilir.

Sosyal beceri ve yeterlilikler (gerekli değilse çıkarın)	**Neden bahsediyoruz?** Sosyal beceri ve yeterlilikler, iletişimin ve takım çalışmasının önemli olduğu (örneğin kültür ve spor gibi) konumlarda, çok kültürlü ortamlarda diğer insanlarla birlikte yaşamak ve çalışmakla ilgilidir. Sosyal beceri ve yeterliklerinizi tanımlayın, örneğin: - takım ruhu; - yurtdışındaki tecrübeden kaynaklanan çok kültürlü ortamlara uyum becerisi - satış müdürü olarak tecrübe ile kazanılan iletişim becerileri Bu beceri ve yeterliliklerin, hangi bağlamda edinildiğini belirtin (kurs, iş, seminerler, gönüllü faaliyetler veya boş zaman faaliyetleri, vb.).
Organizasyonel beceri ve yeterlilikler (gerekli değilse çıkarın)	**Neden bahsediyoruz?** Organizasyonel beceri ve yeterlilikler, çalışma hayatında, gönüllü çalışmalarda (örneğin: kültür ve spor) ve evde insanların, projeler ve bütçelerin koordinasyonu ve yönetimi ile ilgilidir. Organizasyonel beceri ve yeterliliklerinizi tanımlayın, örneğin: - liderlik (şu anda 10 kişilik bir ekibin sorumlusuyum); - organizasyon duygusu (lojistik tecrübe); - proje ve ekip yönetiminde deneyim. Hangi bağlamda edinildiğini belirtin (kurs, iş, seminerler, gönüllü faaliyetler veya hobi faaliyetler, vs.)
Teknik beceri ve yeterlilik (gerekli değilse çıkarın)	**Neden bahsediyoruz?** Teknik beceri ve yeterlilikler, bilgisayar dışındaki özel ekipman ya da makine türlerindeki ustalıkla veya özel bir alandaki (imalat endüstrisi, sağlık, bankacılık, vs) teknik beceri ve yeterliliklerle ilgilidir. Teknik beceri ve yeterliliklerinizi tanımlayın, örneğin: - kalite kontrol süreçlerine iyi derecede hakimiyet (Bulunduğum departmanda kalite denetimlerinin uygulanmasından sorumluydum); Bu beceri ve yeterliliklerin, hangi bağlamda edinildiğini belirtin (kurs, iş, seminerler, gönüllü faaliyetler veya boş zaman faaliyetleri, vb.)
Bilgisayar beceri ve yeterlilikleri (gerekli değilse çıkarın)	**Neden bahsediyoruz?** Bilgisayar beceri ve yeterlilikleri kelime işlemci ve diğer uygulamalar, veritabanı araştırma, internet'e aşinalık, ileri düzeydeki beceriler (programlama vb.) ile ilgilidir. Bilgisayar beceri ve yeterliliklerinizi tanımlayınız, örneğin: - Microsoft Office™ araçlarına (Word™, Excel™ I ve PowerPoint™) iyi derecede hakimiyet - grafik tasarım uygulamaları (Adobe Illustrator™, PhotoShop™) konusunda temel bilgi Bu beceri ve yeterliliklerin hangi bağlamda edinildiğini belirtin (kurs, iş, seminerler, gönüllü faaliyetler veya boş zaman faaliyetleri, vb.)

Sanatsal beceri ve yeterlilikler (gerekli değilse çıkarın)	Bu kısımda katkı sağlayacağını düşündüğünüz sanatsal beceri ve yeterliliklerinizi belirtin (müzik, yazma becerisi, tasarım vs), örneğin: Marangozluk Bu beceri ve yeterliliklerin, hangi bağlamda edinildiğini belirtin (kurs, iş, seminerler, gönüllü faaliyetler veya boş zaman faaliyetleri, vb.).
Diğer beceri ve yeterlilikler (gerekli değilse çıkarın)	Katkısı olacağını düşündüğünüz ve önceki başlıklar altında bahsedilmeyen diğer beceri ve yeterliliklerinizi burada belirtin (hobiler, spor, gönüllü organizasyonlardaki sorumluluklarınız), örneğin: trekking Bu beceri ve yeterliliklerin, hangi bağlamda edinildiğini belirtin (kurs, iş, seminerler, gönüllü faaliyetler veya boş zaman faaliyetleri, vb.).
Sürücü belgesi (gerekli değilse çıkarın)	Sürücü belgesin olup olmadığını, varsa hangi araç sınıfı için olduğunu belirtin, örneğin: B Sınıfı
İlave bilgi (geerkli değilse çıkarın)	İlgili olduğunu düşündüğünüz diğer bilgileri burada belirtin (yayınlar veya araştırmalar; profesyonel organizasyonlara üyelik, askerlik bilgisi [eğer önemli olduğunu düşünüyorsanız askerlik hizmetini tamamlamış olduğunuzu belirtebilirsiniz], medeni durum [belirtmek önemli ise], iletişim kişileri veya referanslar [adı, iş unvanı, temas bilgileri, aşağıdaki nota bakınız]), örneğin: **Yayın** Makale: H3o-yüklü beyin hücresinin moleküler karakterizasyonu, İmmunoloji, New York, 02/2002 **Notlar:** - Onayını almadan bir irtibat ya da referans kişisinin adresini vermeyin; özgeçmişi aşırı doldurmamak için "talep edilmesi durumunda referanslar verilecektir" şeklinde belirtmek daha uygundur; - uygun olduğu yerlerde, yayımlarınızın veya araştırmalarınızı kısaca tanımlayın ve belge türünü belirtin (tez, madde, rapor, vs).
Ek (gerekli değilse çıkarın)	Özgeçmişe eklenen belgeleri listeleyin, örneğin: - Kazanılan derecelerin ve diğer yeterliliklerin birer örneği (resmi bir yeterlilikle sonuçlanmayan eğitim kurslarının sonunda verilmiş sertifikalar dahil); - Çalışma veya iş yerleştirmelerine ilişkin belgeler; - yayınlar, araştırmalar vb. **Notlar:** - CV'nizi okuyacak olan kişiye yardımcı olmak için özgeçmişinize ekleyeceğiniz belgeleri mantıksal bir sırada listeleyin (örneğin gerekli olması durumunda dereceleri veya çalışmanıza ilişkin belgelerini numaralandırarak sıralayın); - kaybolabileceği için derecelerin veya yeterlilik sertifikalarının asıllarını göndermeyin, fotokopiler yeterlidir.

EK3
EUROPASS DİL PASAPORTU

Europass Dil Pasaportu

Avrupa Konseyi tarafından geliştirilen Avrupa Dil Portfolyosunun Parçası

SOYAD Ad	
Doğum tarihi (*)	
Ana dil(ler)	
Diğer dil(ler)	

Dil becerilerin kişisel değerlendirmesi (**)

Anlama		Konuşma		Yazma
Dinleme	Okuma	Karşılıklı konuşma	Sözlu anlatim	Yazili anlatim

Diploma(lar) veya sertifika(lar) (*)

Diploma veya sertifika başlığı	Veren kurum	Tarih	Avrupa düzeyi (***)

Dil deneyim(ler)i (*)

Açıklama	Başlangıç	Bitiş

Dil becerilerin kişisel değerlendirmesi (**)

Anlama		Konuşma		Yazma
Dinleme	Okuma	Karşılıklı konuşma	Sözlu anlatim	Yazili anlatim

Diploma(lar) veya sertifikal(ar) (*)

Diploma veya sertifika başlığı	Veren kurum	Tarih	Avrupa düzeyi (***)

Dil deneyim(ler)i (*)

Açıklama	Başlangıç	Bitiş

(*) İşaretli kısımlar opsiyoneldir. (**) İşaretliler için Kişisel Değerlendirme Tablosuna bakınız (***) İşaretliler için ise diplomanın ya da sertifikanın orjinalinde belirtilmişse Avrupa Ortak Ölçüt Çerçevesi (Common European Framework of Reference-CEF) düzeyini kullanın.

Açıklayıcı Not

Avrupa Konseyi'nin geliştirdiği Avrupa Dil Portfolyosu'nun bir parçası olan Europass Dil Pasaportu, ulaşıla dil yeterlilik düzeyinin kaydedilmesi amacıyla Avrupa Ortak Dil Ölçütleri Çerçevesi'nin 6 aşamalı Avrupa Düzeyini kullanır.

Europass Dil Pasaportu hakkında daha fazla bilgi için: http://europass.cedefop.europa.eu Avrupa Dil Portfolyosu hakkında daha fazla bilgi için: www.coe.int/portfolio

Europass Dil Pasaportu şablonu yukarıda belirtilen websitelerinden ücretsiz olarak indirilebilir.

© Avrupa Konseyi ve Avrupa Toplulukları 20060628

AVRUPA DÜZEYLERİ KİŞİSEL DEĞERLENDİRME TABLOSU

© Avrupa Konseyi: Avrupa Ortak Dil Ölçütleri Çerçevesi (CEF)

		A1	A2	B1	B2	C1	C2
ANLAMA	Dinleme	Benimle, ailemle ve yakın çevremle ilgili tanıdık sözcükleri ve çok temel kalıpları, yavaş ve net konuşulduğunda anlayabilirim.	Beni doğrudan ilgilendiren konularla ilişkili kalıpları ve çok sık kullanılan sözcükleri anlayabilirim. (Örneğin; En temel kişisel ve ailevi bilgiler, alışveriş, yerel çevre, meslek). Kısa, net, basit ileti ve duyurulardaki temel düşünceyi kavrayabilirim.	İş, okul, boş zaman vb. ortamlarda sürekli karşılaşılan bildik konulardaki net, standart konuşmanın ana hatlarını anlayabilirim. Güncel olaylar ya da kişisel ilgi alanıma giren konularla ilgili radyo ve televizyon programlarının çoğunun ana hatlarını yavaş ve net olduğunda anlayabilirim.	Güncel bir konu olması koşuluyla uzun konuşma ve sunumları anlayabilir, karmaşık tümcelerle yapılan tartışmaları takip edebilirim. Televizyon haberlerini ve güncel olaylara ilişkin programların çoğunu anlayabilirim. Standart dilin kullanıldığı filmlerin çoğunu anlayabilirim.	Açıkça yapılandırılmamış ve ilişkiler açıkça belirtilmemiş sadece ima edilmiş olsa bile uzun konuşmaları anlayabilirim. Televizyon programlarını ve filmleri fazla zorluk çekmeden anlayabilirim.	İster canlı ister yayın ortamında olsun, hiçbir konuşma türünü anlamakta zorluk çekmem. Sadece normal anadili konuşma hızında ise, aksana alışabilmem için biraz zamana ihtiyacım olabilir.
	Okuma	Katalog, duyuru ya da afiş gibi yazılı metinlerdeki bildik adları, sözcükleri ve çok basit tümceleri anlayabilirim.	Kısa ve basit metinleri okuyabilirim. İlanlar, kullanım kılavuzları, mönüler ve zaman çizelgeleri gibi basit günlük metinlerdeki genel bilgileri kavrayabilir ve kısa kişisel mektupları anlayabilirim.	Meslekle ilgili ya da günlük dilde en sık kullanılan sözcükleri içeren metinleri anlayabilirim. Kişisel mektuplarda belirtilen olay, duygu ve dilekleri anlayabilirim.	Yazarların belirli tutum ya da görüşü benimsedikleri, güncel sorunlarla ilgili makaleleri ve raporları okuyabilirim. Çağdaş edebi düzyazıyı anlayabilirim. .	Üslup farklılıklarını da ayırt ederek uzun ve karmaşık, somut ya da edebi metinleri okuyabilir, ilgi alanımla alakalı olmasalar bile herhangi bir uzmanlık alanına giren makale ve uzun teknik bilgileri anlayabilirim.	Kullanım kılavuzları, uzmanlık alanına yönelik makaleler ve yazınsal yapıtlar gibi soyut, yapısal ve dilbilgisel açıdan karmaşık hemen hemen tüm metin türlerini kolaylıkla okuyabilir ve anlayabilirim.
KONUŞMA	Karşılıklı Konuşma	Karşımdaki kişinin söylediklerini daha yavaş bir konuşma hızında yinelemesi ve söylemek istediklerimi oluşturmada bana yardımcı olması koşuluyla, basit yoldan iletişim kurabilirim. O anki gereksinime ya da çok bildik konulara ilişkin alanlarda basit sorular sorabilir ve cevap verebilirim.	Bildik konular ve faaliyetler hakkında doğrudan bilgi alışverişini gerektiren basit ve alışılmış işlerde iletişim kurabilirim. Genellikle konuşmayı sürdürebilecek kadar anlamasam da kısa sohbetlere katılabilirim.	Dilin konuşulduğu ülkede seyahat ederken ortaya çıkabilecek bir çok durumla başa çıkabilirim. Bildik, ilgi alanıma giren ya da günlük yaşamla ilgili (Örneğin; aile, hobi, iş, yolculuk ve güncel olaylar gibi) konularda hazırlık yapmadan konuşmalara katılabilirim.	Öğrendiğim dili anadili olarak konuşan kişilerle anlaşmayı mümkün kılacak bir akıcılık ve doğallıkla iletişim kurabilirim. Bildik konularlardaki tartışmalarda, kendi görüşlerimi açıklayıp destekleyerek etkin bir rol oynayabilirim.	Kullanacağım sözcükleri çok fazla aramaksızın, kendimi akıcı ve doğal bir biçimde ifade edebilirim. Dili, toplumsal ve mesleki amaçlar için esnek ve etkili bir şekilde kullanabilirim. Düşünce ve fikirlerimi açık bir ifadeyle dile getirebilir ve karşımdakilerin konuşmalarıyla ilişkilendirebilirim	Hiç zorlanmadan her türlü konuşma ya da tartışmaya katılabilir; deyimler ve konuşma diline ait ifadeleri anlayabilirim. Kendimi akıcı bir şekilde ifade edebilir, anlamdaki ince ayrıntıları kesin ve doğru bir biçimde vurgulayabilirim. Bir sorunla karşılaşırsam, geriye dönüp, karşımdaki insanların fark etmelerine fırsat vermeyecek bir ustalıkla ifadelerimi yeniden yapılandırabilirim.
	Sözlü Anlatım	Yaşadığım yeri ve tanıdığım insanları betimlemek için basit kalıpları ve tümceleri kullanabilirim.	Basit bir dille ailemi ve diğer insanları, yaşam koşullarımı, eğitim geçmişimi ve son işimi betimlemek için bir dizi kalıp ve tümceyi kullanabilirim.	Deneyimlerimi, hayallerimi, umutlarımı, isteklerimi ve olayları betimlemek için çeşitli kalıpları yalın bir yoldan birbirinebağlayabilirim. Düşünce ve planlara ilişkin açıklamaları ve nedenleri kısaca sıralayabilirim. Bir öyküyü anlatabilirim, bir kitap ya da filmin konusunu aktarabilirim ve izlenimlerimi belirtebilirim.	İlgi alanıma giren çeşitli konularda açık ve ayrıntılı bilgi verebilirim. Çeşitli seçeneklerin olumlu ve olumsuz yanlarını ortaya koyarak bir konu hakkında görüş bildirebilirim.	Karmaşık konuları, alt temalarla bütünleştirerek, açık ve ayrıntılı bir biçimde betimleyebilir, belirli bakış açıları geliştirip uygun bir sonuçla konuşmamı tamamlayabilirim.	Her konuda bağlama uygun bir üslupla ve dinleyenin önemli noktaları ayırt edip anımsamasına yardımcı olacak şekilde konuşmamı etkili ve mantıksal bir şekilde yapılandırabilir, açık, akıcı bir betimleme ya da karşıt görüş sunabilirim.
YAZMA	Yazılı Anlatım	Kısa ve basit tümcelerle kartpostal yazabilirim. Örneğin; Tatil kartpostalıyla selam göndermek gibi. Kişisel bilgi içeren formları doldurabilirim Örneğin: Otel kayıt formuna isim, uyruk ve adres yazmak gibi.	Kısa, basit notlar ve iletiler yazabilirim. Teşekkür mektubu gibi çok kısa kişisel mektupları yazabilirim.	Bildik ya da ilgi alanıma giren konularla bağlantılı bir metin yazabilirim. Deneyim ve izlenimlerimi betimleyen kişisel mektuplar yazabilirim.	İlgi alanıma giren çok çeşitli konularda anlaşılır, ayrıntılı metinler yazabilirim. Belirli bir bakış açısına destek vererek ya da karşı çıkarak bilgi sunan ve nedenler ileri süren bir kopozisyon ya da rapor yazabilirim. Olayların ve deneyimlerin benim için taşıdıkları önemi ön plana çıkaran mektuplar yazabilirim.	Görüşlerimi ayrıntılı bir biçimde, açık ve iyi yapılandırılmış metinlerle ifade edebilirim. Bir mektup, kompozisyon ya da rapor yazabilirim. Önemli olduğunu düşündüğüm konuları ön plana çıkararak karmaşık konularda yazabilirim. Hedef belirlediğim okuyucu kitlesine uygun bir üslup seçebilirim.	Uygun bir üslup açık, akıcı metinler yazabilirim. Okuyucunun önemli noktaları ayırt edip anımsamasına yardımcı olacak etkili, mantıksal bir yapılandırmayla bir durum ortaya koyan karmaşık mektuplar, raporlar ya da makaleler yazabilirim. Meslekî ya da edebî yapıt özetleri ve eleştirileri yazabilirim.

europass

Europass Language Passport

Part of the European Language Portfolio developed by the Council of Europe

SURNAME(S) FIRST NAME(S) Andrew Steve

Date of birth (*) 03/04/1977

Mother tongue(s) English

Other language(s) French Spanish

FRENCH

Self-assessment of language skills (**)

Understanding				Speaking				Writing	
Listening		Reading		Spoken interaction		Spoken production			
C1	Proficient user	A2	Basic User	B2	Independent user	B2	Independent user	C1	Proficient user

Diploma(s) or certificate(s) (*)

Title of diploma(s) or certificate(s)	Awarding body	Year	European level (***)
DELF, Unités 1-4	Institut Français, London	1996	-
GCSE-level, Grade B	Alliance française, Birmingham	1998	-

Linguistic experience(s) (*)

Description	From	To
Temporary work as hotel receptionist in London with frequent French-speaking guests	1997	2000
Holiday jobs as camp leader in French-speaking Switzerland	1995	1997

SPANISH

Self-assessment of language skills (**)

Understanding				Speaking				Writing	
Listening		Reading		Spoken interaction		Spoken production			
B2	Independent user	C1	Proficient user	B1	Independent user	B1	Independent user	B2	Independent user

Linguistic experience(s) (*)

Description	From	To
School exchange programme in Bilbao: one month living with a Spanish-speaking family	01/06/1990	30/06/1990

(*) Headings marked with an asterisk are optional (**) See Self-assessment grid on reverse (***) Common European Framework of Reference (CEF) level if specified on the original certificate or diploma.

Explanatory note

The Europass Language Passport is part of the European Language Portfolio developed by the Council of Europe. It uses the 6 European levels of the Common European Framework of Reference for Languages (CEF) to record the level of language proficiency achieved in a standardised format.
More info on the Europass Language Passport: http://europass.cedefop.europa.eu - More info on the European Language Portfolio: www.coe.int/portfolio
The template of the Europass language passport can be downloaded free of charge from the above websites.

© 2004 Council of Europe and European Communities

COUNCIL OF EUROPE CONSEIL DE L'EUROPE

European Language Portfolio

Portfolio européen des langues

Dil Pasaportu
Language Passport
Passeport de langues
Sprachenpass

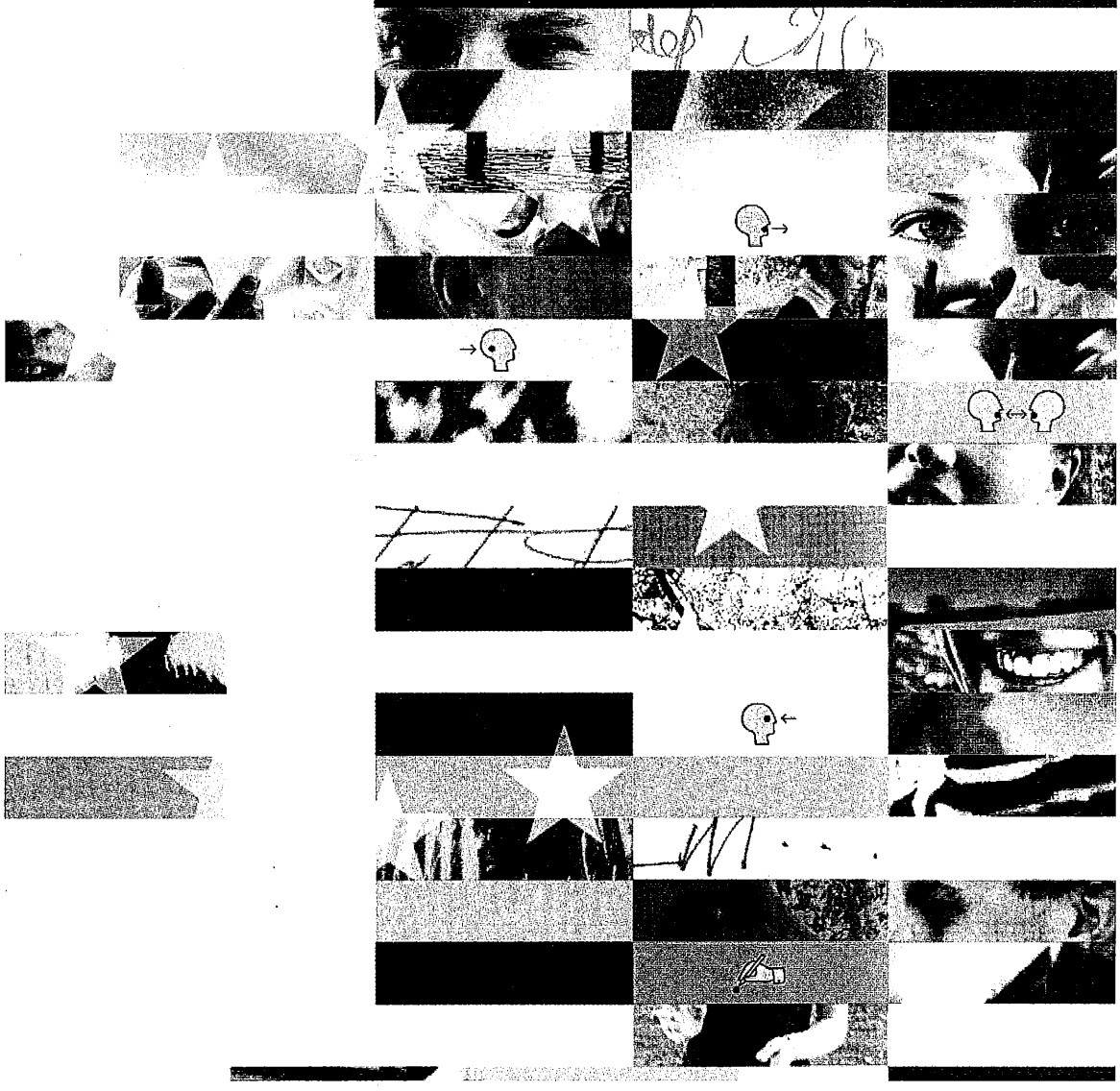

Dil Becerileri Profili
Profile of Language Skills
Profil linguistique
Profil der Sprachkenntnisse

Ana dil/diller
Mother-tongue(s)
Langue(s) maternelle(s)
Muttersprache(n)

Diğer diller
Other languages
Autres langues
Andere Sprachen

Kendini değerlendirme
Self-assessment
Auto-évaluation

Dinleme
Listening
Ecouter
Hören

Karşılıklı konuşma
Spoken interaction
Prendre part à une conversation
An Gesprächen teilnehmen

Yazılı anlatım
Writing
Ecrire
Schreiben

Okuma
Reading
Lire
Lesen

Sözlü anlatım
Spoken production
S'exprimer oralement en continu
Zusammenhängend sprechen

Dil ***Language***
Langue ***Sprache***

Dil Language Langue Sprache

	A1	A2	B1	B2	C1	C2

Example
Beispiel
Örnek
Exemple

Dil ***Language***
Langue ***Sprache***

	A1	A2	B1	B2	C1	C2

Dil ***Language***
Langue ***Sprache***

	A1	A2	B1	B2	C1	C2

Adı
Name
Nom
Name

COUNCIL OF EUROPE CONSEIL DE L'EUROPE
European Language Portfolio
Portfolio européen des langues

Kendini değerlendirme
Self-assessment
Auto-évaluation
Selbstbeurteilung

Dinleme
Listening
Ecouter
Hören

Okuma
Reading
Lire
Lesen

Karşılıklı konuşma
Spoken interaction
Prendre part à une conversation
An Gesprächen teilnehmen

Sözlü anlatım
Spoken production
S'exprimer oralement en continu
Zusammenhängend sprechen

Yazılı anlatım
Writing
Ecrire
Schreiben

Dil *Language*
Langue *Sprache*

	A1	A2	B1	B2	C1	C2

Dil *Language*
Langue *Sprache*

	A1	A2	B1	B2	C1	C2

Dil *Language*
Langue *Sprache*

	A1	A2	B1	B2	C1	C2

Dil *Language*
Langue *Sprache*

	A1	A2	B1	B2	C1	C2

Kendini değerlendirme tablosu

COUNCIL OF EUROPE CONSEIL DE L'EUROPE
European Language Portfolio
Portfolio européen des langues

	A1	A2	B1	B2	C1	C2
Anlama Dinleme	Benimle, ailemle ve yakın çevremle ilgili tanıdık sözcükleri ve çok temel kalıpları, yavaş ve net konuşulduğunda anlayabilirim.	Beni doğrudan ilgilendiren konularla ilişkili kalıpları ve çok sık kullanılan sözcükleri anlayabilirim. (Örneğin; en temel kişisel ve ailevi bilgiler, alışveriş, yerel çevre, meslek). Kısa, net, basit ileti ve duyurulardaki temel düşünceyi kavrayabilirim.	İş, okul, boş zaman ve benzeri ortamlarda sürekli karşılaşılan bildik konulardaki net, standart konuşmanın ana hatlarını anlayabilirim. Güncel olaylar ya da kişisel ilgi alanıma giren konularla ilgili radyo ve televizyon programlarının çoğunun ana hatlarını yavaş ve net olduğunda anlayabilirim.	Güncel bir konu olması koşuluyla uzun konuşma ve sunumları anlayabilir, karmaşık tümcelerle yapılan tartışmaları takip edebilirim. Televizyon haberlerini ve güncel olaylara ilişkin programların çoğunu anlayabilirim. Standart dilin kullanıldığı filmlerin çoğunu anlayabilirim.	Açıkça yapılandırılmamış ve ilişkiler açıkça belirtilmemiş sadece ima edilmiş olsa bile, uzun konuşmaları anlayabilirim. Televizyon programlarını ve filmleri fazla zorluk çekmeden anlayabilirim.	İster canlı, ister yayın ortamında olsun hiçbir konuşma türünü anlamakta zorluk çekmem. Sadece, normal anadili konuşma hızında ise, aksana alışabilmem için biraz zamana ihtiyacım olabilir.
 Okuma	Katalog, duyuru ya da afiş gibi yazılı metinlerdeki bildik adları, sözcükleri ve çok basit tümceleri anlayabilirim.	Kısa ve basit metinleri okuyabilirim. İlanlar, kullanım kılavuzları, mönüler ve zaman çizelgeleri gibi basit günlük metinlerdeki genel bilgileri kavrayabilir ve kısa kişisel mektupları anlayabilirim.	Meslekle ilgili ya da günlük dilde en sık kullanılan sözcükleri içeren metinleri anlayabilirim. Kişisel mektuplarda belirtilen olay, duygu ve dilekleri anlayabilirim.	Yazarların belirli tutum ya da görüşü benimsedikleri, güncel sorunlarla ilgili makaleleri ve raporları okuyabilirim. Çağdaş edebi metinleri anlayabilirim.	Üslup farklılıklarını da ayırt ederek uzun ve karmaşık, somut ya da edebi metinleri okuyabilir, ilgi alanımla alakalı olmasalar bile herhangi bir uzmanlık alanına giren makale ve uzun teknik bilgileri anlayabilirim.	Kullanım kılavuzları, uzmanlık alanına yönelik makaleler ve yazınsal yapıtlar gibi soyut, yapısal ve dilbilgisel açıdan karmaşık hemen hemen tüm metin türlerini kolaylıkla okuyabilir ve anlayabilirim.
Konuşma Karşılıklı konuşma	Karşımdaki kişinin söylediklerini daha yavaş bir konuşma hızında yinelemesi ve söylemek istediklerimi oluşturmada bana yardımcı olması koşuluyla, basit yoldan iletişim kurabilirim. O anki gereksinime ya da çok bildik konulara ilişkin alanlarda basit sorular sorabilir ve cevap verebilirim.	Bildik konular ve faaliyetler hakkında doğrudan bilgi alışverişini gerektiren basit ve alışılmış işlerde iletişim kurabilirim. Genellikle konuşmayı sürdürebilecek kadar anlamasam da kısa sohbetlere katılabilirim.	Dilin konuşulduğu ülkede seyahat ederken ortaya çıkabilecek bir çok durumla başa çıkabilirim. Bildik, ilgi alanıma giren ya da günlük yaşamla ilgili (Örneğin; aile, hobi, iş, yolculuk ve güncel olaylar gibi) konularda hazırlık yapmadan konuşmalara katılabilirim.	Öğrendiğim dili anadili olarak konuşan kişilerle anlaşmayı mümkün kılacak bir akıcılık ve doğallıkla iletişim kurabilirim. Bildik konulardaki tartışmalarda, kendi görüşlerimi açıklayıp destekleyerek etkin bir rol oynayabilirim.	Kullanacağım sözcükleri çok fazla aramaksızın, kendimi akıcı ve doğal bir biçimde ifade edebilirim. Dili, toplumsal ve mesleki amaçlar için esnek ve etkili bir şekilde kullanabilirim. Düşünce ve fikirlerimi açık bir anlatımla dile getirebilir ve karşımdakilerin konuşmalarıyla ilişkilendirebilirim.	Hiç zorlanmadan her türlü konuşma ya da tartışmaya katılabilir; deyimler ve konuşma diline ait ifadeleri anlayabilirim. Kendimi akıcı bir şekilde ifade edebilir, anlamdaki ince ayrıntıları kesin ve doğru bir biçimde vurgulayabilirim. Bir sorunla karşılaşırsam, geriye dönüp, karşımdaki insanların fark etmelerine fırsat vermeyecek bir ustalıkla ifadelerimi yeniden yapılandırabilirim.
 Sözlü anlatım	Yaşadığım yeri ve tanıdığım insanları betimlemek için basit kalıpları ve tümceleri kullanabilirim.	Basit bir dille ailemi ve diğer insanları, yaşam koşullarımı, eğitim geçmişimi ve son işimi betimlemek için bir dizi kalıp ve tümceyi kullanabilirim.	Deneyimlerimi, hayallerimi, umutlarımı, isteklerimi ve olayları betimlemek için çeşitli kalıpları yalın bir yoldan birbirine bağlayabilirim. Düşünce ve planlara ilişkin açıklamaları ve nedenleri kısaca sıralayabilirim. Bir öyküyü anlatabilir, bir kitap ya da filmin konusunu aktarabilir ve izlenimlerimi belirtebilirim.	İlgi alanıma giren çeşitli konularda açık ve ayrıntılı bilgi verebilirim. Çeşitli seçeneklerin olumlu ve olumsuz yanlarını ortaya koyarak bir konu hakkında görüş bildirebilirim.	Karmaşık konuları alt temalarla bütünleştirerek, açık ve ayrıntılı bir biçimde betimleyebilir, belirli bakış açıları geliştirip uygun bir sonuçla konuşmamı tamamlayabilirim.	Her konuda, bağlama uygun bir üslupla ve dinleyenin önemli noktaları ayırt edip anımsamasına yardımcı olacak şekilde konuşmamı etkili ve mantıksal bir şekilde yapılandırabilir, açık, akıcı bir betimleme ya da karşıt görüşü sunabilirim.
Yazma Yazılı anlatım	Kısa ve basit tümcelerle kartpostal yazabilirim, örneğin; tatil kartpostalıyla selam göndermek gibi. Kişisel bilgi içeren formları doldurabilirim, örneğin; otel kayıt formuna isim, uyruk ve adres yazmak gibi.	Kısa, basit notlar ve iletiler yazabilirim. Teşekkür mektubu gibi çok kısa kişisel mektuplar yazabilirim.	Bildik ya da ilgi alanıma giren konularla bağlantılı bir metin yazabilirim. Deneyim ve izlenimlerimi betimleyen kişisel mektuplar yazabilirim.	İlgi alanıma giren çok çeşitli konularda anlaşılır, ayrıntılı metinler yazabilirim. Belirli bir bakış açısına destek vererek ya da karşı çıkarak bilgi sunan ve nedenler ileri süren bir kompozisyon ya da rapor yazabilirim. Olayların ve deneyimlerin benim için taşıdıkları önemi ön plana çıkaran mektuplar yazabilirim.	Görüşlerimi ayrıntılı bir biçimde, açık ve iyi yapılandırılmış metinlerle ifade edebilirim. Bir mektup, kompozisyon ya da raporda, önemli olduğunu düşündüğüm konuları ön plana çıkararak karmaşık konularda yazabilirim. Hedef belirlediğim okuyucu kitlesine uygun bir üslup seçebilirim.	Uygun bir üslupla açık, akıcı metinler yazabilirim. Okuyucunun önemli noktaları ayırt edip anımsamasına yardımcı olacak etkili, mantıksal bir yapılandırmayla bir durum ortaya koyan karmaşık mektuplar, raporlar ya da makaleler yazabilirim. Meslekî ya da edebî yapıt özetleri ve eleştirileri yazabilirim.

Self-assessment grid

COUNCIL OF EUROPE CONSEIL DE L'EUROPE
European Language Portfolio
Portfolio européen des langues

	A1	A2	B1	B2	C1	C2
Understanding Listening	I can understand familiar words and very basic phrases concerning myself, my family and immediate concrete surroundings when people speak slowly and clearly.	I can understand phrases and the highest frequency vocabulary related to areas of most immediate personal relevance (e.g. very basic personal and family information, shopping, local area, employment). I can catch the main point in short, clear, simple messages and announcements.	I can understand the main points of clear standard speech on familiar matters regularly encountered in work, school, leisure, etc. I can understand the main point of many radio or TV programmes on current affairs or topics of personal or professional interest when the delivery is relatively slow and clear.	I can understand extended speech and lectures and follow even complex lines of argument provided the topic is reasonably familiar. I can understand most TV news and current affairs programmes. I can understand the majority of films in standard dialect.	I can understand extended speech even when it is not clearly structured and when relationships are only implied and not signalled explicitly. I can understand television programmes and films without too much effort.	I have no difficulty in understanding any kind of spoken language, whether live or broadcast, even when delivered at fast native speed, provided I have some time to get familiar with the accent.
Reading	I can understand familiar names, words and very simple sentences, for example on notices and posters or in catalogues.	I can read very short, simple texts. I can find specific, predictable information in simple everyday material such as advertisements, prospectuses, menus and timetables and I can understand short simple personal letters.	I can understand texts that consist mainly of high frequency everyday or job-related language. I can understand the description of events, feelings and wishes in personal letters.	I can read articles and reports concerned with contemporary problems in which the writers adopt particular attitudes or viewpoints. I can understand contemporary literary prose.	I can understand long and complex factual and literary texts, appreciating distinctions of style. I can understand specialised articles and longer technical instructions, even when they do not relate to my field.	I can read with ease virtually all forms of the written language, including abstract, structurally or linguistically complex texts such as manuals, specialised articles and literary works.
Speaking Spoken interaction	I can interact in a simple way provided the other person is prepared to repeat or rephrase things at a slower rate of speech and help me formulate what I'm trying to say. I can ask and answer simple questions in areas of immediate need or on very familiar topics.	I can communicate in simple and routine tasks requiring a simple and direct exchange of information on familiar topics and activities. I can handle very short social exchanges, even though I can't usually understand enough to keep the conversation going myself.	I can deal with most situations likely to arise whilst travelling in an area where the language is spoken. I can enter unprepared into conversation on topics that are familiar, of personal interest or pertinent to everyday life (e.g. family, hobbies, work, travel and current events).	I can interact with a degree of fluency and spontaneity that makes regular interaction with native speakers quite possible. I can take an active part in discussion in familiar contexts, accounting for and sustaining my views.	I can express myself fluently and spontaneously without much obvious searching for expressions. I can use language flexibly and effectively for social and professional purposes. I can formulate ideas and opinions with precision and relate my contribution skilfully to those of other speakers.	I can take part effortlessly in any conversation or discussion and have a good familiarity with idiomatic expressions and colloquialisms. I can express myself fluently and convey finer shades of meaning precisely. If I do have a problem I can backtrack and restructure around the difficulty so smoothly that other people are hardly aware of it.
Spoken production	I can use simple phrases and sentences to describe where I live and people I know.	I can use a series of phrases and sentences to describe in simple terms my family and other people, living conditions, my educational background and my present or most recent job.	I can connect phrases in a simple way in order to describe experiences and events, my dreams, hopes and ambitions. I can briefly give reasons and explanations for opinions and plans. I can narrate a story or relate the plot of a book or film and describe my reactions.	I can present clear, detailed descriptions on a wide range of subjects related to my field of interest. I can explain a viewpoint on a topical issue giving the advantages and disadvantages of various options.	I can present clear, detailed descriptions of complex subjects integrating sub-themes, developing particular points and rounding off with an appropriate conclusion.	I can present a clear, smoothly-flowing description or argument in a style appropriate to the context and with an effective logical structure which helps the recipient to notice and remember significant points.
Writing Writing	I can write a short, simple postcard, for example sending holiday greetings. I can fill in forms with personal details, for example entering my name, nationality and address on a hotel registration form.	I can write short, simple notes and messages. I can write a very simple personal letter, for example thanking someone for something.	I can write simple connected text on topics which are familiar or of personal interest. I can write personal letters describing experiences and impressions.	I can write clear, detailed text on a wide range of subjects related to my interests. I can write an essay or report, passing on information or giving reasons in support of or against a particular point of view. I can write letters highlighting the personal significance of events and experiences.	I can express myself in clear, well-structured text, expressing points of view at some length. I can write about complex subjects in a letter, an essay or a report, underlining what I consider to be the salient issues. I can select a style appropriate to the reader in mind.	I can write clear, smoothly-flowing text in an appropriate style. I can write complex letters, reports or articles which present a case with an effective logical structure which helps the recipient to notice and remember significant points. I can write summaries and reviews of professional or literary works.

Grille pour l'auto-évaluation

COUNCIL OF EUROPE CONSEIL DE L'EUROPE
European Language Portfolio
Portfolio européen des langues

	A1	A2	B1	B2	C1	C2
Comprendre Ecouter	Je peux comprendre des mots familiers et des expressions très courantes au sujet de moi-même, de ma famille et de l'environnement concret et immédiat, si les gens parlent lentement et distinctement.	Je peux comprendre des expressions et un vocabulaire très fréquent relatifs à ce qui me concerne de très près (par ex. moi-même, ma famille, les achats, l'environnement proche, le travail). Je peux saisir l'essentiel d'annonces et des messages simples et clairs.	Je peux comprendre les points essentiels quand un langage clair et standard est utilisé et s'il s'agit de sujets familiers concernant le travail, l'école, les loisirs, etc. Je peux comprendre l'essentiel de nombreuses émissions de radio ou de télévision sur l'actualité ou sur des sujets qui m'intéressent à titre personnel ou professionnel si l'on parle d'une façon relativement lente et distincte.	Je peux comprendre des conférences et des discours assez longs et même suivre une argumentation complexe si le sujet m'en est relativement familier. Je peux comprendre la plupart des émissions de télévision sur l'actualité et les informations. Je peux comprendre la plupart des films en langue standard.	Je peux comprendre un long discours même s'il n'est pas clairement structuré et que les articulations sont seulement implicites. Je peux comprendre les émissions de télévision et les films sans trop d'effort.	Je n'ai aucune difficulté à comprendre le langage oral, que ce soit dans les conditions du direct ou dans les médias et quand on parle vite, à condition d'avoir du temps pour me familiariser avec un accent particulier.
 Lire	Je peux comprendre des noms familiers, des mots ainsi que des phrases très simples, par exemple dans des annonces, des affiches ou des catalogues.	Je peux lire des textes cours très simples. Je peux trouver une information particulière prévisible dans des documents courants comme les petites publicités, les prospectus, les menus et les horaires et je peux comprendre des lettres personnelles courtes et simples.	Je peux comprendre des textes rédigés essentiellement dans une langue courante ou relatifs à mon travail. Je peux comprendre la description d'événements, l'expression de sentiments et de souhaits dans des lettres personnelles.	Je peux lire des articles et des rapports sur des questions contemporaines dans lesquels les auteurs adoptent une attitude particulière ou un certain point de vue. Je peux comprendre un texte littéraire contemporain en prose.	Je peux comprendre des texte factuels ou littéraires longs et complexes et en apprécier les différences de style. Je peux comprendre des articles spécialisés et de longues instructions techniques même lorsqu'ils ne sont pas en relation avec mon domaine.	Je peux lire sans effort tout type de texte, même abstrait ou complexe quant au fond ou à la forme, par exemple un manuel, un article spécialisé ou une œuvre littéraire.
Parler Prendre part à une conversation	Je peux communiquer, de façon simple, à condition que l'interlocuteur soit disposé à répéter ou à reformuler ses phrases plus lentement et à m'aider à formuler ce que j'essaie de dire. Je peux poser des questions simples sur des sujets familiers ou sur ce dont j'ai immédiatement besoin, ainsi que répondre à de telles questions.	Je peux communiquer lors de tâches simples et habituelles ne demandant qu'un échange d'informations simple et direct sur des sujets et des activités familiers. Je peux avoir des échanges très brefs même si, en règle générale, je ne comprends pas assez pour poursuivre une conversation.	Je peux faire face à la majorité des situations que l'on peut rencontrer au cours d'un voyage dans une région où la langue est parlée. Je peux prendre part sans préparation à une conversation sur des sujets familiers ou d'intérêt personnel ou qui concernent la vie quotidienne (par exemple famille, loisirs, travail, voyage et actualité.)	Je peux communiquer avec un degré de spontanéité et d'aisance qui rende possible une interaction normale avec un locuteur natif. Je peux participer activement à une conversation dans des situations familières, présenter et défendre mes opinions.	Je peux m'exprimer spontanément et couramment sans trop apparemment devoir chercher mes mots. Je peux utiliser la langue de manière souple et efficace pour des relations sociales ou professionnelles. Je peux exprimer mes idées et opinions avec précision et lier mes interventions à celles de mes interlocuteurs.	Je peux participer sans effort à toute conversation ou discussion et je suis aussi très à l'aise avec les expressions idiomatiques et les tournures courantes. Je peux m'exprimer couramment et exprimer avec précision de fines nuances de sens. En cas de difficulté, je peux faire marche arrière pour y remédier avec assez d'habileté et pour qu'elle passe presque inaperçue.
 S'exprimer oralement en continu	Je peux utiliser des expressions et des phrases simples pour décrire mon lieu d'habitation et les gens que je connais.	Je peux utiliser une série de phrases ou d'expressions pour décrire en termes simples ma famille et d'autres gens, mes conditions de vie, ma formation et mon activité professionnelle actuelle ou récente.	Je peux articuler des expressions de manière simple afin de raconter des expériences et des événements, mes rêves, mes espoirs ou mes buts. Je peux brièvement donner les raisons et explications de mes opinions ou projets. Je peux raconter une histoire ou l'intrigue d'un livre ou d'un film et exprimer mes réactions.	Je peux m'exprimer de façon claire et détaillée sur une grande gamme de sujets relatifs à mes centres d'intérêt. Je peux développer un point de vue sur un sujet d'actualité et expliquer les avantages et les inconvénients de différentes possibilités.	Je peux présenter des descriptions claires et détaillées de sujets complexes, en intégrant des thèmes qui leur sont liés, en développant certains points et en terminant mon intervention de façon appropriée.	Je peux présenter une description ou une argumentation claire et fluide dans un style adapté au contexte, construire une présentation de façon logique et aider mon auditeur à remarquer et à se rappeler les points importants.
Ecrire Ecrire	Je peux écrire une courte carte postale simple, par exemple de vacances. Je peux porter des détails personnels dans un questionnaire, inscrire par exemple mon nom, ma nationalité et mon adresse sur une fiche d'hôtel.	Je peux écrire des notes et messages simples et courts. Je peux écrire une lettre personnelle très simple, par exemple de remerciements.	Je peux écrire un texte simple et cohérent sur des sujets familiers ou qui m'intéressent personnellement. Je peux écrire des lettres personnelles pour décrire expériences et impressions.	Je peux écrire des textes clairs et détaillés sur une grande gamme de sujets relatifs à mes intérêts. Je peux écrire un essai ou un rapport en transmettant une information ou en exposant des raisons pour ou contre une opinion donnée. Je peux écrire des lettres qui mettent en valeur le sens que j'attribue personnellement aux événements et aux expériences.	Je peux m'exprimer dans un texte clair et bien structuré et développer mon point de vue. Je peux écrire sur des sujets complexes dans une lettre, un essai ou un rapport, en soulignant les points que je juge importants. Je peux adopter un style adapté au destinataire.	Je peux écrire un texte clair, fluide et stylistiquement adapté aux circonstances. Je peux rédiger des lettres, rapports ou articles complexes, avec une construction claire permettant au lecteur d'en saisir et de mémoriser les points importants. Je peux résumer et critiquer par écrit un ouvrage professionnel ou une œuvre littéraire.

Raster zur Selbstbeurteilung

COUNCIL OF EUROPE CONSEIL DE L'EUROPE
European Language Portfolio
Portfolio européen des langues

	A1	A2	B1	B2	C1	C2
Verstehen Hören	Ich kann vertraute Wörter und ganz einfache Sätze verstehen, die sich auf mich selbst, meine Familie oder auf konkrete Dinge um mich herum beziehen, vorausgesetzt es wird langsam und deutlich gesprochen.	Ich kann einzelne Sätze und die gebräuchlichsten Wörter verstehen, wenn es um für mich wichtige Dinge geht (z. B. sehr einfache Informationen zur Person und zur Familie, Einkaufen, Arbeit, nähere Umgebung). Ich verstehe das Wesentliche von kurzen, klaren und einfachen Mitteilungen und Durchsagen.	Ich kann die Hauptpunkte verstehen, wenn klare Standardsprache verwendet wird und wenn es um vertraute Dinge aus Arbeit, Schule, Freizeit usw. geht. Ich kann vielen Radio- oder Fernsehsendungen über aktuelle Ereignisse und über Themen aus meinem Berufs- oder Interessengebiet die Hauptinformation entnehmen, wenn relativ langsam und deutlich gesprochen wird.	Ich kann längere Redebeiträge und Vorträge verstehen und auch komplexer Argumentation folgen, wenn mir das Thema einigermassen vertraut ist. Ich kann am Fernsehen die meisten Nachrichtensendungen und aktuellen Reportagen verstehen. Ich kann die meisten Spielfilme verstehen, sofern Standardsprache gesprochen wird.	Ich kann längeren Redebeiträgen folgen, auch wenn diese nicht klar strukturiert sind und wenn Zusammenhänge nicht explizit ausgedrückt sind. Ich kann ohne allzu grosse Mühe Fernsehsendungen und Spielfilme verstehen.	Ich habe keinerlei Schwierigkeit, gesprochene Sprache zu verstehen, gleichgültig ob "live" oder in den Medien, un zwar auch, wenn schnell gesprochen wird. Ich brauche nur etwas Zeit, mich an einen besonderen Akzent zu gewöhnen.
 Lesen	Ich kann einzelne vertraute Namen, Wörter und ganz einfache Sätze verstehen, z. B. auf Schildern, Plakaten oder in Katalogen.	Ich kann ganz kurze, einfache Texte lesen. Ich kann in einfachen Alltagstexten (z. B. Anzeigen, Prospekten, Speisekarten oder Fahrplänen) konkrete, vorhersehbare Informationen auffinden und ich kann kurze, einfache persönliche Briefe verstehen.	Ich kann Texte verstehen, in denen vor allem sehr gebräuchliche Alltags- oder Berufssprache vorkommt. Ich kann private Briefe verstehen, in denen von Ereignissen, Gefühlen und Wünschen berichtet wird.	Ich kann Artikel und Berichte über Probleme der Gegenwart lesen und verstehen, in denen die Schreibenden eine bestimmte Haltung oder einen bestimmten Standpunkt vertreten. Ich kann zeitgenössische literarische Prosatexte verstehen.	Ich kann lange, komplexe Sachtexte und literarische Texte verstehen und Stilunterschiede wahrnehmen. Ich kann Fachartikel und längere technische Anleitungen verstehen, auch wenn sie nicht in meinem Fachgebiet liegen.	Ich kann praktisch jede Art von geschriebenen Texten mühelos lesen, auch wenn sie abstrakt oder inhaltlich und sprachlich komplex sind, z. B. Handbücher, Fachartikel und literarische Werke.
Sprechen An Gesprächen teilnehmen	Ich kann mich auf einfache Art verständigen, wenn mein Gesprächspartner bereit ist, etwas langsamer zu wiederholen oder anders zu sagen, und mir dabei hilft zu formulieren, was ich zu sagen versuche. Ich kann einfache Fragen stellen und beantworten, sofern es sich um unmittelbar notwendige Dinge und um sehr vertraute Themen handelt.	Ich kann mich in einfachen, routinemässigen Situationen verständigen, in denen es um einen einfachen, direkten Austausch von Informationen und um vertraute Themen und Tätigkeiten geht. Ich kann ein sehr kurzes Kontaktgespräch führen, verstehe aber normalerweise nicht genug, um selbst das Gespräch in Gang zu halten.	Ich kann die meisten Situationen bewältigen, denen man auf Reisen im Sprachgebiet begegnet. Ich kann ohne Vorbereitung an Gesprächen über Themen teilnehmen, die mir vertraut sind, die mich persönlich interessieren oder die sich auf Themen des Alltags wie Familie, Hobbys, Arbeit, Reisen, aktuelle Ereignisse beziehen.	Ich kann mich so spontan und fliessend verständigen, dass ein normales Gespräch mit einem Muttersprachler recht gut möglich ist. Ich kann mich in vertrauten Situationen aktiv an einer Diskussion beteiligen und meine Ansichten begründen und verteidigen.	Ich kann mich spontan und fliessend ausdrücken, ohne öfter deutlich erkennbar nach Worten suchen zu müssen. Ich kann die Sprache im gesellschaftlichen und beruflichen Leben wirksam und flexibel gebrauchen. Ich kann meine Gedanken und Meinungen präzise ausdrücken und meine eigenen Beiträge geschickt mit denen anderer verknüpfen.	Ich kann mich mühelos an allen Gesprächen und Diskussionen beteiligen und bin auch mit Redewendungen und umgangssprachlichen Wendungen gut vertraut. Ich kann fliessend sprechen und auch feinere Bedeutungsnuancen genau ausdrücken. Bei Ausdrucksschwierigkeiten kann ich so reibungslos wieder ansetzen und umformulieren, dass man es kaum merkt.
 Zusammenhängend sprechen	Ich kann einfache Wendungen und Sätze gebrauchen, um Leute, die ich kenne, zu beschreiben und um zu beschreiben, wo ich wohne.	Ich kann mit einer Reihe von Sätzen und mit einfachen Mitteln z. B. meine Familie, andere Leute, meine Wohnsituation, meine Ausbildung und meine gegenwärtige oder letzte berufliche Tätigkeit beschreiben.	Ich kann in einfachen zusammenhängenden Sätzen sprechen, um Erfahrungen und Ereignisse oder meine Träume, Hoffnungen und Ziele zu beschreiben. Ich kann kurz meine Meinungen und Pläne erklären und begründen. Ich kann eine Geschichte erzählen oder die Handlung eines Buches oder Films wiedergeben und meine Reaktionen beschreiben.	Ich kann zu vielen Themen aus meinen Interessengebieten eine klare und detaillierte Darstellung geben. Ich kann einen Standpunkt zu einer aktuellen Frage erläutern und Vor- und Nachteile verschiedener Möglichkeiten angeben.	Ich kann komplexe Sachverhalte ausführlich darstellen und dabei Themenpunkte miteinander verbinden, bestimmte Aspekte besonders ausführen und meinen Beitrag angemessen abschliessen.	Ich kann Sachverhalte klar, flüssig und im Stil der jeweiligen Situation angemessen darstellen und erörtern; ich kann meine Darstellung logisch aufbauen und es so den Zuhörern erleichtern, wichtige Punkte zu erkennen und sich diese zu merken.
Schreiben Schreiben	Ich kann eine kurze einfache Postkarte schreiben, z. B. Feriengrüsse. Ich kann auf Formularen, z. B. in Hotels, Namen, Adresse, Nationalität usw. eintragen.	Ich kann kurze, einfache Notizen und Mitteilungen schreiben. Ich kann einen ganz einfachen persönlichen Brief schreiben, z. B. um mich für etwas zu bedanken.	Ich kann über Themen, die mir vertraut sind oder mich persönlich interessieren, einfache zusammenhängende Texte schreiben. Ich kann persönliche Briefe schreiben und darin von Erfahrungen und Eindrücken berichten.	Ich kann über eine Vielzahl von Themen, die mich interessieren, klare und detaillierte Texte schreiben. Ich kann in einem Aufsatz oder Bericht Informationen wiedergeben oder Argumente und Gegenargumente für oder gegen einen bestimmten Standpunkt darlegen. Ich kann Briefe schreiben und darin die persönliche Bedeutung von Ereignissen und Erfahrungen deutlich machen.	Ich kann mich schriftlich klar und gut strukturiert ausdrücken und meine Ansicht ausführlich darstellen. Ich kann in Briefen, Aufsätzen oder Berichten über komplexe Sachverhalte schreiben und die für mich wesentlichen Aspekte hervorheben. Ich kann in meinen schriftlichen Texten den Stil wählen, der für die jeweiligen Leser angemessen ist.	Ich kann klar, flüssig und stilistisch dem jeweiligen Zweck angemessen schreiben. Ich kann anspruchsvolle Briefe und komplexe Berichte oder Artikel verfassen, die einen Sachverhalt gut strukturiert darstellen und so dem Leser helfen, wichtige Punkte zu erkennen und sich diese zu merken. Ich kann Fachtexte und literarische Werke schriftlich zusammenfassen und besprechen.

Dil öğrenme sürecinin özeti ve kültürler arası deneyimler
Summary of language learning and intercultural experiences
Résumé des expériences linguistiques et interculturelles
Überblick über sprachliche und interkulturelle Erfahrungen

Adı
Name
Nom
Name

→1 yıla kadar — *Up to 1 year* — Jusqu'à 1 an — *Bis zu 1 Jahr*

→3 yıla kadar — *Up to 3 years* — Jusqu'à 3 ans — *Bis zu 3 Jahren*

→5 yıla kadar — *Up to 5 years* — Jusqu'à 5 ans — *Bis zu 5 Jahren*

5→ yıldan fazla — *Over 5 years* — Plus de 5 ans — *Mehr als 5 Jahre*

COUNCIL OF EUROPE CONSEIL DE L'EUROPE
European Language Portfolio
Portfolio européen des langues

Dil: *Language:* Langue: *Sprache:*																								
Hedef dilin konuşulduğu ülke/bölgenin dışında dil öğrenimi ve kullanımı: *Language learning and use in country/region where the language is not spoken:* Apprentissage et utilisation de la langue dans le pays/la région où la langue n'est pas utilisée: *Erlernen und Gebrauch der Sprachhe ausserhalb des Gebiets, in dem die Sprache gesprochen wird:*	→1	→3	→5	5→	→1	→3	→5	5→	→1	→3	→5	5→	→1	→3	→5	5→	→1	→3	→5	5→	→1	→3	→5	5→
İlköğretim / ortaöğretim / mesleki eğitim *Primary/secondary/vocational education* Enseignement primaire/secondaire/professionnel *Schulen der Primär-und Sekundärstufe I/II, Berufsschulen*																								
Yüksek öğretim *Higher education* Enseignement supérieur *Hochschulen*																								
Yetişkin eğitimi *Adult education* Formation des adultes *Erwachsenenbildung*																								
Diğer kurslar *Other courses* Autres cours *Andere Kurse*																								
İş yerinde dilin düzenli kullanımı *Regular use in the workplace* Utilisation régulière sur le lieu de travail *Regelmäßiger Gebrauch am Arbeitsplatz*																								
Dili konuşanlarla düzenli iletişim *Regular contact with speakers of the language* Contacts réguliers avec des locuteurs de cette langue *Regelmäßiger Kontakt mit Sprechern dieser Sprache*																								
Diğer *Other* Autre *Anderes*																								
Dil ve kültürlerarası deneyimlere ilişkin ek bilgi *Further information on language and intercultural experiences* Informations complémentaires concernant des expériences linguistiques et interculturelles *Weitere Informationen über sprachliche und interkulturelle Erfahrungen*																								

Dil öğrenme sürecinin özeti ve kültürler arası deneyimler
Summary of language learning and intercultural experiences
Résumé des expériences linguistiques et interculturelles
Überblick über sprachliche und interkulturelle Erfahrungen

Adı
Name
Nom
Name

→1 aya kadar / *Up to 1 month* / Jusqu'à 1 mois / *Bis zu 1 Monat*

→3 aya kadar / *Up to 3 months* / Jusqu'à 3 mois / *Bis zu 3 Monaten*

→5 aya kadar / *Up to 5 months* / Jusqu'à 5 mois / *Bis zu 5 Monaten*

5→ aydan fazla / *Over 5 months* / Plus de 5 mois / *Mehr als 5 Monaten*

COUNCIL OF EUROPE CONSEIL DE L'EUROPE
European Language Portfolio
Portfolio européen des langues

Dil: *Language:* Langue: *Sprache:*																								
Dilin konuşulduğu bölgede bulunma: *Stays in a region where the language is spoken:* Séjours dans une région où la langue est utilisée: *Aufenthalt im Gebiet, in dem die Sprache gesprochen wird:*	→1	→3	→5	5→	→1	→3	→5	5→	→1	→3	→5	5→	→1	→3	→5	5→	→1	→3	→5	5→	→1	→3	→5	5→
Dil kursuna katılma *Attending a language course* Participation à un stage de langue *Besuch eines Sprachkurses*																								
Dili öğrenme ya da mesleki eğitim amaçlı kullanma *Using the language for study or training* Etudes, formation dans la langue *Studium und Ausbildung in der Sprache*																								
İş yerinde dili kullanma *Using the language at work* Utilisation professionnelle de la langue *Gebrauch der Sprache im Beruf*																								
Diğer *Other* Autre *Anderes*																								
Dil ve kültürler arası deneyimlere ilişkin ek bilgi *Further information on language and intercultural experiences* Informations complémentaires concernant des expériences linguistiques et interculturelles *Weitere Informationen über sprachliche und interkulturelle Erfahrungen*																								

Sertifika ve diplomalar
Certificates and diplomas
Certificats et diplômes
Zertifikate und Diplome

Adı
Name
Nom
Name _____

COUNCIL OF EUROPE CONSEIL DE L'EUROPE
European Language Portfolio
Portfolio européen des langues

Dil *Language* Langue Sprache	Düzey *Level* Niveau Niveau					
	A1	A2	B1	B2	C1	C2

Belge Adı *Title* Intitulé Titel	Veren Kurum *Awarded by* Délivré par Ausgestellt von	Yıl *Year* Année Jahr

europass

Europass Dil Pasaportu Doldurma Talimatı

Giriş

Europass Dil Pasaportu dil becerii ve yeterliliklerinizi kaydedebileceğiniz bir belgedir. Avrupa Dil Portfolyosu'nun (bakınız www.coe.int/portfolio) üç parçasından biri olarak Avrupa Konseyi tarafından geliştirilen Europass Dil Pasaportu'nu kullanarak deneyim ve başarılarınızı belgeleyebilir ve detaylı bir şekilde tanımlayabilirsiniz.

Dil Pasaportu, daha fazla ya da daha az sıklıkta kullanabildiğiniz tüm dillerin genel çerçeversini gösterir. Buna bazı dillerdeki kısmi yeterlilikler de dahildir: örneğin, bir dilde okuyabilirsiniz ancak çok iyi konuşamayabilirsiniz. Dil Pasaportu hem formel eğitim içinde hem de dışında kazanılan becerileri kapsayabilir. Avrupa Ortak Ölçüt Çerçevesi (Common European Framework of Reference-CEF) düzeyleri sayesinde dil becerinizi daha anlaşılır bir şekilde sunabilirsiniz ki bu ayrıca ulusalararası düzeyde karşılaştırma yapmaya da imkan verir.

Europass CV'yi (http://europass.cedefop.europa.eu adresinde mevcuttur) tamamlan bir belge olan Dil Pasaportu, gerekli olması durumunda CV'ye eklenebilir.

Hatırlatma

Dil Pasaportunuzu doldurmak için, şunları yapabilirsiniz:

(a) Europass websitesindeki (http://europass.cedefop.europa.eu) online şablonu kullanın; pasaportunuzu daha sonra e-posta ile alacaksınız;

veya

(b) şablonu (Microsoft Word veya OpenOffice dokümanı olarak) ve seçeceğiniz dildeki talimatları yukarıda belirtilen web sitesinden indirin ve bilgisayarınızın sabit diskine kaydedin; sonra ise kişisel verilerinizi girin.

Yardıma ihtiyaç duyarsanız, http://europass.cedefop.europa.eu adresinde verilen örnek pasaportlara bakın.

Europass Dil Pasaportu Doldurma Talimatlı: © Avrupa Konseyi ve Avrupa Toplulukları 2004
Ortak Avrupa Dil Referans Çerçevesi: © Avrupa Konseyi

Europass Dil Pasaportunun Doldurulması için Ayrıntılı Talimatlar

Genel tavsiyeler

Dil Pasaportunuzu doldurmaya başlamadan önce, birkaç önemli prensibi hatırlayın:

I. Şablonun yapısını koruyun

Dil Pasaportu, dil beceri ve yeterliliklerinizi mantıksal bir sırada sunma imkanı verir:

1. Kişisel bilgiler:
2. İlgili herbir dil için:
   (a) kişisel değerlendirmeye dayalı olarak yeterliliklerinizin tanımı;
   (b) diplomalarınız ve sertifikalarınız;
   (c) dil ve kültürüne ilişkin deneyiminize ait örnekler

Not:

- Dil Pasaportunuzu beyaz kağıda basın;
- Önerilen yazı tipi ve düzene bağlı kalın;
- Altını çizme ve tüm cümleleri büyük harf veya kalın yazmaktan kaçının: dokümanın okunabilirliği etkilenmektedir;
- Sol taraftaki sütunda yer alan ifadeleri değiştirmeyin;
- Boş bırakılan başlıkları çıkarın.

II. Net ve kısa tutun

Profiliniz hakkındaki izlenimin birkaç saniyelik okumadan sonra oluşturulabiliyor olması gerekir. Bu nedenle:

- - kısa tutun ve
- - eğitim ve deneyiminiz ile ilgili sadece ilgili unsurları dahil edin.

Kişisel değerlendirmelerinizde gerçekçi olun. Becerilerin abartılması muhtemelen mülakat sırasında veya işteki deneme sürecinde ortaya çıkacaktır.

III. Doldurduktan sonra Dil Pasaportunuzu kontrol edin

Yazım hatalarını gidermek ve açık ve mantıksal bir şekilde formule edildiğinden emin olmak için Dil Pasaportunuzu doldurduktan sonra kontrol edin.
İçeriğin açık ve kolay anlaşılır olduğundan emin olmak için başkasına okutun.

europass

Europass Dil Pasaportu

Avrupa Konseyi tarafından geliştirilen Avrupa Dil Portfolyosunun Parçası

COUNCIL OF EUROPE CONSEIL DE L'EUROPE

Pasaport Sahibinin Soyadı ve Adı

Soyadınızı ve Adınızı yazın:

Soyad Ad	**Lonsdale, Stephen**

Doğum tarihi (isteğe bağlı)

Doğum tarihini girin (gg/aa/yyyy), örneğin:

Doğum tarihi (*)	08/12/1971

Ana dil(ler)

Ana dilinizi belirtin, örneğin:

Ana dil(ler)(*)	**İngilizce**

Not: Birden fazla dille büyümüşseniz ve bu dillerin tamamında eşit derecede iyi olduğunuzu düşünüyorsanız, hepsini ana dili olarak belirtin.

Diğer diller

Kısmen yeterli olduğunuz diğer dilleri listeleyin, örneğin:

Diğer diller	**İspanyolca, Fransızca, Çekçe**

Not:

- Hangi dilin ilk sırada belirtileceği size bağlıdır. Örneğin özel olarak Çekçe'de beceri gerektiren bir iş için başvuruyorsanız, bu dili, en güçlü diliniz olmasa dahi ilk sıraya yerleştirebilirsiniz. Diğer durumlarda ise, ilk sıraya genellikle en iyi bildiğinizi dillerinizi yazacaksınız.
- Her dil için ilgili başlıkları doldurun (Dil, dil becerilerinin kişisel değerlendirmesi, sertifikalar ve diplomalar, dil deneyimi; sadece en önemli dil ve kültür deneyimlerini dahil edin). Gerekli ise kelime işlem yazılımınızdaki "kopyala/yapıştır" komutunu kullanarak başlıkları çoğaltın.

Dilinizi/Dillerinizi listeledikten sonra her biri için ayrıntı verin. Bu ayrıntıları verirken, yukarıdaki ile aynı sırayı korumalısınız. Örnek:

Dil	**İspanyolca**

Dil becerilerinin kişisel değerlendirmesi

Aşağıdaki beş başlığın her biri için (dinleme, okuma, karşılıklı konuşma, sözlü anlatım, yazılı anlatım) aşağıda ekte verilen tablodaki kişisel değerlendirme tablosunu kullanarak düzeyinizi belirtin, örneğin:

Dil becerilerinin kişisel değerlendirmesi (**)	**Anlama**		**Konuşma**		**Yazma**
	Dinleme	Okuma	Karşılıklı konuşma	Sözlü anlatım	Yazılı anlatım
Avrupa düzeyi (***)	Bağımsız kullanıcı (B2)	Bağımsız kullanıcı (B2)	Bağımsız kullanıcı (B1)	Bağımsız kullanıcı (B1)	Temel kullanıcı (A2)

Not:

- Beş başlık için düzeyinize karar verirken, kişisel değerlendirme tablosundaki tanımlamaları dikkatle okuyun. Bu tanımlamalar, o dilde gerçekte ne yapabildiğinize odaklanır. Örneğin; seyahat ederken ortaya çıkabilecek bir durumla başa çıkabilir misiniz veya telefonda basit bir mesajı alabilir misiniz?
- Dili kullandığınız durumları düşünmeye çalışın ve bunları kişisel değerlendirme tablosundaki genel tanımlamalarla ilişkilendirin. Bir Avrupa Dil Portfolyosuna sahipseniz, buradaki daha ayrıntılı açıklamaları kullanarak dil düzeyinizi değerlendirebilir ve ilerlemenizi izleyebilirsiniz.

Diploma(la) ve sertifika(lar) (isteğe bağlı)

Almış olduğunuz tüm ilgili dil sertifikalarını ve/veya diplomaları belirtin. Veren kurumu (diploma veya sertifikayı veren kurum), veriliş tarihi ve eğer orijinal sertifika veya diplomada bahsedilmişse Avrupa düzeyini ekleyin. Örnek:

Diploma(la) veya sertifikalar (*)	Yabancı dil olarak İspanyolca Diploması (DELE) (Nivel Intermedio/ Orta düzey)	University of Salamanca (Spain)	2002	Bağımsız kullanıcı (B2)
	Diploma(lar) ve sertifika(lar) ın başlığı	*Veren Kurum*	*Tarih*	*Avrupa düzeyi* (***)

Not:

- Henüz tüm sınavlar Avrupa düzeyine göre ayarlanmış değildir. Düzey'i sadece eğer orijinal sertifika veya diplomada bahsedilmişse belirtin.
- Eğer bu dil için herhangi bir sertifkanız veya diplomanız yoksa bu satırı silin.

Dil deneyimleri (isteğe bağlı)

Buraya en önemli dil ve kültür deneyimlerinizi yazmalısınız. Deneyimler, bu düzeye nasıl ulaştığınızın açıklanmasına yardımcı olmalıdır. Bu aileniz içerisinde (örneğin İspanyolca konuşan akrabalarla irtibat), mesleki (İspanyolca konuşan müşterilerle irtibat veya İspanyolca konuşan bir şirkette staj) veya okul bağlantılı bir şekilde olabilir. Örneğin:

Dil deneyimi (*)	Bilbao'da okul değişim programı: İspanyolca konuşan bir aile ile bir ay birlikte yaşama	01/04/2001	30/04/2001
	Açıklama	*Başlangıç*	*Bitiş*
Dil deneyimi (*)	Düzenli olarak İspanya'da yapılan tatiller	2002'den	Bugüne kadar
	Açıklama	*Başlangıç*	*Bitiş*

Not:

- En son tarihteki ve en ilgili deneyimlerinizi belirtin.
- Eğer hiçbir deneyiminiz yoksa bu başlığı silin.

Dil Pasaportunu doldurduktan sonra

- Doldurmak istemediğiniz satır veya bölümleri silin. Bir bölümü silmek için, kelime işlem yazılımınızdaki "Tablo" komutunu kullanın.
- Daha fazla dil için ilave bölümler eklemek isterseniz, kelime işlem yazılımınızdaki "kopyala/yapıştır" komutunu gerektiği kadar kullanın.
- Doldurulmuş Dil Pasaportunuzu birine verdiğinizde, kişisel değerlendirme tablosunun bir kopyasını da vermeyi unutmayın. Çünkü, Dil Pasaportunuzu okuyacak olan kişi, Avrupa Düzeylerini tamamen bilemeyebilir.

Ek

Kişisel Değerlendirme Tablosunu Kullanma Talimatı

Kişisel Değerlendirme Tablosu, Diller için Ortak Avrupa Referans Çerçevesi'nin Avrupa Konseyi tarafından geliştirilen altı düzeylik skalasına dayalıdır.

Tablo aşağıdaki gibi üç adet geniş düzeyden oluşur:

- Temel kullanıcı (A1 ve A2 düzeyleri);
- Bağımsız kullanıcı (B1 ve B2 düzeyleri);
- Usta kullanıcı (C1 ve C2 düzeyleri);

Yabancı dil düzeyinizi değerlendirmeniz için aşağıdaki açıklamaları okuyun ve özgeçmişinizdeki uygun kutuya (Dinleme, Okuma, Karşılıklı Konuşma, Sözlü Anlatım ve Yazılı Anlatım) ilgili düzeyi yazın (örneğin, Usta kullanıcı – C2).

ANLAMA

Dinleme

A 1: Benimle, ailemle ve yakın çevremle ilgili tanıdık sözcükleri ve çok temel kalıpları, yavaş ve net konuşulduğunda anlayabilirim.

A 2: Beni doğrudan ilgilendiren konularla ilişkili kalıpları ve çok sık kullanılan sözcükleri anlayabilirim. (Örneğin; En temel kişisel ve ailevi bilgiler, alışveriş, yerel çevre, meslek). Kısa, net, basit ileti ve duyurulardaki temel düşünceyi kavrayabilirim.

B 1: İş, okul, boş zaman vb. ortamlarda sürekli karşılaşılan bildik konulardaki net, standart konuşmanın ana hatlarını anlayabilirim. Güncel olaylar ya da kişisel ilgi alanıma giren konularla ilgili radyo ve televizyon programlarının çoğunun ana hatlarını yavaş ve net olduğunda anlayabilirim.

B 2: Güncel bir konu olması koşuluyla uzun konuşma ve sunumları anlayabilir, karmaşık tümcelerle yapılan tartışmaları takip edebilirim. Televizyon haberlerini ve güncel olaylara ilişkin programların çoğunu anlayabilirim. Standart dilin kullanıldığı filmlerin çoğunu anlayabilirim.

C 1: Açıkça yapılandırılmamış ve ilişkiler açıkça belirtilmemiş sadece ima edilmiş olsa bile uzun konuşmaları anlayabilirim. Televizyon programlarını ve filmleri fazla zorluk çekmeden anlayabilirim.

C 2: İster canlı ister yayın ortamında olsun, hiçbir konuşma türünü anlamakta zorluk çekmem. Sadece normal anadili konuşma hızında ise, aksana alışabilmem için biraz zamana ihtiyacım olabilir.

Okuma

A 1: Katalog, duyuru ya da afiş gibi yazılı metinlerdeki bildik adları, sözcükleri ve çok basit tümceleri anlayabilirim.

A 2: Kısa ve basit metinleri okuyabilirim. İlanlar, kullanım kılavuzları, mönüler ve zaman çizelgeleri gibi basit günlük metinlerdeki genel bilgileri kavrayabilir ve kısa kişisel mektupları anlayabilirim.

B 1: Meslekle ilgili ya da günlük dilde en sık kullanılan sözcükleri içeren metinleri anlayabilirim. Kişisel mektuplarda belirtilen olay, duygu ve dilekleri anlayabilirim.

B 2: Yazarların belirli tutum ya da görüşü benimsedikleri, güncel sorunlarla ilgili makaleleri ve raporları okuyabilirim. Çağdaş edebi düzyazıyı anlayabilirim.

C 1: Üslup farklılıklarını da ayırt ederek uzun ve karmaşık, somut ya da edebi metinleri okuyabilir, ilgi alanımla alakalı olmasalar bile herhangi bir uzmanlık alanına giren makale ve uzun teknik bilgileri anlayabilirim.

C 2: Kullanım kılavuzları, uzmanlık alanına yönelik makaleler ve yazınsal yapıtlar gibi soyut, yapısal ve dilbilgisel açıdan karmaşık hemen hemen tüm metin türlerini kolaylıkla okuyabilir ve anlayabilirim.

Konuşma

Karşılıklı konuşma

A 1: Karşımdaki kişinin söylediklerini daha yavaş bir konuşma hızında yinelemesi ve söylemek istediklerimi oluşturmada bana yardımcı olması koşuluyla, basit yoldan iletişim kurabilirim. O anki gereksinime ya da çok bildik konulara ilişkin alanlarda basit sorular sorabilir ve cevap verebilirim.

A 2: Bildik konular ve faaliyetler hakkında doğrudan bilgi alışverişini gerektiren basit ve alışılmış işlerde iletişim kurabilirim. Genellikle konuşmayı sürdürebilecek kadar anlamasam da kısa sohbetlere katılabilirim.

B 1: Dilin konuşulduğu ülkede seyahat ederken ortaya çıkabilecek bir çok durumla başa çıkabilirim. Bildik, ilgi alanıma giren ya da günlük yaşamla ilgili (Örneğin; aile, hobi, iş, yolculuk ve güncel olaylar gibi) konularda hazırlık yapmadan konuşmalara katılabilirim.

B 2: Öğrendiğim dili anadili olarak konuşan kişilerle anlaşmayı mümkün kılacak bir akıcılık ve doğallıkla iletişim kurabilirim. Bildik konularlardaki tartışmalarda, kendi görüşlerimi açıklayıp destekleyerek etkin bir rol oynayabilirim.

C 1: Kullanacağım sözcükleri çok fazla aramaksızın, kendimi akıcı ve doğal bir biçimde ifade edebilirim. Dili, toplumsal ve mesleki amaçlar için esnek ve etkili bir şekilde kullanabilirim. Düşünce ve fikirlerimi açık bir ifadeyle dile getirebilir ve karşımdakilerin konuşmalarıyla ilişkilendirebilirim.

C 2: Hiç zorlanmadan her türlü konuşma ya da tartışmaya katılabilir; deyimler ve konuşma diline ait ifadeleri anlayabilirim. Kendimi akıcı bir şekilde ifade edebilir, anlamdaki ince ayrıntıları kesin ve doğru bir biçimde vurgulayabilirim. Bir sorunla karşılaşırsam, geriye dönüp, karşımdaki insanların fark etmelerine fırsat vermeyecek bir ustalıkla ifadelerimi yeniden yapılandırabilirim.

Sözlü Anlatım

A 1: Yaşadığım yeri ve tanıdığım insanları betimlemek için basit kalıpları ve tümceleri kullanabilirim.

A 2: Basit bir dille ailemi ve diğer insanları, yaşam koşullarımı, eğitim geçmişimi ve son işimi betimlemek için bir dizi kalıp ve tümceyi kullanabilirim.

B 1: Deneyimlerimi, hayallerimi, umutlarımı, isteklerimi ve olayları betimlemek için çeşitli kalıpları yalın bir yoldan birbirinebağlayabilirim. Düşünce ve planlara ilişkin açıklamaları ve nedenleri kısaca sıralayabilirim. Bir öyküyü anlatabilirim, bir kitap ya da filmin konusunu aktarabilirim ve izlenimlerimi belirtebilirim.

B 2: İlgi alanıma giren çeşitli konularda açık ve ayrıntılı bilgi verebilirim. Çeşitli seçeneklerin olumlu ve olumsuz yanlarını ortaya koyarak bir konu hakkında görüş bildirebilirim.

C 1: Karmaşık konuları, alt temalarla bütünleştirerek, açık ve ayrıntılı bir biçimde betimleyebilir, belirli bakış açıları geliştirip uygun bir sonuçla konuşmamı tamamlayabilirim.

C 2: Her konuda bağlama uygun bir üslupla ve dinleyenin önemli noktaları ayırt edip anımsamasına yardımcı olacak şekilde konuşmamı etkili ve mantıksal bir şekilde yapılandırabilir, açık, akıcı bir betimleme ya da karşıt görüş sunabilirim.

Yazılı Anlatım

A 1: Kısa ve basit tümcelerle kartpostal yazabilirim. Örneğin; Tatil kartpostalıyla selam göndermek gibi. Kişisel bilgi içeren formları doldurabilirim Örneğin: Otel kayıt formuna isim, uyruk ve adres yazmak gibi.

A 2: Kısa, basit notlar ve iletiler yazabilirim. Teşekkür mektubu gibi çok kısa kişisel mektupları yazabilirim.

B 1: Bildik ya da ilgi alanıma giren konularla bağlantılı bir metin yazabilirim. Deneyim ve izlenimlerimi betimleyen kişisel mektuplar yazabilirim.

B 2: İlgi alanıma giren çok çeşitli konularda anlaşılır, ayrıntılı metinler yazabilirim. Belirli bir bakış açısına destek vererek ya da karşı çıkarak bilgi sunan ve nedenler ileri süren bir kopozisyon ya da rapor yazabilirim. Olayların ve deneyimlerin benim için taşıdıkları önemi ön plana çıkaran mektuplar yazabilirim.

C 1: Görüşlerimi ayrıntılı bir biçimde, açık ve iyi yapılandırılmış metinlerle ifade edebilirim. Bir mektup, kompozisyon ya da rapor yazabilirim. Önemli olduğunu düşündüğüm konuları ön plana çıkararak karmaşık konularda yazabilirim. Hedef belirlediğim okuyucu kitlesine uygun bir üslup seçebilirim.

C 2: Uygun bir üslup açık, akıcı metinler yazabilirim. Okuyucunun önemli noktaları ayırt edip anımsamasına yardımcı olacak etkili, mantıksal bir yapılandırmayla bir durum ortaya koyan karmaşık mektuplar, raporlar ya da makaleler yazabilirim. Meslekî ya da edebî yapıt özetleri ve eleştirileri yazabilirim.

Kişisel değerlendirme tablosuna, Avrupa Konseyi web sitesinden ulaşabilir (www.coe.int/portfolio).

EK4
SERTİFİKA EKİ

europass

SERTİFİKA EKİ (*)

TÜRKİYE

1. SERTİFİKANIN ADI (TR) (1)
Meslek Lisesi Diploması **Bilişim Teknolojileri Alanı** **Bilgisayar Teknik Servisi Dalı**
(1) Orijinal adı

2. SERTİFİKANIN TERCÜME EDİLMİŞ ADI (EN) (1)
Vocational High School Certificate **IT Technologies Domain** **Qualification: Computer Technical Service**
(1) Bu çevirinin yasal statüsü yoktur

3. BECERİLERİN VE YETERLİKLERİN PROFİLİ
Bu sertifika sahibi; • Bilgisayarın montajını yapar • Bilgisayarın arızasını tespit eder • Bilgisayarın arızasını giderir • Bilgisayarın bakımını yapar • Teknik destek verir

4. SERTİFİKA SAHİBİNİN GİREBİLECEĞİ MESLEK ÇEŞİTLERİ (1)
Bilgisayar teknik servis elemanı
(1) Varsa

(*) **Bilgi notu:**

Bu belge, adı geçen sertifika hakkında ilave bilgi vermek amacıyla hazırlanmıştır ve kendi içinde yasal bir statüsü yoktur. Belgede yer alan tanımlamaların formatlarında aşağıdaki metinler esas alınmıştır: Niteliklerin şeffaflığı hakkında 3 Aralık 1992 tarih ve 93/C 49/01 sayılı Konsey Kararı, mesleki eğitim sertifikalarının şeffaflığı hakkında 15 Temmuz 1996 tarih ve 96/C 224/04 sayılı Konsey Kararı ve öğrencilerin, eğitim almakta olanların, gönüllü çalışmalarda bulunanların, öğretmenlerin ve eğitimcilerin Topluluk içinde hareketliliği hakkında Avrupa Parlamentosu ve Konseyinin 10 Temmuz 2001 tarih ve 2001/613/EC sayılı Tavsiyesi. Daha fazla bilgi için http://europass.cedefop.europa.eu

© Avrupa Toplulukları 2002

5. SERTİFİKANIN YASAL DAYANAĞI	
Sertifikayı veren kurumun adı ve statüsü MEB'e bağlı ilgili ortaöğretim kurumu	**Sertifikanın tanınmasını/yetki verilmesini sağlayan ulusal/bölgesel otoritenin adı ve statüsü** Milli Eğitim Bakanlığı
Sertifikanın seviyesi (ulusal ve uluslararası) Türk Mesleki Yeterlikler Çerçevesine göre 4. Seviye meslektir. Bu da ISCED 3A'ya denk gelmektedir.	**Not ölçeği** 5 Çok iyi 4 İyi 3 Orta 2 Geçer 1 Başarısız
Bir sonraki eğitim/öğretim seviyesine geçme durumu Bu sertifika sahibi, okulda belli bir başarı düzeyini yakalaması durumunda programın devamı niteliğinde olan 2 yıllık meslek yüksek okullarına sınavsız geçiş yapabilir veya ÖSYM tarafından düzenlenen ÖSS sınavını kazanması halinde 4 yıllık üniversite eğitimi alabilir.	**Uluslararası anlaşmalar**
Yasal dayanak 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu	

6. SERTİFİKAYI ALMANIN RESMİ YOLLARI		
Alınan mesleki ve teknik eğitimin niteliği	**Program içindeki yüzdesi (%)**	**Süre** (saat/hafta/ay/yıl)
• Okul/Eğitim merkezi tabanlı	40 %	16 saat/hafta
• İş başında eğitim	60 %	24 saat/hafta
• Akredite edilmiş önceki öğrenmeler		
Bu sertifikayı almak için gereken toplam eğitim/öğretim süresi:		4 yıl/6400 saaat

Giriş Şartları
İlköğretim mezunu olmak

Ek Bilgi
Ulusal yeterlilikler sistemi dahil daha fazla bilgi:
http://megep.meb.gov.tr adresinden edinilebilir.

Ulusal Referans Noktası
http://earged.meb.gov.tr/urn

Europass
http://europass.cedefop.europa.eu

Bu Sertifika Eki bilgilendirme amacıyla EARGED tarafından doldurulmuştur. Yasal statüsü yoktur.

EK 5
ÖZ DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ SUNUŞ YAZISI ve YÖNERGE

SUNUŞ YAZISI

Diller İçin Avrupa Konseyi Ortak Ölçütler Çerçevesi kapsamında geliştirilen 'Öz Değerlendirme Ölçeği'nin' psikometrik özelliklerine ilişkin bir araştırma yapılmaktadır. Bu araştırma kapsamında TOEFL testine katılan/katılacak bir grubun görüşlerinden yararlanılması uygun bulunmuştur.

TOEFL testini almış/alacak bir birey olarak bu araştırma çerçevesinde sizin yardımınıza başvurulması uygun bulunmuştur. Ekteki Öz Değerlendirme Ölçeği'ni cevaplandırmanız durumunda bu araştırmaya önemli bir katkı sağlamış olacaksınız.

Öz Değerlendirme Ölçeği'nde yabancı dil seviyelerini gösteren 1'den 6'ya kadar sıralanmış sayılarla gösterilen 6 seviye bulunmaktadır. Kendi yargınız doğrultusunda İngilizce seviyenize uygun düşen seviyeyi (sayıyı) işaretleyiniz.

Bu ölçeği cevaplamak suretiyle verdiğiniz bilgilerin yalnızca bu araştırmanın amacı çerçevesinde kullanılacağından, başka bir kurum ya da kişiye verilmeyeceğinden emin olabilirsiniz.

İşbirliğiniz ve yardımlarınız için şimdiden teşekkür ederim.

Olga Ekin Küçükali
Ankara Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Ölçme ve Değerlendirme ABD.
Yüksek Lisans Öğrencisi

Lütfen adınızı, soyadınızı yazınız ve her bir alt boyut için (Dinleme, Okuma, Yazma, Konuşma) İngilizce dil seviyenize uygun düştüğünü düşündüğünüz seviyedeki (sayıdaki) kutucuğu işaretleyiniz.

Ad - Soyad: ..... **Kız** ☐ **Erkek** ☐

		1	2	3	4	5	6
ANLAMA	**Dinleme**	Benimle, ailemle ve yakın çevremle ilgili tanıdık sözcükleri ve çok temel kalıpları, yavaş ve net konuşulduğunda anlayabilirim. 1	Beni doğrudan ilgilendiren konularla ilişkili kalıpları ve çok sık kullanılan sözcükleri anlayabilirim. (Örneğin; En temel kişisel ve ailevi bilgiler, alışveriş, yerel çevre, meslek). Kısa, net, basit ileti ve duyurulardaki temel düşünceyi kavrayabilirim. 2	İş, okul, boş zaman vb. ortamlarda sürekli karşılaşılan bildik konulardaki net, standart konuşmanın ana hatlarını anlayabilirim. Güncel olaylar ya da kişisel ilgi alanıma giren konularla ilgili radyo ve televizyon programlarının çoğunun ana hatlarını yavaş ve net olduğunda anlayabilirim. 3	Güncel bir konu olması koşuluyla uzun konuşma ve sunumları anlayabilir, karmaşık tümcelerle yapılan tartışmaları takip edebilirim. Televizyon haberlerini ve güncel olaylara ilişkin programların çoğunu anlayabilirim. Standart dilin kullanıldığı filmlerin çoğunu anlayabilirim. 4	Açıkça yapılandırılmamış ve ilişkiler açıkça belirtilmemiş sadece ima edilmiş olsa bile uzun konuşmaları anlayabilirim. Televizyon programlarını ve filmleri fazla zorluk çekmeden anlayabilirim. 5	İster canlı ister yayın ortamında olsun, hiçbir konuşma türünü anlamakta zorluk çekmem. Sadece normal anadili konuşma hızında ise, aksana alışabilmem için biraz zamana ihtiyacım olabilir. 6
	Okuma	Katalog, duyuru ya da afiş gibi yazılı metinlerdeki bildik adları, sözcükleri ve çok basit tümceleri anlayabilirim. 1	Kısa ve basit metinleri okuyabilirim. İlanlar, kullanım kılavuzları, mönüler ve zaman çizelgeleri gibi basit günlük metinlerdeki genel bilgileri kavrayabilir ve kısa kişisel mektupları anlayabilirim. 2	Meslekle ilgili ya da günlük dilde en sık kullanılan sözcükleri içeren metinleri anlayabilirim. Kişisel mektuplarda belirtilen olay, duygu ve dilekleri anlayabilirim. 3	Yazarların belirli tutum ya da görüşü benimsedikleri, güncel sorunlarla ilgili makaleleri ve raporları okuyabilirim. Çağdaş edebi düzyazıyı anlayabilirim. 4	Üslup farklılıklarını da ayırt ederek uzun ve karmaşık, somut ya da edebi metinleri okuyabilir, ilgi alanımla alakalı olmasalar bile herhangi bir uzmanlık alanına giren makale ve uzun teknik bilgileri anlayabilirim. 5	Kullanım kılavuzları, uzmanlık alanına yönelik makaleler ve yazınsal yapıtlar gibi soyut, yapısal ve dilbilgisel açıdan karmaşık hemen hemen tüm metin türlerini kolaylıkla okuyabilir ve anlayabilirim. 6
YAZMA	**Yazılı Anlatım**	Kısa ve basit tümcelerle kartpostal yazabilirim. Örneğin; Tatil kartpostalıyla selam göndermek gibi. Kişisel bilgi içeren formları doldurabilirim Örneğin: Otel kayıt formuna isim, uyruk ve adres yazmak gibi. 1	Kısa, basit notlar ve iletiler yazabilirim. Teşekkür mektubu gibi çok kısa kişisel mektupları yazabilirim. 2	Bildik ya da ilgi alanıma giren konularla bağlantılı bir metin yazabilirim. Deneyim ve izlenimlerimi betimleyen kişisel mektuplar yazabilirim. 3	İlgi alanıma giren çok çeşitli konularda anlaşılır, ayrıntılı metinler yazabilirim. Belirli bir bakış açısına destek vererek ya da karşı çıkarak bilgi sunan ve nedenler ileri süren bir kompozisyon ya da rapor yazabilirim. Olayların ve deneyimlerin benim için taşıdıkları önemi ön plana çıkaran mektuplar yazabilirim. 4	Görüşlerimi ayrıntılı bir biçimde, açık ve iyi yapılandırılmış metinlerle ifade edebilirim. Bir mektup, kompozisyon ya da rapor yazabilirim. Önemli olduğunu düşündüğüm konuları ön plana çıkararak karmaşık konularda yazabilirim. Hedef belirlediğim okuyucu kitlesine uygun bir üslup seçebilirim. 5	Uygun bir üslup açık, akıcı metinler yazabilirim. Okuyucunun önemli noktaları ayırt edip anımsamasına yardımcı olacak etkili, mantıksal bir yapılandırmayla bir durum ortaya koyan karmaşık mektuplar, raporlar ya da makaleler yazabilirim. Meslekî ya da edebî yapıt özetleri ve eleştirileri yazabilirim. 6

K O N U Ş M A	**Karşılıklı Konuşma**	Karşımdaki kişinin söylediklerini daha yavaş bir konuşma hızında yinelemesi ve söylemek istediklerimi oluşturmada bana yardımcı olması koşuluyla, basit yoldan iletişim kurabilirim. O anki gereksinime ya da çok bildik konulara ilişkin alanlarda basit sorular sorabilir ve cevap verebilirim. 1	Bildik konular ve faaliyetler hakkında doğrudan bilgi alışverişini gerektiren basit ve alışılmış işlerde iletişim kurabilirim. Genellikle konuşmayı sürdürebilecek kadar anlamasam da kısa sohbetlere katılabilirim. 2	Dilin konuşulduğu ülkede seyahat ederken ortaya çıkabilecek bir çok durumla başa çıkabilirim. Bildik, ilgi alanıma giren ya da günlük yaşamla ilgili (Örneğin; aile, hobi, iş, yolculuk ve güncel olaylar gibi) konularda hazırlık yapmadan konuşmalara katılabilirim. 3	Öğrendiğim dili anadili olarak konuşan kişilerle anlaşmayı mümkün kılacak bir akıcılık ve doğallıkla iletişim kurabilirim. Bildik konularlardaki tartışmalarda, kendi görüşlerimi açıklayıp destekleyerek etkin bir rol oynayabilirim. 4	Kullanacağım sözcükleri çok fazla aramaksızın, kendimi akıcı ve doğal bir biçimde ifade edebilirim. Dili, toplumsal ve mesleki amaçlar için esnek ve etkili bir şekilde kullanabilirim. Düşünce ve fikirlerimi açık bir ifadeyle dile getirebilir ve karşımdakilerin konuşmalarıyla ilişkilendirebilirim. 5	Hiç zorlanmadan her türlü konuşma ya da tartışmaya katılabilir; deyimler ve konuşma diline ait ifadeleri anlayabilirim. Kendimi akıcı bir şekilde ifade edebilir, anlamdaki ince ayrıntıları kesin ve doğru bir biçimde vurgulayabilirim. Bir sorunla karşılaşırsam, geriye dönüp, karşımdaki insanların fark etmelerine fırsat vermeyecek bir ustalıkla ifadelerimi yeniden yapılandırabilirim. 6
K O N U Ş M A	**Sözlü Anlatım**	Yaşadığım yeri ve tanıdığım insanları betimlemek için basit kalıpları ve tümceleri kullanabilirim. 1	Basit bir dille ailemi ve diğer insanları, yaşam koşullarımı, eğitim geçmişimi ve son işimi betimlemek için bir dizi kalıp ve tümceyi kullanabilirim. 2	Deneyimlerimi, hayallerimi, umutlarımı, isteklerimi ve olayları betimlemek için çeşitli kalıpları yalın bir yoldan birbirine bağlayabilirim. Düşünce ve planlara ilişkin açıklamaları ve nedenleri kısaca sıralayabilirim. Bir öyküyü anlatabilirim, bir kitap ya da filmin konusunu aktarabilirim ve izlenimlerimi belirtebilirim. 3	İlgi alanıma giren çeşitli konularda açık ve ayrıntılı bilgi verebilirim. Çeşitli seçeneklerin olumlu ve olumsuz yanlarını ortaya koyarak bir konu hakkında görüş bildirebilirim. 4	Karmaşık konuları, alt temalarla bütünleştirerek, açık ve ayrıntılı bir biçimde betimleyebilir, belirli bakış açıları geliştirip uygun bir sonuçla konuşmamı tamamlayabilirim. 5	Her konuda bağlama uygun bir üslupla ve dinleyenin önemli noktaları ayırt edip anımsamasına yardımcı olacak şekilde konuşmamı etkili ve mantıksal bir şekilde yapılandırabilir, açık, akıcı bir betimleme ya da karşıt görüş sunabilirim. 6

© Council of Europe / Conseil de l'Europe

EK6

TOEFL PUANLARININ AVRUPA DİLLERİ ÖĞRETİMİ ORTAK ÇERÇEVE PROGRAMI'NDA DENK DÜŞTÜKLERİ DÜZEYLER

EK 6: TOEFL Puanlarının Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı'nda Denk Düştükleri Düzeyler*

		Minimum Puanlar					
TOEFL Alt Testleri	**Puan Aralıkları**	**A1**	**A2**	**B1**	**B2**	**C1**	**C2**
Toplam Puan	0-120			57-86	87-109	110-120	
Okuma	0-30			8	22	28	29
Dinleme	0-30			13	21	26	
Konuşma	0-30	8	13	19	23	28	
Yazma	0-30		11	17	21	28	

*Yukarıdaki çizelge www.ets.org internet adresinden alınmıştır.

EK7
Kİ-KARE (χ^2) DAĞILIMI

Ki-KARE (X^2) DAGILIMI

	p Düzeyi				
	.10	.05	.02	.01	.001
1	2.706	3.841	5.412	6.635	10.827
2	4.605	5.991	7.824	9.210	13.815
3	6.251	7.815	9.837	11.341	16.268
4	7.779	9.488	11.668	13.277	18.465
5	9.236	11.070	13.388	15.086	20.517
6	10.645	12.592	15.033	16.812	22.457
7	12.017	14.067	16.622	18.475	24.322
8	13.362	15507	18.168	20.090	26.125
9	14.684	16.919	19.679	21.666	27.877
10	15.987	18.307	21.161	23.209	29.588
11	17.275	19.675	22.618	24.725	31.264
12	18.549	21.026	24.054	26.217	32.909
13	19.812	22.362	25.4 72	27.688	34.528
14	21 .064	23.685	26.873	29.141	36.123
15	22.307	24.996	28.259	30.578	37.697
16	23.542	26.296	29.633	32.000	39.252
17	24.769	27.587	30.995	33.409	40.790
18	25.989	28.869	32.346	34.805	42.312
19	27.204	30.144	33.687	36.191	43.820
20	28.412	31.410	35.020	37.566	45.315
21	29.615	32.671	36.343	38.932	46.797
22	30.813	33.924	37.659	40.289	48.268
23	32.007	35.172	38.968	41.638	49.728
24	33.196	36.415	40.270	42.980	51.179
25	34.382	37.652	41.566	44.314	52.620
26	35.563	38.885	42.856	45.642	54.052
27	36.741	40.113	44.140	46.963	55.476
28	37.916	41.337	45.419	48.278	56.893
29	39.087	42.557	46.693	49.588	58.302
30	40.256	43.773	47.962	50.892	59.703